

4/1

ISSN 2232-6316

Ljubljana 2015

Ljubljana med nostalgijo in sanjami

Revija za domoznanske vsebine

mestna knjižnica Ljubljana

JUBLJANSKE
iz Slovanske knjižnice
ZGODBE

Ljubljana med nostalgijo in sanjami

Revija za domoznanske vsebine

Ustanoviteljica
Mestna občina
Ljubljana

izdala Mestna knjižnica Ljubljana
zanjo mag. Jelka Gazvoda
uredništvo mag. Teja Zorko
besedilo in izbor gradiva Spominske knjige Vide Rudolfove:
Jurij Primožič
lektorirala Manca Ratković
oblikovala Ingrid Verdnik Pal
tisk Collegium graphicum d. o. o.
naklada 250 izvodov
Ljubljana, oktober 2015

ISSN 2232-6316

Vsebina

- 5 Uvodnik: Knjižnične dragocenosti
- 7 Spominske knjige Vide Rudolfove**
Jurij Primožič
- 12 Spominske knjige skozi zgodovino
- 17 Književnica, glasbenica in pedagoginja Vida Rudolfova
- 20 Spominske knjige Vide Rudolfove
- 23 Prva spominska knjiga
- 61 Druga spominska knjiga
- 96 Tretja spominska knjiga
- 127 Seznam oseb, vpisanih v spominske knjige Vide Rudolfove
- 130 Opombe
- 131 Uporabljeni viri

Uvodnik: Knjižnične dragocenosti

Obe letošnji številki domoznanske revije »Ljubljana med nostalgijo in sanjami« morda v večji meri kakor dosedanje prinašata informacije o tistem, kar hranimo na knjižničnih policah, pa ni vsakdanje gradivo, ki ga v knjižnicah jemljete v roke vsak dan. Osredotočili smo se na dragocena in redka gradiva, osebne zapuščine in tematsko zakrožene domoznanske zbirke, ne le v Slovanski knjižnici - Centru za domoznanstvo, temveč tudi v drugih enotah Mestne knjižnice Ljubljana.

V Slovanski knjižnici s ponosom hranimo nekaj rokopisnih dokumentov, ki so nam jih zaupali njihovi lastniki ali ustvarjalci sami. Med najbolj zanimive gotovo sodijo tri spominske knjige gospe Vide Rudolf, ki jih je poleti leta 2013 kolega Jurij Primožič predstavil na knjižnični razstavi in pripravil tudi za letošnjo revijo. Vanje so svoje misli, risbe in celo notne zapise zapisali številni slovenski ustvarjalci v obdobju skoraj štirih desetletij prejšnjega stoletja; prvi je prispeval svoj vpis slikar Drago Vidmar leta 1939, zadnjega v tretjo knjigo pa leta 1977 slikar Janez Rotman. V bolj oddaljena obdobja sega prispevek kolegice mag. Kristine Košič Humar v drugi številki letošnjega letnika, ki po odmevni razstavi z naslovom »Iz redkih in dragocenih knjig Slovenske knjižnice« jeseni 2014 del razstavljenih gradiv, zamejen z nastopom baroka na Slovenskem, predstavlja tudi za bralce naše revije, pri čemer ji za prihodnje objave še ostajajo kasnejše, vendar nič manj zanimive knjižne zanimivosti in raritete. S svojim prispevkom se nam je pridružila tudi kolegica mag. Andrejka Novakovič, ki v Knjižnici Jožeta Mazovca v ljubljanskih Mostah skrbi za posebno domoznansko zbirko dokumentarnega gradiva o Španskih borbah. Ta zbirka sega v začetke delovanja knjižnice in njenega t. i. »španskega oddelka« ter predstavlja svojevrstno posebnost moščanskega lokalnega okolja s prepoznavnim kulturnim domom, v katerem knjižnica še vedno domuje. Piko na i postavlja prispevek o Ljubljani skozi oči umetnika in ljubljanskega prišleka Lojzeta Kovačiča, ki ga je za nas prijazno prispevala nekdanja direktorica Slovenske knjižnice in avtorica spominske monografije o Lojzetu Kovačiču, Mateja Komel Snoj.

Vabljeni k branju in vabljeni v knjižnico.

*mag. Teja Zorko,
vodja Slovenske knjižnice, Centra za domoznanstvo in specialne humanistične zbirke MKL*

Spominske knjige Vide Rudolfove

Besedilo in izbor gradiva: Jurij Primožič

Spomin. Lahko je vesel, trpek, kristalno jasen, največkrat pa je že precej obledel in pomanjkljiv, ko nas na prijatelje, sošolce, sodobnike spominjajo le še drobni delci nekdanj popolne slike. Leta minevajo, spomin blede, se kruši in preoblikuje podobe, ki smo jih vzeli za svoje za vedno in ki postajajo vse bolj podobne našim željam in hotenjem, kakor pa osebam, katere smo poznali. Tak je navadno spomin, ki ga ohranjamo v svoji zavesti, nam pa se vseskozi dozdeva, da je resničen.

Spominski zapis sorodnikov, sošolcev, prijateljev in naključnih znancev zabeležen v zvezku, ki je podoben knjigi – tak zvezek imenujemo navadno spominska knjiga.

Nekdaj so bile med mladimi bolj razširjene. Čas, ko še ni bilo družabnih omrežij in spletnih strani, preko katerih se mladi povezujejo med seboj, ni tako daleč nazaj. Spominske knjige so morda predstavljale tisto, kar danes imenujemo družabno omrežje, njihova vrednost in vsebina pa je zagotovo trajnejša. Še danes jih najdemo na policah knjigarn in tudi v spletni ponudbi.

V spominu imamo, da so jih najraje imele deklice, čeprav so bili njihovi prvi uporabniki in lastniki študentje. Tako knjigo je lastnik dobil v dar največkrat od staršev ali sorodnikov, ki so se tudi prvi vpisali vanjo. Knjiga je potem romala iz rok v roke, med prijateljice in prijatelje, sorodnike in učitelje. Predvsem učitelji so prispevali vzgojne spodbudne besede, prijateljice priložnostne ali pa iz knjig prepisane verzice, nekateri pa so dodali le svoj podpis.

Vir: arhiv avtorja

Vir: <http://chirachara.blog.siol.net/2009/03/24/smasina-spominska-knjiga/> (pridobljeno 13. 7. 2015)

Velikokrat se je zgodilo, da je prvo navdušenje pri lastnicah ali lastnikih kmalu zamrlo. Knjiga je končala svoje popotovanje, pozabljena na polici. Morda celo ne na lastnikovi. Spominske knjige deklic so se zelo pogosto začenjale z uvodnim verzom »Ta knjiga prosi, da jo čista roka nosi«. Rado se je dogajalo, da so se atraktivne risbe ali »novosti« ponavljale v različnih knjigah v istem časovnem obdobju. Zelo uspešne so bile tiste vpisovalke, ki so lahko prve napisale na zadnjo stran »Četudi sem na zadnji strani, vseeno v srcu me ohrani«. Zapisovalci so tudi zelo radi prepogibali vogale listov in spodaj vpisovali »skrivna« sporočila.

Vir: <http://www.rtvsllo.si/slike/photo/243633#slika> (pridobljeno 13. 7. 2015)

Risbice, ki so se pojavljale, so odslikavale trenutno navdušenje nad posameznimi književnimi in kasneje filmskimi liki. Mnogim risbam se je poznalo, da so bile prekopirane s pomočjo indigo papirja ali grafitu.

Književnim junakom so sledili junaki risank in stripov. Danes pa se »pripomočki« za vpisovalce brez domišljije dobijo kar na spletu.

Vir: arhiv avtorja

Še nekaj pogostih zapisov:

»Metuljček cekinček po zraku leti, tam se ustavi, kjer živi.«

»Pridna bodi in se uči, okoli fantov se ne suči.«

»Vse na svetu mine, vse se spremeni, le prijateljstvo ostane in živi do konca dni.«

»Ko boš trgala cvetje dehteče, glej, da te ne rani trnje bodeče.«

»Naj steza tvojega življenja posuta s cvetjem bo; naj sonce sreče sije ti, to moje želje so!«

»Pridna bodi in vesela, mamica te bo rada imela.«

»Nežno naj plove ti čolnič življenja, a glej, da ne zadene ob skalo trpljenja.«

Med tiste knjige, ki ohranjajo spomin na sopotnike nekega časa, lahko štejemo tudi razne vpisne knjige gostov in obiskovalcev. V gostiščih so morali gostilničarji že v 19. stoletju voditi knjige svojih gostov. V istem obdobju so se pojavile vpisne knjige v planinskih kočah in zavetiščih. Vpisne knjige gostov pa so imeli tudi na znanih turističnih točkah (v jami Vilenica in Postonjski jami) in v nekaterih muzejih (Narodni muzej).¹

Najstarejša spominska knjiga na Slovenskem je Spominska knjiga ljubljanske plemiške družbe sv. Dizme. Je najpomembnejši iluminirani rokopis slovenskega baroka. Kodeks je nastajal 113 let, od leta 1688 dalje. Dizmova bratovščina je bilo združenje laikov in duhovnikov, plemičev in drugih stanov.

Spominska knjiga ljubljanske plemiške družbe sv. Dizme

Dragocen faksimile, vezan v žamet in obit s srebrnim okovom, ki sta ga leta 2001 pripravili Fundacija Janeza Vajkarda Valvasorja pri SAZU in Mladinska knjiga, hranimo tudi v Slovanski knjižnici.

Foto: Jurij Primožič

Pobudnik in njen prvi tajnik je bil Gregor Dolničar (Thalnischer). Vsakokratni tajnik bratovščine je skrbel za vnos biografij članov.

Vsak član je moral ob vstopu predložiti list z biografskimi podatki, emblemom in grbom. Iluminacije so prispevali številni znani slikarji 17. in 18. stoletja. Med njimi Anton Trost, Jernej Ramschissl, Matija Greyscher in drugi.

Eden od vpisov v Spominsko knjigo ljubljanske plemiške družbe sv. Dizme
Vir: Slovanska knjižnica

Spominske knjige skozi zgodovino

Vir: <http://www.hetorgel.nl/e2012-05a.htm> (pridobljeno 13. 7. 2015)

Kar danes imenujemo spominska knjiga (nemško Stammbuch, angleško Autograph book), so od 16. do 18. stol. imenovali Album amicorum (knjiga prijateljev). Prve spominske knjige so se pojavile na nemških in nizozemskih univerzah sredi 16. stol. Najverjetneje so prve nastale v Wittenbergu. Študentje so pričeli zbirati podpise in zapise svojih prijateljev in profesorjev, da bi po zaključenem študiju ohranili spominjanje. Tudi pri popotnikih so bile spominske knjige zelo priljubljene.

Stammbuch des Johann v. Bassen, 1595

Vir: <http://www.kettererkunst.com/details-e.php?obnr=410900928&anummer=359> (pridobljeno 13. 7. 2015)

Tako je nastal album amicorum. V začetku so ga sestavljali posamezni lističi, vezani v zvezčiče, kasneje pa v usnje vezane bogato okrašene knjižice, v katerih so se ohranjale risbe, grbi, pesmi, dobre misli in podpisi. Najstarejši albumi vsebujejo pretežno barvne akvarele očitno nadarjenih prijateljev. Akvareli prikazujejo avtoportrete, prizore iz osebnega in študentskega življenja, včasih pa tudi kaj bolj drznega – erotične prizore, ki so burili domišljijo mladih študentov. Prvi teksti so bili v latinščini in grščini, kasneje tudi nemščini in nizozemščini.

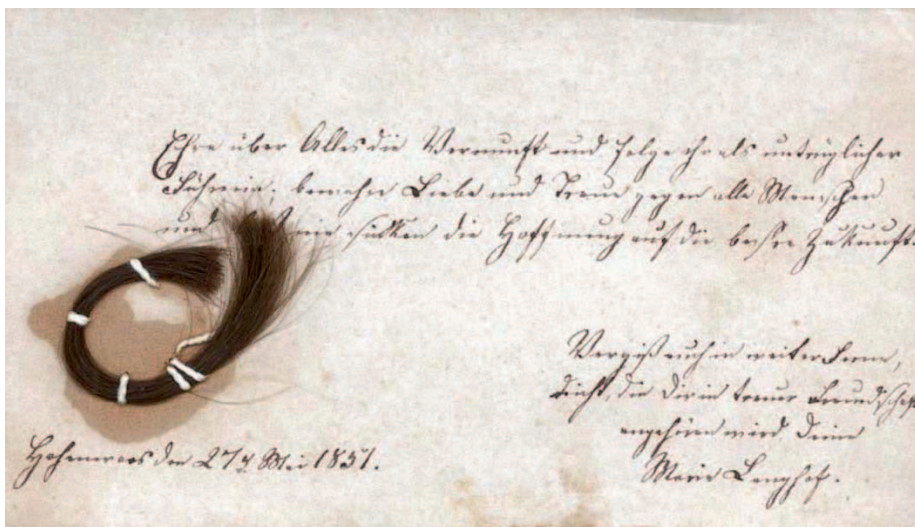

**Michael van Meer, Album Amicorum
(v letih 1613 do 1648)**

Vir: http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Album_amicorum_of_Michael_van_Meer_003.jpg
(pridobljeno 13. 7. 2015)

Lastnik najstarejšega znanega album amicorum, ki vsebuje vpise od leta 1545 do 1569, je bil Claude de Senarciens, učenec protestantskega teologa Jena Calvina. Tradicija spominskih knjig se je najprej širila na ozemljih, kjer je imel protestantizem najmočnejši vpliv.

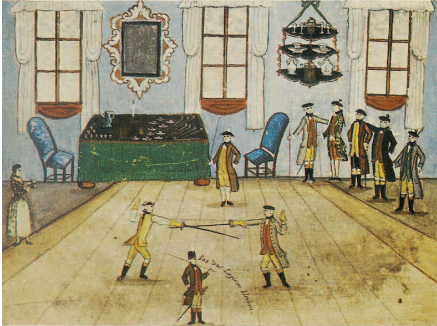
Konec 17. stol. so študentski albumi postajali redkejši. Kasneje, konec 18. in v 19. stol, pa postanejo popularni tudi kot družinski albumi, predvsem pri dekletih. Dekleta so se v tistem času šolala v samostanskih šolah, zato so v njihovih spominskih knjigah nepogrešljive poučne in navdihujoče besede njihovih učiteljic in vzgojiteljic. Pri gospodičnah je bila pogosto navada, da so v spomin dodale tudi pramen svojih las.

Iz spominske knjige Simona Haendla

Vir: https://en.wikipedia.org/wiki/Autograph_book (pridobljeno 12.8.2015)

Običajno je zapis uvajal latinski ali grški, včasih tudi hebrejski verz. Sledilo je latinsko besedilo imetniku knjige v pozdrav. Dodan je bil grb ali ilustracija, ki je včasih obsegala večji del prispevka.

Vir: https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Fecht%C3%BCbungen_-_Stammbuch_Hempel_1773.jpg (pridobljeno 13. 7. 2015)

Vir: <http://csumc.wisc.edu/mki/virtualex/Stammbuecher/Stammbuecher.htm> (pridobljeno 13. 7. 2015)

Za zbiranje spominov so se pogosto uporabljale tudi tiskane knjige, ki so imele dovolj praznih strani. Najbolj znane so knjige italijanskega avtorja Andrea Alciata iz začetka 16. stol. Popularnost albumov je bila med študenti očitno tako velika, da je še Goethe to študentsko šego vključil v svojega Fausta.

Faustu: (student) »Ich kann ohnmöglich wieder gehen,
Ich muß euch noch mein Stammbuch überreichen
Gönn eure Gunst mir dieses Zeichen«...

»Da ne pozabim! Bil bi greh!
Še v album, prosim, preden grem iz hiše,
naj vaša roka par besed napiše!«

(Prev. Janko Moder)

Prizor študentskega življenja iz leta 1765 (Stammbuch Barner im Göttinger Staatsarchiv)

Vir: http://www.neheleniapatterns.com/html/body_jpr_waistcoat.html (pridobljeno 13. 7. 2015)

V 18. stol. so bili albumi tako popularni, da se je na nemškem razvila prava »industrija«
grafik z besedil (Stammbucherblätter), ki so bila namenjena lepljenju v albume. Predloge, ki so v današnjem času na voljo na spletu, so veliko bolj preproste, tako po obliki kakor po vsebini.

V 19. stoletju so postale Autographs ali Friendship books zelo popularne v Ameriki.

Primer iz leta 1888

Vir: http://en.wikipedia.org/wiki/Autograph_book (pridobljeno 13. 7. 2015)

Eden od vpisov v Spominsko knjigo ljubljanske plemiške družbe sv. Dizme
Vir: Slovanska knjižnica

Vsebine spominskih knjig so odličen vir za preučevanje načina študentskega življenja, življenja posameznikov in njihovih rodbin. Seveda tudi heraldike, slikarstva in poezije. Mnogi posamezniki ali celo družine bi izginili iz zgodovinskega spomina, če se njihove spominske knjige ne bi ohranile.

Spominske knjige so bile popularne tudi med znanimi osebnostmi. Svoje knjige (Stammbücher) sta imela tudi Ludwig van Beethoven in Jacob Grimm.

Najštevilčnejše zbirke albumov se hranijo v nemških in nizozemskih muzejih in bibliotekah. Veliko gradiva hranijo tudi v British Museum, na Nizozemskem in v ameriških knjižnicah.

Veliko albumov iz 18. in 19. stol. ponujajo antikvariatni spleti. Mnogi albumi so doživeli tudi faksimilirane izdaje.

Književnica, glasbenica in pedagoginja Vida Rudolfova

Književnica in glasbenica Vida Rudolfova se je rodila Ivanu in Josipini Rudolf 5. februarja 1900 v Slovenskih Konjicah. Osnovno šolo je obiskovala v rojstnem kraju, dekliški licej in učiteljsišče pa v Ljubljani (od 1910 do 1916). Po zaključku šolanja je do leta 1928 poučevala na dekliški šoli v Slovenskih Konjicah. Po opravljenem strokovnem izpitu iz glasbe za meščanske šole je med leti 1928 in 1931 poučevala na osnovni šoli v Vojniku.

Leta 1930 se je v Ljubljani vpisala najprej na glasbeni konservatorij, kjer je leta 1934 diplomirala iz solo petja. V Ljubljani je vse do upokojitve leta 1950 poučevala na meščanskih šolah, na Prulah in v Mostah, ter na gimnaziji.

Veliko je pesnila, prevajala in nastopala. Poleg pesmi je objavljala še pravljice, otroške povesti, vzgojne prispevke in besedila za deklamacije. Mnoge njene pesmi, predvsem za

otroke, so bile tudi uglasbene. Objavljala je v revijah Žena in dom, Vigred, Ženski svet, Prijatelj, Mlado Jutro, Ciciban, Pionir, Slovenska glasbena revija. Rada je objavljala tudi kratke časopisne bodice in aforizme v mariborskem Totem listu in Pavlihi, pa tudi v ostalem dnevnem časopisju (Ljubljanski dnevnik, Večer, Slovenski poročevalec). Pod bodice se je podpisovala kot Sestra Vida ali Čmrlj, pod literarna dela pa s psevdonimom Stana Vinšek. Občasno je uporabljala tudi imeni V.I.R. (Vida Ivanova Rudolf) in Nada Novak. Pred drugo vojno je veliko nastopala tudi na ljubljanskem radiu.

Portret Vide Rudolf, kakor ga je v njeno spominsko knjigo narisal slikar Saša Šantel.

Vir: Zapuščina Vide Rudolfove, Slovanska knjižnica.

Izšlo je tudi nekaj njenih samostojnih knjižnih del: Kako ostanem lepa in mladostna, Sončece sij, »Nemška« sestra, Sonja sanja, Mlinček, Pod novoletno jelko, Na ljubljanskem gradu.

Po upokojitvi se je posvetila slepim in slabovidnim otrokom na Zavodu za slepo in slabovidno mladino, kjer je srečevala mnoge slovenske kulturnike.

Poročena je bila z dramskim igralcem Mestnega gledališča v Ljubljani, Milanom Brezigarjem. Umrla je 18. julija 1993 v domu na Taboru v Ljubljani

Vir: <http://www.dlib.si/details/URN:NBN:SI:IMG-LQYOVKZR> (pridobljeno 13. 7. 2015)

Spominske knjige Vide Rudolfove²

Osebnе spominske knjige, ki jih po dolgih letih odkrijemo na svojih knjižnih policah, nas povezujejo z osebami, ki so nam bile blizu, tako blizu, da jih ne bomo nikoli pozabili. Tako smo nekoč mislili, zdaj pa pri marsikaterem zapisu v svojem spominu ne najdemo podobe tistega, ki nam je napisal spominsko sporočilo. Vendar zapisi ostajajo samo naši in samo nam zanimivi.

V nasprotju z osebnimi spominskimi knjigami so knjige, kakršne je ohranila Vida Rudolfova zanimive veliko širšemu občinstvu. Čeprav je v našem primeru še zelo malo sodobnikov, ki so se družili z umetniki, ki so prispevali svoje spomine v Vidine zveščiče, so se ti umetniki s svojim delom tako neizbrisno zapisali v naš zgodovinski spomin, da so znani prav vsem. Prav zaradi tega zgodovinskega spomina jih lahko uvrstimo med druge drobce naše kulturne dediščine.

Pesnica Vida Rudolfova je bila od svojega prihoda v Ljubljano nepogrešljiv del kulturniškega in družabnega življenja glavnega mesta. Kakor sama opisuje v komentarjih k svojim spominskim knjigam, je največ kulturnikov spoznala v ateljeju slikarja Božidarja Jakca. Druženje umetnikov v zavetju družinskih stanovanj je bilo v času pred drugo vojno in še nekoliko po njej nekaj povsem običajnega. Druženja so znala biti pristrčna, zabavna, včasih tudi nekoliko dekadentna, odvisno pač od udeležencev zabave. Svojo odločitev za zbiranje spominov na sodobnike je Rudolfova popisala v spremnem tekstu s komentarji. Njene komentarje objavljamo nelektorirane.

Drobni spomini na mojo spominsko knjigo

Ko sem dr Brankovo prosila za podpis v mojo spominsko knjigo, mi je rekla: »Zakaj ne napiše[te] Teh vaših spominov?« Danes jih napišem, kakor so skromni – mogoče bodo le kdaj koga zanimali.

V letih pred drugo svetovno vojno sem bila vedno spet povabljenā k Jakčevim. Jakac je imel takrat atelier in skromno stanovanje kar skupaj in neumorno delal. Pri vsakem obisku sem videla kaj novega ali sem imela veliko veselje, da sem smela prisostvovati nastajanju kake nove umetnine. In koliko je bilo gostov! Vsak čas mi je Tatjana telefonirala: »hitro pridi, pa lepo se obleci in kitaro prinesi s seboj!«

Ko sem prišla, je bila tam gotovo že kakšna zanimiva osebnost: znanstveniki, slikarji, kiparji – Janka Lavrina sem spoznala tam in zakonca Maroltova sta bila tudi običajno navzoča. Černigoja in kiparja Carra – slikarja Debenjaka in mnogo drugih in kup navdušene mladine. S Tatjano sva na hitro pripravile sendviče in čaj – in bilo je vedno zanimivo in veselo. Običajno sem tudi pela s kitaro ali improvizirala kak ples na radijsko glasbo – Tatjana je imela v te svrhe zame pripravljen kostum: široko kitajsko

krilo in ohlapno belo bluzo. Slekla sem čevlje in – bila pripravljena za »nastop«. Misli-la sem si pač: »Če so oni zadovoljni – sem tudi jaz«. Vedno sem se od Jakčevih vračala vesela in hvaležna za duševno obogatitev, ki sem je bila deležna ob njih in pri njih.

Danes je Jakac visok gospod in vedno okupiran. V njegovem atelieju je vedno lepo pospravljeno in brezskrbni časi so se umaknili resnejšim. Jakac in žena se najbrž sedaj boljše počutita, meni se pa večkrat stoži po tisti nekdanji veseli družini in topli besedi: »Vida, pridi!«.

Učila sem takrat na meščanski šoli na Prulah. Z mano je delal Tone Seliškar in Nande Vidmar. Tudi Mila Klemenčičeva, danes vdova slikarja Milana Klemenčiča, je tam opravljala svoja zadnja službena leta. S Seliškarjem in Vidmarjem smo se ob popoldnevih včasih spravili na vrt kakšne restavracije in se menili – in dobro smo se razumeli. Mila Klemenčičeva pa me je ljubeznivo povabila na svoj dom, kjer sem občudovala slike njenega moža in se veselila igrice na njegovem izvirnem lutkovnem odru.

In tiste dni mi je nekdo rekel: »Slušaj, Vida, saj poznaš skoraj vse ljubljanske umetnike – nabavi si no spominsko knjigo in jih prosi, da ti napišejo kaj v spomin.« Nasvet se mi je zdel malo staromoden, vendar sem se po njem ravnala. In vesela sem tega.

Prvi, ki sem ga napadla, je bil Seliškar. Bil je zelo ljubezniv in mi rekel, da je to pesem napisal nalašč za to priliko. Šele kasneje jo je objavil. Danes je tudi on polno zaposlen in nima več časa, da bi se še kdaj malo več pomenil z nekdanjo kolegico in tudi slikarja N. Vidmarja od takrat, ko smo se na šoli ločili, nisem videla več. Zamerim mu pa še danes, da mi v spominsko knjigo ni narisal vsaj marjetice.”

Veliko umetnikov in literatov je spoznala kot študentka konservatorija za glasbo in kasneje kot učiteljica na meščanskih šolah. Mnogi so bili njeni profesorji ali kolegi.

Zbiranje je razveselilo tudi njene prijatelje, ki so še sami pridobili kakšen nov vpis, čeprav si je želela, da sodelujejo samo njeni znanci. Vida Rudolfova je, verjetno za lasten spomin, k vsakemu vpisu dodala še fotografijo avtorja.

Zapolnile so se tri vpisne knjige, katere je pesnica Rudolfova leta 1968 z oporoko zapustila v trajno last Slovanski knjižnici.

Vrednost spominskih vpisov ni le v spominjanju na slovenske umetnike 20. stoletja. Posebno vrednost ji dajejo unikatne likovne podobe in notni zapisi. Nekateri vpisi nam razkrivajo razmišljanja avtorjev v nemirnem času tik pred drugo svetovno vojno ali v njenem začetku, ko je bilo na dlani, da se je svetovna morija začela, izid pa je bil še negotov.

MOJE 3 SPOMINSKE KNJIŽICE
so last Slovenske knjižnice v Ljubljani, Gosposka 15
glasom mojega testamenta, ki je bil 23.10.1968 pod opr.štev.
145 / 68 predan Občinskemu sodišču v Ljubljani.

Vida Rudolf

Vida Rudolf - Stana Vinšek :

O p o m b e
----- k moji spominski knjigi.

Po mojem testamentu z dne 30.9.1968
ki ga hrani odvetnik Anton Prus v Ljubljani, Mestni trg 3,
so moje tri spominske knjige last Slovenske knjižnice

v Ljubljani, Gosposka 15/I.

Kopiji volil Vide Rudolfove, ki jih hranimo v Slovanski knjižnici³

V vseh treh knjigah je skupno 184 vpisov (67, 66, 51), ki so nastajali od leta 1939 do 1977. Poleg podpisov so avtorji prispevali še 37 notnih zapisov in 46 risb, Rudolfova pa je dodala še 162 fotografij umetnikov. Svoje zapise je prispevalo 169 umetnikov. Od tega največ pisateljev in pesnikov, kar 71 (I. knj. 17; II. knj. 32; III. knj. 22). Slikarji so prispevali 46 vpisov (I. knj. 21; II. knj. 12; III. knj. 13). V enakem številu so zastopani glasbeniki (I. knj. 24; II. knj. 12; III. knj. 10). Gledališčniki (igralci in režiserji) so dodali 6 zapisov (I. knj. 2; II. knj. 4). Vsi ostali (politiki in znanstveniki) so se vpisali 15-krat (I. knj. 3; II. knj. 6; III. knj. 6).

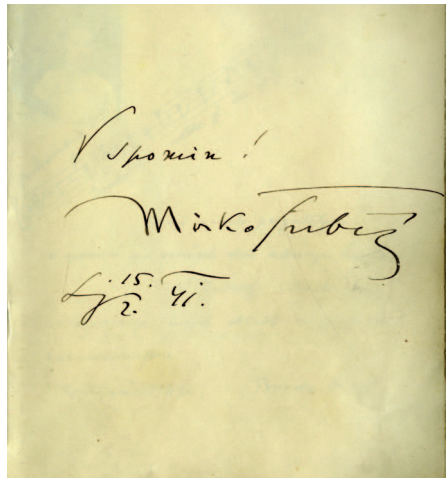
Prva spominska knjiga

Prvič sem se zanimala za njo, ko sem kot konservatoristka dobila v roke njeno zbirko »Raste mi, raste« in tudi vse pela naprej na interni produkciji, na javni tri pesmi, celo zbirko pa, spet na radiu. Takrat mi je skladateljica pisala in sva ostali v redni korespondenci. Slučaj je nanesel, da je bila kasneje premeščena kot učiteljica v Loče, par km. od mojega rodnega kraja Slovenske Konjice. Takrat me je prišla obiskat in sva postale prijateljice. Uglasbila je tudi zbirko pesmi mojega brata Dr. Ivana Rudolfa, ki je izšla pod naslovom »Čez pohorje sinje.« Meni je posvetila zbirko narodnih pesmi, izmed mojih pa je uglasbila: Polžek, Ročno delo, Meglica in Domovini.

Skladateljica Breda Šček, poročena Orel, se je rodila v Trstu, 20. avgusta 1893. Po osnovni šoli je leta 1912 zaključila učiteljske in tri leta glasbene šole v Gorici. Leta 1924 je končala konservatorij v Trstu. Poučevala je v okolici Trsta. Leta 1934 se je zaradi političnih pritiskov preselila v Jugoslavijo, kjer je poučevala v Ločah in nazadnje na OŠ Vič. Umrila je v Ljubljani, 11. marca 1968.

Slikarja Šubica sem spoznala samo mimo-grede potom prof. Saše Šantla.

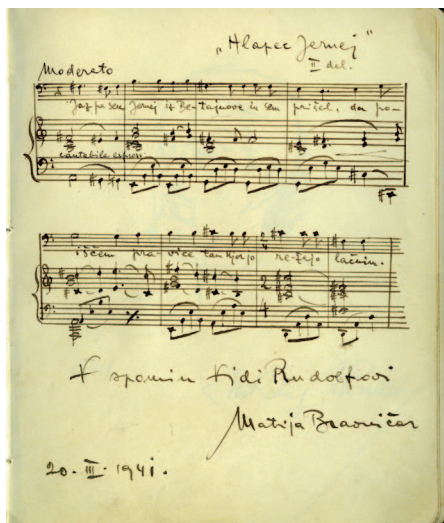
Slikar in restavrator Mirko Šubic se je rodil 8. junija 1900 v Ljubljani. Maturiral je leta 1918 v Ljubljani. Študij slikarstva je nadaljeval v Münchnu, Pragi in Dresdnu. Bil je prof. na Tehniški šoli, ravnatelj šole za umetno obrt, prof. na ALU in bil vodja Restavratorskega centra. Umril je v Ljubljani, 14. oktobra 1976.

Slikar Maksim Gaspari se je rodil v Selščku pri Cerknici, 28. januarja 1883. Zgodaj je osirotel, zato je zapustil realko in se šolal v kamniški trgovski šoli. Med leti 1896 in 1899 je služboval kot trgovski pomočnik v Murnikovi trgovini v Kamniku. Od 1900 do 1903 je na umetno-obrtni šoli obiskoval risanje pri I. Veselu. Od 1903 do 1905 je nadaljeval študij na akademiji na Dunaju kjer je bil med ustanovitelji jugoslovanskega umetniškega kluba Vesna. Leta 1911 se je preselil v Ljubljano, kjer je do 1928 poučeval na srednjih šolah, od takrat do upokojitve pa je deloval kot restavrador v Etnografskem muzeju v Ljubljani. Umril je 14. novembra 1980 v Ljubljani.

Slikarja Maksima Gasparija sem med vojni mimogrede spoznala potom njegovega bratranca, Toneta Gasparija, s katerim sva bila nekaj časa kolega.

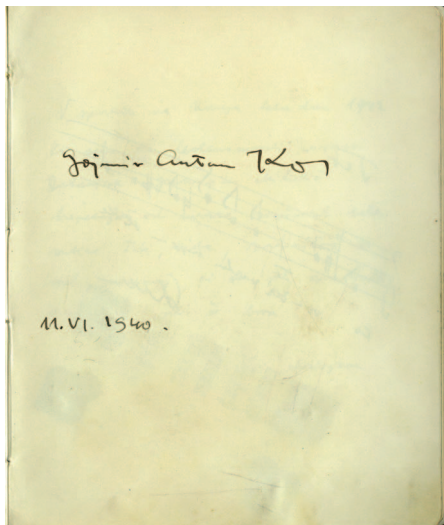

Skladatelja Matijo Bravničarja sem spoznala tudi le mimogrede, tembolj sem mu bila hvaležna za to, kar mi je tako času primerno zapisal.

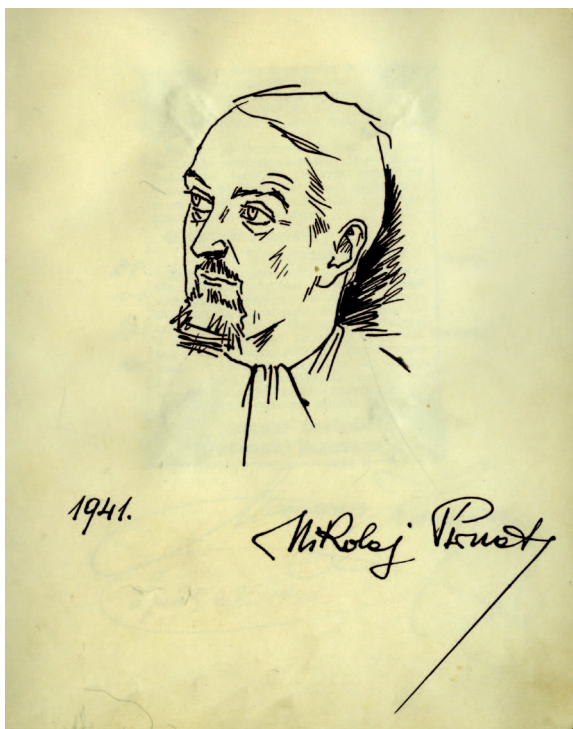
Skladatelj in violinist Matija Bravničar se je rodil 24. februarja 1897 v Tolminu. Po končanem učiteljsišču v Gorici je študiral glasbo pri K. Sancinu in J. Michlu, kompozicijo pa pri M. Kogoju na konservatoriju v Ljubljani, kjer je 1932 diplomiral. Bil je član orkestra ljubljanske Opere (1919–1945), direktor AG v Ljubljani (1945–1949), nač. oddelka za glasbo pri DZS (1949–1952). V letih 1949–1952 je bil predsednik DSS, od 1953 do 1957 pa ZJS. Od 1952 do 1968 je predaval kompozicijo na Akademiji za glasbo. Umril je 25. novembra 1977.

..... Prav tako bežno sem spoznala slikarja G.A. Kos-a.

Slikar Gojmir Anton Kos, sin zgodovinarja Franca Kosa je bil rojen 24. januarja 1896 v Gorici, kjer je obiskoval ljudsko šolo in gimnazijo. Po maturi, leta 1915 se je vpisal na dunajsko umetnostno akademijo. Zadnji semester je leta 1919 zaključil v Zagrebu. Po strokovnem izpitu je postal prof. risanja na realni gimnaziji v Ljubljani. Leta 1923 je odšel v Berlin študirat notranjo arhitekturo. Leta 1926 je postal prof. na srednji tehniški šoli. Med leti 1945 in 1962 je bil prof. na Akademiji za likovno umetnost. Vmes eno leto tudi ravnatelj Mestne galerije. Umrl je 22. maja 1970 v Ljubljani.

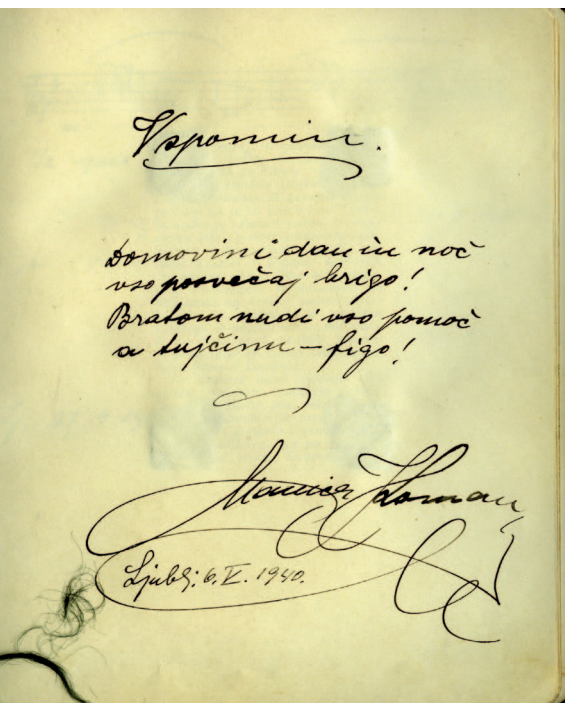

Kipar, slikar in grafik Nikolaj Pirnat se je rodil 10. decembra 1903 v Idriji. Po maturi na idrijski gimnaziji je študiral na akademiji v Zagrebu, kjer je 1925 končal tudi specialno kiparsko šolo pri I. Meštroviću; eno leto se je izpopolnjeval v Parizu. Do druge vojne je živel in deloval kot risar v uredništvu Jutra v Ljubljani. Med okupacijo je bil 1942 interniran v Gonarsu v Italiji. Po zlomu Italije leta 1943 je odšel k partizanom in vodil oddelek za likovno propagando pri Glavnem štabu. Popularen je bil pod imenom kapetan Koppejkin in Miklavž Breugnon. Po osvoboditvi Beograda je bil politični ilustrator pri Borbi. Leta 1946 je bil imenovan za profesorja risanja na ljubljanski Akademiji za likovno umetnost. Umetniško se je udejstvoval kot kipar, predvsem kot portretist, kot slikar, risar in grafik, pa tudi kot feljtonist ter prigradniški, polemični, satirični in politični pesnik. Umrl je v Ljubljani, 9. januarja 1948.

Nikolaj Pirnat je ilustriral malone vse pesmi in povestice, ki jih je prineslo tisti čas "Mlado jutro" – in teh ni bilo tako malo. Pisala sem seveda vedno pod svojim pseudonimom. Vesela vsake njegove ilustracije bi ga bila zelo rada spoznala, tedaj ni bilo prilike. Njegov obraz pa mi je bil seveda znan iz raznih fotografij. Pa grem nekoč v jasnem dopoldnevu po Šelenburgovi ulici in naenkrat me prešine: "To je bil Nikolaj Pirnat!" In storila sem nekaj zelo nedostojnega: obstala sem in se ozrla za odhajajočim. Ta trenutek pa se ustavil tudi on – in mi prišel z iztegnjeno roko naproti: "Ste vi Stana Vinšek...?" "Sem, In vi ste Nikolaj Pirnat!"

In potem sva stala sredi ulice, se smejala in klepetala in ovirala promet.

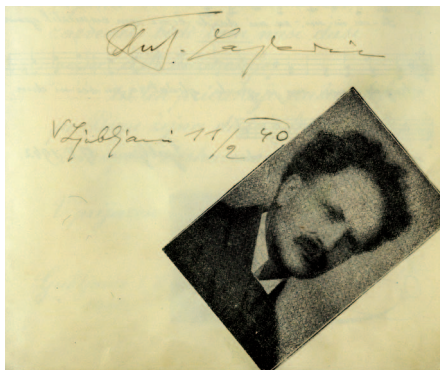
Manco Komanovo sem spoznala ob priliki neke prireditve Rdečega Križa, kjer je ona brala svoje povesti, jaz pa pela.

Manica Koman se je rodila v Vižmarjah, 4. avgusta 1880. Po končani šoli v Šentvidu je delala na domači kmetiji. Frančišek Lampe jo je navdušil za zbiranje ljudskega slovstva. S pomočjo županove žene Franje Tavčarje je leta 1911 dobila službo korektorja pri Slovenskem narodu. Leta 1916 se je zaposlila na magistratu. Večino časa do upokojitve leta 1946 je delala v kulturnem oddelku, kot knjižničarka v kasnejši Slovanski knjižnici. Po upokojitvi je nekaj let delala na kmetijskem ministrstvu. Umrla je 4. februarja 1961.

Skladatelj Lajovic je bil na konservatoriju nekaj časa naš ravnatelj.

Skladatelj in sodnik Anton Lajovic je bil rojen 19. decembra 1878 na Vačah pri Litiji. Ljudsko šolo je obiskoval na Vačah, v Litiji in v Ljubljani, kjer je končal tudi gimnazijo. Maturiral je leta 1897. Glasbeno se je izobraževal pri Glasbeni matici, pri M. Hubadu. Na Dunaju je študiral pravo, kontrapunkt in kompozicijo. Leta 1902

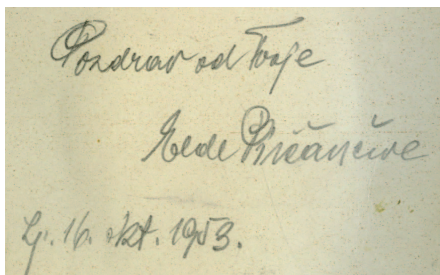
je končal konservatorij, leta 1907 pa še pravo. Zaposlil se je kot sodnik na deželnem sodišču v Ljubljani. Komponiral je pretežno za vokalne ali pa z vokalom povezane druge instrumentalne zasedbe. Umrli je 26. avgusta 1960 v Ljubljani.

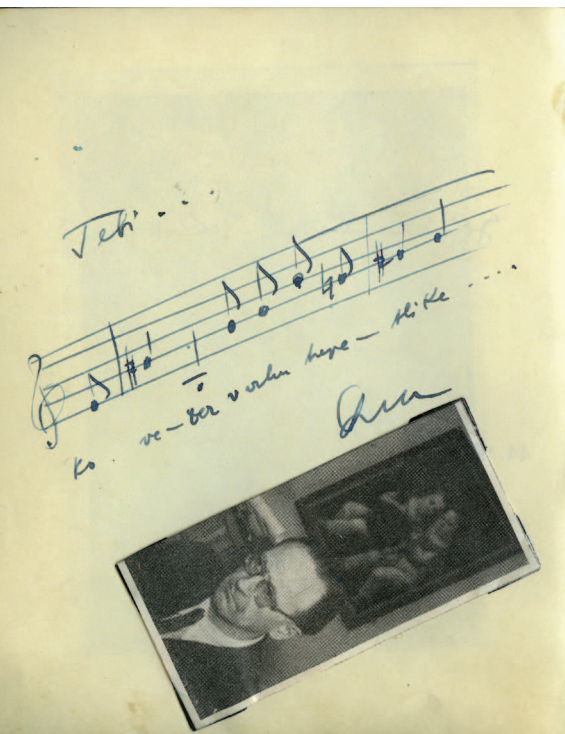

Elda Piščanec se je rodila 2. novembra 1897 v Trstu. Oče je bil visok carinski uradnik v Ljubljani in Beogradu. Obiskovala je mestni licej v Ljubljani, nato se je vpisala na obrtno šolo. Po končani šoli se je leta 1917 zaposlila kot poštna uradnica v Ljubljani. Med službovanjem je obiskovala tečaj slikanja pri slikarju Rihardu Jakopiču. Leta 1922 se je v Zagrebu vpisala na umetnostno akademijo. Med leti 1924 in 1929 je slikarstvo študirala na akademiji v Firencah. Kasneje je odšla še v Pariz, k Mauriceu Denisu. Leta 1930 se je preselila v двореc Majpiگل v Vinah. Tam se je povsem osamila in je le občasno poučevala slikarstvo po različnih šolah. Leta 1949 se je upokojila in je do smrti slikala v svojem dvorcu, odmaknjena od sveta. Umrli je 18. oktobra 1967.

Slikarico in kiparko Eldo Piščanec sem spoznala šele pomladi 1953, ob najtežjem času, ko sem po ločitvi po zaslugi Stanovanjskega urada ostala brez stanovanja in me je pustila stanovati v Križevniški ulici v sobi oz. magacinu, kjer je imela spravljeno svoje pohištvo... hvaležna sem ji za zavetje, ki mi ga je nudila.

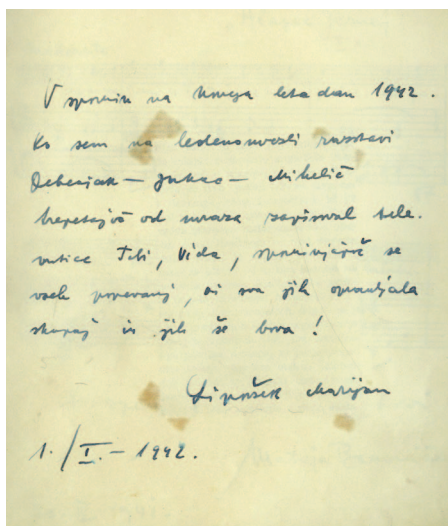
Z Marjanom Lipovškom in njegovo ženo Pio smo bili kolegi na konservatoriju. Oba sta me večkrat spremljala na produkcijah. Marjan zlasti v Radiu. Izmed mojih pesmic je komponiral: »Pastirica, Božična, Sončece sij in Sinček«. Zlasti zadnji dve se vedno spet izvajata. M. mi je napravil prelep poklon, da moje pesmi naravnost izzivajo h komponiranju...

Marijan Lipovšek, slovenski skladatelj, pianist in pedagog, se je rodil 26. januarja 1910 v Ljubljani. Glasbeni konservatorij (kompozicijo in klavir) v Ljubljani je končal leta 1932 pri Slavku Ostercu. Izpopolnjeval se je v Pragi pri skladatelju Josefu Suku in Aloisu Hábi.

Poleg skladateljskih in pianističnih dejavnosti, po katerih je najbolj prepoznaven, je bil še urednik, predavatelj, pedagog, prevajalec, kritik, publicist, esejist, fotograf in alpinist. Mnogim ljubiteljem gora je znana njegova knjiga Steze, skale in smučišča.

V skladateljskem smislu je predstavnik slovenske neoklasicistične smeri, kot izvrsten pianist pa je bil najbolj opažen kot spremljevalec svoje hčerke, svetovno znane mezzosopranistke Marjane Lipovšek.

Umrli je v Ljubljani, 25. decembra 1995.

Božidar Jakac. O njem in njegovi ženi Tatjani sem pisala uvodoma. Žal mi je, da ju skoro več ne vidim.

Božidar Jakac se je rodil 16. julija 1899 v Novem Mestu, kjer je obiskoval osnovno šolo in gimnazijo. V osnovni šoli se je osnovno risanje učil pri profesorju Savinu. V gimnaziji je spoznal pesnika Mirana Jarca, ki je postal njegov najboljši prijatelj.

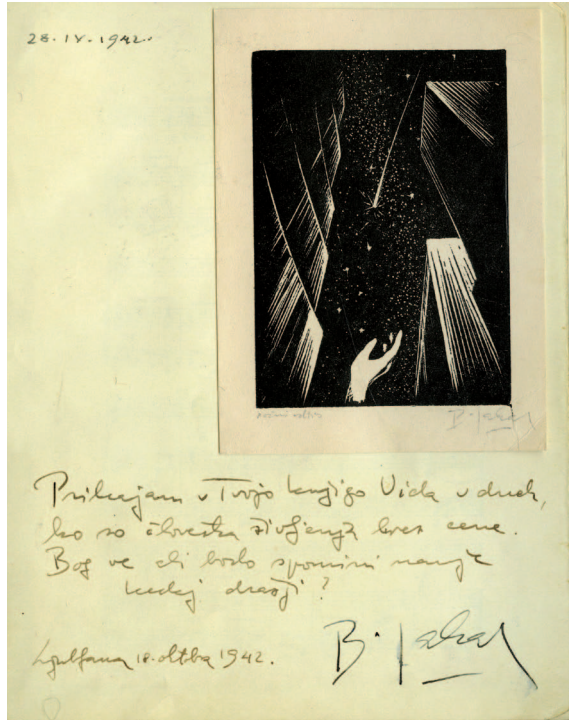
Leta 1913 je nadaljeval šolanje na realki v Idriji, pri slikarju Vavpotiču. Po končani realki je odšel na fronto na Piavi (1917/18), saj ni imel sredstev za nadaljevanje študija.

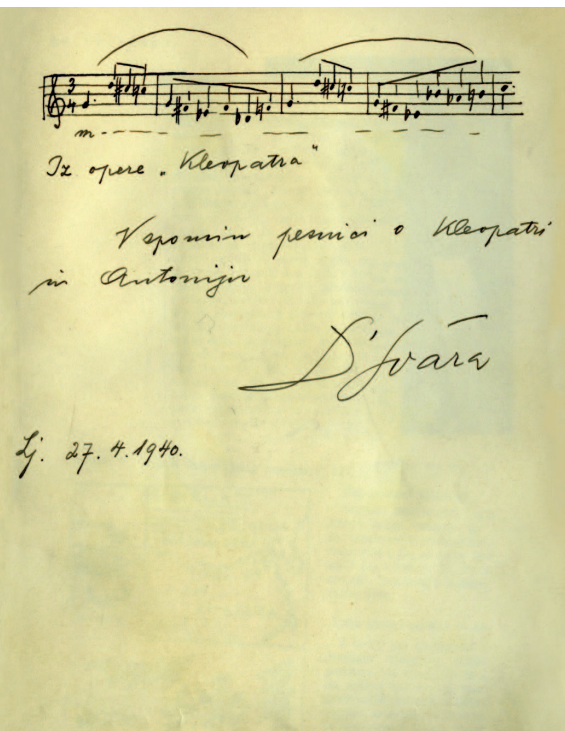
Med letoma 1919 in 1923 je v Pragi študiral slikarstvo pri J. Obrovskem in F. Thieleju, grafiko pa pri A. Bromseju. Med obema vojnama je študijsko potoval po Evropi, severni Afriki in Združenih državah Amerike.

Leta 1924 se je naselil v Ljubljani in se zaposlil najprej kot lesorezni ilustrator pri Jutru, nato pa kot profesor risanja na ljubljanski II. državni gimnaziji. Po treh letih je službo pustil in postal svobodni umetnik. Poročil se je z Ljubljančanko Tatjano Gudrunovo. Od leta 1943 je drugo svetovno vojno preživel v partizanih. Po končani vojni je spet veliko potoval po svetu.

Svoje bogato znanje je kot pedagog več desetletij prenašal na številne generacije umetnikov. Bil je pobudnik za ustanovitev ljubljanske Akademije upodablajočih umetnosti, na kateri je med letoma 1945 in 1961 poučeval grafiko. V tem času je bil trikrat rektor akademije. Bil je tudi med glavnimi pobudniki in ustanovitelji ljubljanskega grafičnega bienala.

Umrli je 12. novembra 1989 v Ljubljani.

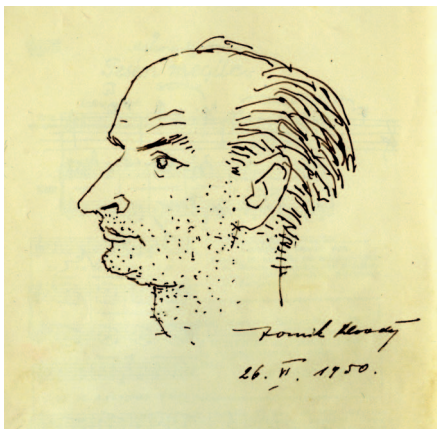
Danilo Švara, skladatelj, dirigent in pedagog, je bil rojen 2. aprila 1902 v Ricmanjih pri Trstu, kjer je obiskoval osnovno šolo. Gimnazijo je obiskoval v Pazinu, Gorici in Kranju. V letih 1917–20 je obiskoval šolo Glasbene matice v Ljubljani. V letih 1920–22 je obiskoval vis. šolo za svet. trgovino na Dunaju, privatno pa klavir pri Ant. Trostu, 1922–25 je nadaljeval študij na fakulteti za državoznanstvo v Frankfurtu ob Majni, kjer je 1925 promoviral. Privatno je tu študiral klavir, dirigiranje ter harmonijo in kontrapunkt. V Ljubljani je bil med 1925 in 1927 dirigent v Operi. Od 1927 do 1930 se je izpopolnjeval v Frankfurtu. Po diplomi leta 1930 se je vrnil v Ljubljano. Med letoma 1930 in 1941 je bil dirigent v Operi in profesor za klavir na šoli Glasbene matice. Od kapitulacije Italije je bil dirigent v Operi, 1957–59 njen direktor. Od 1946 do upokojitve je bil profesor na Akademiji za glasbo v Ljubljani. Umrli je 25. aprila 1981 v Ljubljani.

Dr. Danilo Švara je bil na Kons. korepetitor operne šole. Tako, sem tri leta redno delala pri njem, sprva s strašnim rešpektom, ker sem se ga zelo bala. Najprej sem pela »Janka« iz opere »Janko in Metka« in kmalu spoznala, kako čudovito je pri njem delati. /.../ Sama sem delala z navdušenjem in užitkom in še danes sem mu hvaležna za vsako uro, katero sem smela delati pri njem. Z vso dušo je bil pri delu, naj je bila to operna uloga ali skromna narodna pesem. Sam navdušen je znal tudi nas učence navdušiti. Konservatoristi smo po produkcijah ali koncertih zelo radi malo »polumpali«, to se pravi, šli smo k Slamiču ali kam podobno, revni kot smo bili smo zbrali toliko, da smo vsaj imeli pravico sedeti v lokalu – in se par ur zabavali in smejali. Vedno je bil z nami kak profesor, ki pa je bil med nami razigran in neprisiljen kot vsak izmed nas. Govorili smo seveda o glasbi in spet o glasbi in se par ur res prijetno zabavali. Vmes so bile seveda tudi male »ljubezni«, toda samo mimogrede; glasba nas je bolj zanimala kot ljubezen. Seveda, da sta se npr. Pia Menardi in Marijan Lipovšek imela rada, smo vedeli vsi in vsi respektirali. No in na eni takih »lumparij« se je zgodilo, da je bila z nami kolegica, lepa črnolaska z »rusko« pristriženo glavico, ki je imela vzdevek »Kleopatra«. Tisti večer je bil z nami tudi dr. Danilo Švara in tudi njemu je »Kleopatra« ugajala.

Ciril Cvetko, slovenski skladatelj, dirigent, glasbeni publicist in pedagog, se je rodil 8. januarja 1920 v Vučji vasi pri Ljutomeru. Po končani srednji šoli v Mariboru se je vpisal na Akademijo za glasbo. Diplomiral je leta 1948. Izpopolnjeval se je v Pragi in Parizu. Med leti 1945 in 1947 je bil vodja glasbenega oddelka in dirigent Komornega zbora Radia Ljubljana, v letih 1947–1951 pa vodja umetniškega oddelka in umetniški direktor Triglav filma. Od 1951 do 1955 je bil dirigent in direktor mariborske Opere. Med letoma 1965 in 1970 je bil direktor Slovenske filharmonije, od 1975 do 1979 direktor in od 1979 do 1981 umetniški direktor ljubljanske Opere. Med leti 1945 in 1978 je na ljubljanski Akademiji za glasbo predaval osnove dirigiranja in zborovstva. Umrli je v Ljubljani, 18. januarja 1999.

Dr. Ciril Cvetko je komponiral za mojo enodejanko "Pod novoletno jelko", pesmi-
ci "Pesem meglic" in "Pesem snežink".
Vse tri pesmice so bile za novo leto po-
novno izvajane v radiu. Igrica sama je že
dolgo razprodana in neštetokrat izvajana.

Slikar Klavdij Ivan Zornik se je rodil v Koprju, 30. oktobra 1910. Leta 1914 se je družina preselila v Slovenijo. V Mariboru je obiskoval učiteljsiše in tam leta 1933 maturiral. Od 1934 do 1938 je študiral na Akademiji likovnih umetnosti v Zagrebu. Leta 1940 je nastopil službo profesorja risanja v Mariboru. Med vojno je deloval v partizanskih kulturnih oddelkih. Po vojni je do 1959 učil risanje na gimnazijah v Ljubljani. Med leti 1957 in 1975 je poučeval metodiko, od 1973 do 1975 pa je bil rektor ljubljansko-

ske Akademije za likovno umetnost. Umrl je v Ljubljani, 5. maja 2009.

Klavdij Zornik je bil moj kolega na gim. Moste. Po njegovih razstavah nihče ne bi mislil, kako izvrstno in s kakšnim humorjem je risal karikature. Njegov avtoportret to jasno izpričuje.

Duhovnik, skladatelj in dirigent Alojzij Mav se je rodil 21. junija 1898 v Grobljah pri Domžalah. Gimnazijo je zaključil v škof. zavodih v Št. Vidu, kjer je dobil osnovne glasbene nauke. Poleg petja se je učil še violino, klavir, harmonij, klarinet, čelo. Bogoslovje je študiral na Teološki fakulteti v Ljubljani. Deloval je kot misijonar pri Sv. Jožefu nad Celjem, od 1930 pa v Beogradu. Kot organist in pevovodja je deloval v Grobljah, v Ljubljani pri cerkvi Srca Jezusa in cerkvi Svete Trojice. Umrl je 23. julija 1977 v Ljubljani.

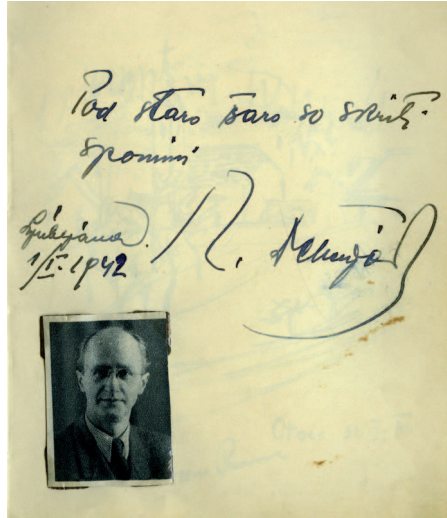
Lj. Mav, je igral orgle v Nunski cerkvi, kjer sem pela na koru. Ker sem bila večkrat naprošena, da pojem pri porokah, je na moj tekst, ki sem ga priredila po sv. pismu, zložil dve "Poročni pesmi": "Ostane le ljubezen" in "Kamor greš ti, grem tudi jaz".

Slikarja Rika Debenjaka sem spoznala v Jakčevem atelieju. Njegove besede so gola hudomušnost. Nimava nikakršnih skritih spominov!

Slikar in grafik Riko Debenjak se je rodil 8. februarja 1908 v Kanalu ob Soči. Šolal se je v Beogradu, kjer je leta 1937 končal umetniško šolo in nato še višji akademski

tečaj slikarstva. Med mnogimi potovanji po Evropi se je izpopolnjeval v ilustraciji, kasneje pa v grafiki. Bil je eden vodilnih predstavnikov ljubljanske grafične šole. Umrl je 26. decembra 1987 v Ljubljani.

Slikar, grafik in glasbenik Šantel Saša (Aleksander Saša) izhaja iz znane slikarske rodbine. Rodil se je v Gorici, 15. marca 1883, kjer je obiskoval tudi osnovno šolo in gimnazijo. Prvi slikarski pouk je dobil pri materi Augusti in kasneje dobro podlago pri prof. A. Gvajcu. Na Dunaju je štiri leta študiral slikarstvo na umetn. obrtni šoli in na akademiji, hkrati pa na univerzi umetnostno zgodovino, estetiko, muzikologijo (absolutorij 1905). V letih 1905–06 je bil asistent na gimnaziji v III. okraju. Leta 1906–07 je bil suplent na učiteljski v Kopru, 1907–18 na gimnaziji v Pazinu, 1918–19 na real. gimnaziji na Sušaku, od 1920 do malo pred smrtjo pa na ljubljanski Državni obrtni šoli. Ukvarjal se je tudi s komponiranjem. Njegovo najpomembnejše delo je opereta Blejski zvon. Saša Šantel je avtor slike Slovenski skladatelji, ki krasi Malo dvorano Slovenske filharmonije. Umrl je v Ljubljani, 1. julija 1945.

S Šantlovimi smo stari znanci. Mati slikarja Saše Š. in obeh sester slikaric Henriete in Auguste, je več let stanovala pri moji teti Boženi Serneč v Mariboru v vili, ki je danes last mojega brata Branka. Ko sem hodila k slikarju Saši Šantlu na Srednjo tehnično šolo, kjer me je portretiral, sem tudi spoznala slikarja Šubica.

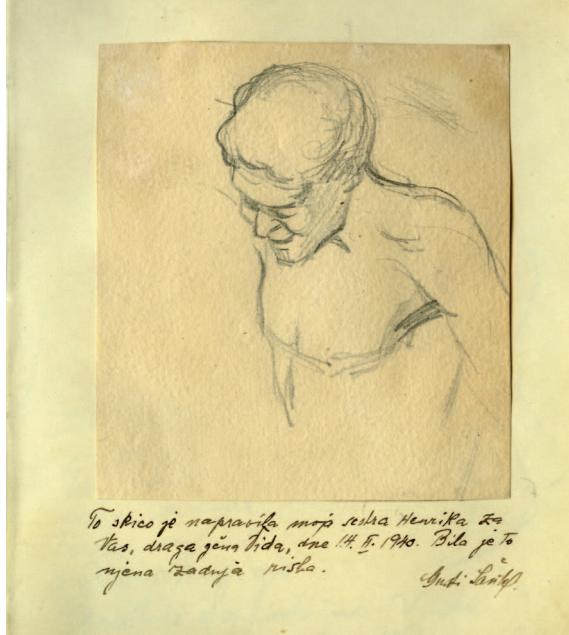

Slikarka in violinistka Augusta Šantel se je rodila očetu profesorju in materi slikarki, 21. julija 1876 v Gorici. Po osnovni šoli je končala še učiteljske in pričela s poučevanjem v Gorici, na Vranskem, v Slovenski Bistrici, kasneje v Pulju in Sušaku. Od leta 1922 do upokojitve 1933 je poučevala na meščanski šoli v Mariboru. Za tem se je preselila k sestri in materi v Ljubljano. Umrla je 2. decembra 1968.

Njena sestra Henrieta (Henrika) se je rodila 14. avgusta 1874. Po osnovnem šolanju v Gorici je študirala na ženski akademiji v Münchnu in nekaj časa na Dunaju. Ob vrnitvi je v Gorici prevzela materino slikarsko šolo. Leta 1920 se je preselila v Maribor in leta 1929 z materjo v Ljubljano, kjer je poučevala na umetnostni šoli Probuda. Umrla je v Ljubljani, 15. februarja 1940.

Kot sem že omenila, sem sestri Šantel spoznala v hiši moje tete v Mariboru. Večkrat sem imela čast, da sem spremljala gdčno Gusti, ko je igrala na klavirju in parkrat sem sedela sestri Henrieti za model. Moj portret –pastel– od njene roke visi pri nas v Konjicah, slikala me je tudi v starodunajskem kostumu in v koroški noši z zlato avbico iz Roža. Kasneje smo se srečale spet v Ljubljani in gdčna Henrieta mi je rekla, da bi me spet rada slikala in se je smehljala: »Z vašimi slikami imam srečo, koj jih prodam!« Menila sem: »Radi ste me slikali v nošah – ali nečete priti vidve in še g. prof. Saša k meni, da si ogledate moji kitajski in japonsko nošo – mogoče bi vam teo ugajalo.« Koj sta bili navdušeni in zmenili smo se za prihodnjo soboto. In prihodnjo soboto -smo spremili gospodično Henrieto k Sv. Križu. Sestra Gusti mi je kasneje pripovedovala:

»Heti je vzela vašo spominsko knjigo v roke: 'Zdaj pa moram res Vidi kaj narisati.' Pa jo je spet odložila: 'Bom prej skicirala..' In je vzela skicirko in s par črtami iznačila glavo fauna... in jo spet odložila: 'Je že premračno. Bom pa Vidi jutri kaj narisala.' In jutri – je bila mrtva.« Sestra Gusti je izrezala ta list iz njene skicirke in mi ga prilepila v spominsko knjigo.

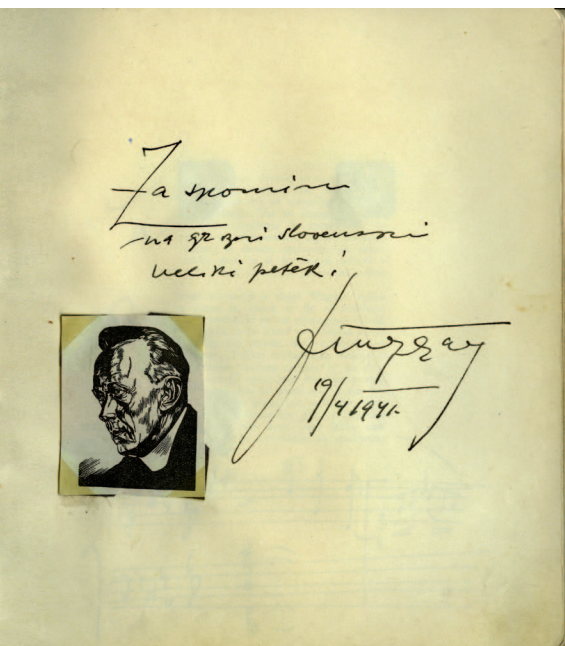
Slikarico Baro Remec sem spoznala kot znanko mojega zaročenca. Bila je zelo ljubezniva in večkrat sem bila povabljena v njeni družini.

Slikarka Bara Remec se je rodila 12. januarja 1910 v Ljubljani. Šolala se je v Lichtenturnovem zavodu. Prve likovne osnove je dobila v Probudi, privatni šoli družine Šantel. Šolanje je nadaljevala na likovni akademiji v Zagrebu, kjer je po diplomi še dve leti poučevala. V Ljubljani je delovala v likovni zadrugi Lada. Veliko je tudi ilustrirala. Maja 1945 je zapustila Slovenijo. Nekaj časa je bila v Italiji, kasneje se je preselila v Argentino, kjer je v San Carlos de Bariloche 1. marca 1991 umrla.

Osip (Josip) Šest, režiser, publicist in igravec, se je rodil 23. julija 1893 v Metliki, učitelju Andreju (1854–1923) iz Bohinja in učiteljici Mariji, rojeni Andolšek (1869–1895). Osnovno šolo je obiskoval v Krškem in Cerknici, realko v Ljubljani, nato Ottovo gledališko šolo na Dunaju. Po poskusnem igralskem nastopu 16. februarja 1913 v slovenskem Deželnem gledališču v Ljubljani je bil od leta 1914 redni član ljubljanskega gledališča. Leta 1915 je kot ruski vojni ujetnik deloval v gledališču v Rjazanu. Leta 1919 se je vrnil domov in bil od sezone 1919–20 do leta 1952, ko se je upokojil, igravec in režiser v SNG Ljubljana. (Z izjemo sezone 1946–47, ko je deloval v Mariboru.) Umril je 22. maja 1962.

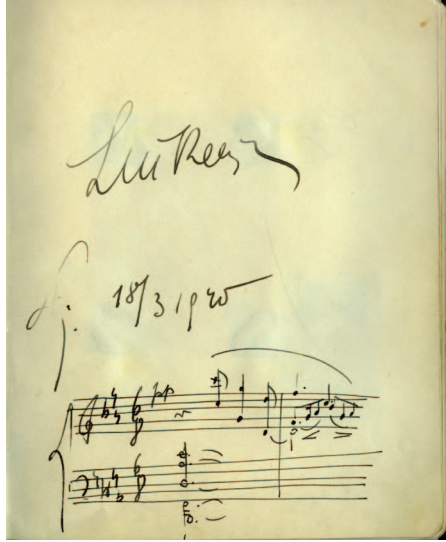

Duhovnik, pisatelj, dramatik in prevajalec Fran Saleški Finžgar je bil rojen 9. februarja 1871 v Doslovčah. Po končanem osnovnem šolanju na Breznici in v Radovljici je obiskoval gimnazijo v Ljubljani, kjer je 1891 z odliko maturiral. Šolanje je nadaljeval na Bogoslovnem semenišču v Ljubljani. Kot duhovnik je služboval v mnogih slovenskih krajih, dokler ni leta 1918 prišel v Ljubljano. Župnik v Trnovem je bil do leta 1936, ko se je upokojil. Umril je 2. junija 1962 v Ljubljani.

Pisatelja S. Finžgarja sem spoznala kot kritika mojih pesmi.

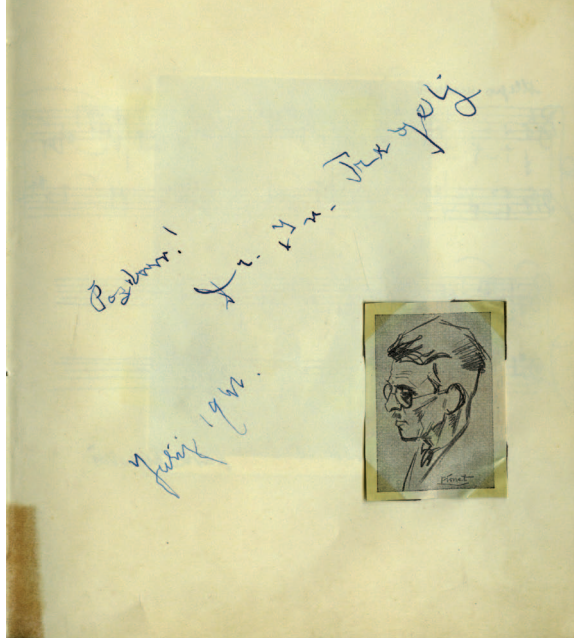
Skladatelj L.M. Škerjanc je bil na konservatoriju moj profesor za nauk o instrumentih.

Lucijan Marija Škerjanc, slovenski skladatelj, pianist, dirigent, glasbeni pedagog in muzikolog, je bil rojen 17. decembra 1900 v avstrijskem Gradcu. Osnovno šolo in klasično gimnazijo je obiskoval v Ljubljani. Ob tem se je glasbeno izobraževal pri mnogih priznanih glasbenikih in pedagogih. Glasbeno izobraževanje je nadaljeval v Pragi in na Dunaju, kasneje še v Parizu in Baslu. Od 1922 do 1926 je bil profesor na šoli Glasbene matice, kasneje na konservatoriju oz. Akademiji za glasbo, katere rektor je bil nekaj let. Umrli je v Ljubljani, 27. februarja 1973.

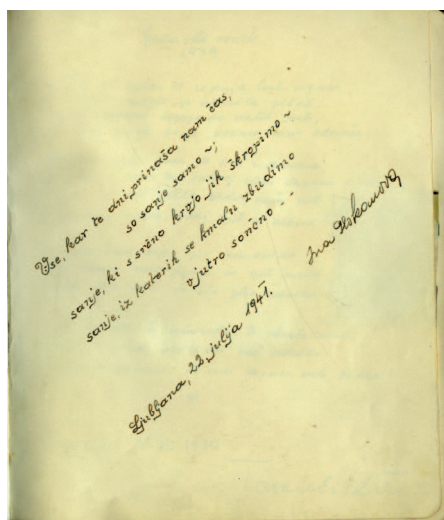
Pesnik, pisatelj in dramatik Ivan Pregelj se je rodil pri Sv. Luciji na Soči (danes Most na Soči), 27. oktobra 1883. Starša sta mu zgodaj umrla, zato sta zanj skrbela stara mati in še posebej župnik, ki ga je poslal v gimnazijo v Gorico. Po maturi je le tri mesece vztrajal v semenišču. Že leta 1904 je odšel na Dunaj študirat slavistiko in germanistiko. Leta 1908 je končal študij z disertacijo P. Rogerius Labacensis, Palmarium Empyreum. Kot profesor je služboval v Gorici, v Pazinu, v Idriji in na Klasični gimnaziji v Ljubljani. Od 1938 do upokojitve 1946 je zaradi slabega zdravstvenega stanja delal v Narodnem muzeju. Umrli je v Ljubljani, 31. januarja 1960.

Dr. Ivana Preglja in njegovega sina, slikarja Marjana sem spoznala, ko sem, kot ta družina stanovala v Rdeči hiši na Poljanah.

Slikar in ilustrator Marij Pregelj se je rodil v Kranju, 8. avgusta 1913, pisatelju Ivanu Preglju kot četrti izmed šestih otrok. Osnovno šolo je končal v Kranju, gimnazijo pa v Ljubljani. Leta 1932 se je vpisal na likovno akademijo v Zagrebu, ki jo je zaključil 1936. Po opravljeni vojaščini se je zaposlil kot profesor risanja na I. in kasneje na II. državni gimnaziji v Ljubljani. Med vojno je bil do kapitulacije Italije interniran v Gonarsu. Leta 1947 je postal predavatelj na Šoli za umetno obrt, 1958 pa profesor na Akademiji za likovno umetnost. Umrli je v Ljubljani, 18. marca 1967.

Pripovednica in časnikarka Ina Slokanova (roj. Javornik) se je rodila 21. maja 1910 v Ljubljani. Tam je končala osnovno in meščansko šolo ter dveletno Krištofovo zasebno trgovsko šolo. Od 1928 do 1936 je bila zaposlena v trgovski pisarni. V letih 1937–38 je bila urednica revije Žena. Od 1945 do 1954 je bila novinarka pri Naši ženi, DE in drugih dnevnih časopisih. Od 1954 do upokojitve 1977 je bila urednica Rodne grude. Umrli je v Ljubljani leta 1989.

Književnico Ino Slokanovo sem spoznala kot urednico "Rodne grude" in pri obiskih v Zavodu za slepo mladino.

Skladatelj in glasbeni pedagog Slavko Mihelčič se je rodil v Lokvici pri Metliki leta 1912. Oče je bil priznan glasbenik, župan in politik Alojz Mihelič.

Po osnovnem in srednjem šolanju se je vpisal na konservatorij v Ljubljani, kjer je leta 1934 diplomiral iz solo petja in kompozicije, slednje pri Slavku Ostercu. Poučeval je glasbo v Zagorju ob Savi, v Mariboru in v Ljubljani na Pedagoški akademiji. V letih 1954–1963 je bil ravnatelj Glasbene šole Ljubljana Center. Umrl je v Ljubljani leta 2000.

Slikar in grafik Drago Vidmar se je rodil 25. januarja 1901 v Šapjanah pri Opatiji. Po osnovni šoli, ki jo je obiskoval na Brezovici in v Ljubljani, se je vpisal na učiteljskišče. Maturiral je leta 1919. Po maturi je poučeval v okolici Celja. Leta 1924 se je vpisal na likovno akademijo v Zagrebu in po prvem letniku študij prekinil. Odšel je v Pariz in kasneje v Nemčijo. Kasneje je z bratom Nandetom študij v Zagrebu nadaljeval. Leta 1936 si je v Ljubljani zgradil svoj atelje. V letih od 1934 do 1942 je poučeval na ljubljanskih meščanskih šolah (Vič, Bežigrad, Prule). Med vojno je bil interniran. Po kapitulaciji Italije je odšel v partizane. Po vojni je poučeval na I. gimnaziji v Ljubljani in od 1950 do upokojitve leta 1965 na Višji pedagoški šoli. Umrl je v Ljubljani, 5. maja 1982.

Njegov leto dni starejši brat Nande je bil tudi slikar in grafik.

... in se oglašam, se govinim in
veslim, podivam in gredim svoje
domove, oglašam stoke in polje,
vam meščiki in tako oblikujem
človeštvo, svet, sledi prirodnam
utaku življenja.

Zadaj — ker lep je ta svet, naj
bude lepši od črne jame...

Vidmar

Lj. 15. novembra 39.

Vida Rudolfova ne omenja, kje in kako sta se spoznala. Verjetno preko njegovega brata Nandeta, s katerim sta skupaj poučevala na meščanski šoli na Prulah.

Yocurški svet
1939

Zapira se nebo, že zadnja luč ugisa,
čri sonce megle je narila prežeta,
oblasti morav segajo do naših vrat,
se tpele miči: buja nekam nam odnosi.

Je misel naša mar le bial v drvesa,
če pada v veje ko metel; som sapam v svet,
da se vrtinči plaho kakor naša vata
v besedni pekle, edaj met v nebosa?

Je naš čas neje nje smotnika;
edaj imajo smo pijani in met mrad
paraja mo vlni in bica glos sadnika:

Je oi in miči! Je volbarda, te vbrata vank,
si hit v veta, izgubi vsi klic vodnika!
Zadaj se zdravi! Ne lodi sapom vel beand!

*

Ju. M. ana, 25. XI. 1939.

Tone Seliškar

Pesnik in pisatelj Tone Seliškar se je rodil v Ljubljani, 1. aprila 1900. Osnovno šolo je obiskoval na Vrtači in se kasneje vpisal na učiteljsišče. Maturiral je leta 1919.

Poučeval je v Dramljah pri Celju, na Prežinu nad Štorami in v Trbovljah. Leta 1925 je dobil službo na meščanski šoli na Prulah.

Po vojni je bil urednik Slovenskega poročevalca, Delavske enotnosti in Založbe Borec. Umrl je v Ljubljani, 10. avgusta 1969.

Učila sem takrat na mešč. šoli na Prulah. Z mano je deloval Tone Seliškar in Nande Vidmar. S Seliškarjem in Vidmarjem smo se ob popoldnevih včasih spravili na vrt kakšne restavracije in se menili – dobro smo se razumeli.

Pisatelj, pesnik in publicist Ludvik Mrzel se je rodil 28. julija 1904 v Loki pri Zidanem Mostu. Osnovno šolo je obiskoval v Trbovljah, kjer se je vpisal tudi na gimnazijo. Zaradi sodelovanja v rudarski stavki je bil iz gimnazije izključen. Dokončal jo je v Čupriji. Po maturi leta 1924 se je vpisal na Medicinsko fakulteto v Ljubljani, a se je kmalu prepisal v slavistični seminar k prof. Prijatelju.

Od 1929 je bil urednik pri različnih časopisih. Med vojno je bil v raznih zaporih in v taborišču Dachau. Po vojni je postal upravnik SNG Maribor, a so ga leta 1948 na Dachauskih procesih obsodili na 12 let zopora. Po prihodu iz zopora je bil brez stalne zaposlitve.

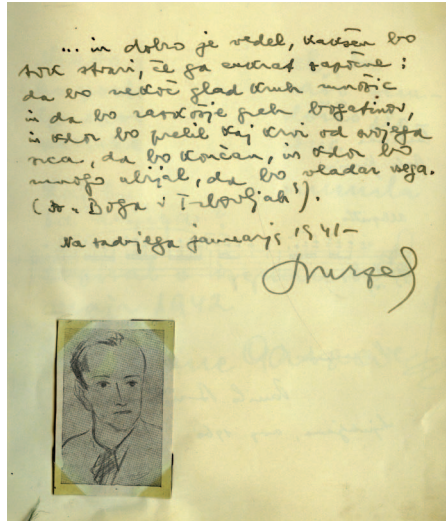
Umril je 29. septembra 1971 v Ljubljani.

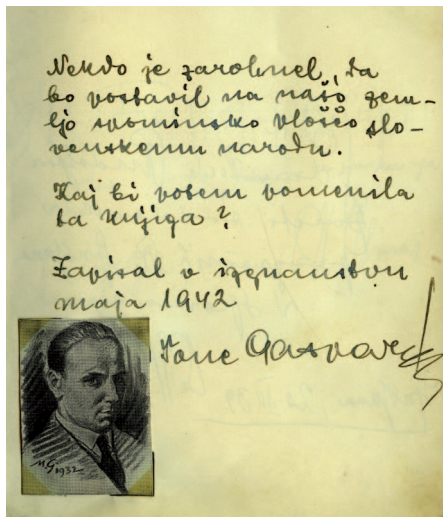
Skladatelj in gledališčnik Danilo Bučar se je rodil v Črnomlju, 8. junija 1896. Glasbeno se je izobraževal pri Ivanu Hladniku v Novem mestu. V letih 1914–1949 je bil zaposlen v lekarništvu. Na Jesenicah je organiziral amatersko gledališče.

Od leta 1921 je deloval v Šentjakobskem gledališču v Ljubljani, kjer se mu je pridružila tudi žena Metka, poznana predvsem po filmu Vesna. Od 1949 do 1966 je bil urednik za zborovsko glasbo pri Radiu Ljubljana.

Največ je komponiral zborovsko glasbo, za Šentjakobsko gledališče pa tudi operete. Umril je v Ljubljani, 8. avgusta 1971.

Verjetno sta se spoznala v gledališču ali na radiu. V komentarjih Rudolfova njunih stikov ne omenja.

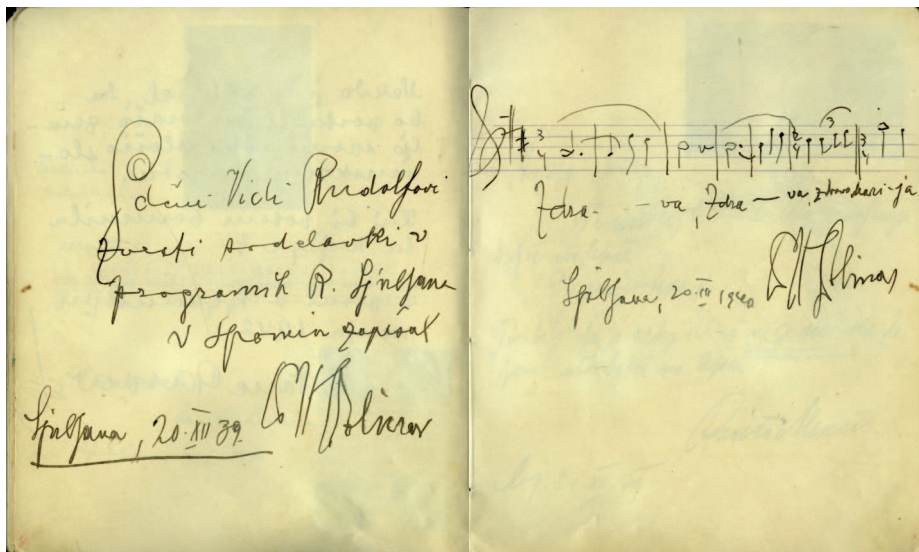

Pesnik in učitelj Anton Gaspari, mlajši brat slikarja Maksima, se je rodil v Selščku pri Cerknici, 16. januarja 1893.

Gimnazijo in učiteljsiše je končal v Ljubljani. Po maturi leta 1912 je pričel službovati v Babnem polju in se kasneje preselil v Globasnico na Koroško. Tam je postal literarno še bolj aktiven. Pisal je za Slovenski narod in (skupaj s P. Koširjem) izdal zbirko koroških pravljic in popevk. S Koroške se je preselil na meščansko šolo v Krškem. Umril je 1. januarja 1986 na Dovjem.

S Tonetom Gasparijem sta skupaj poučevala na meščanski šoli.

Dr. Anton Dolinar je bil glasbeni referent Radio-Ljubljana v času, ko sem kot konservatoristka stalno sodelovala v oddajah kot solistka, članica komornega zbora, prevajalka i.dr. Začetek te svoje pesmi mi je vpisal za to, ker sem jo pela na prvem Arničevem koncertu v stolnici.

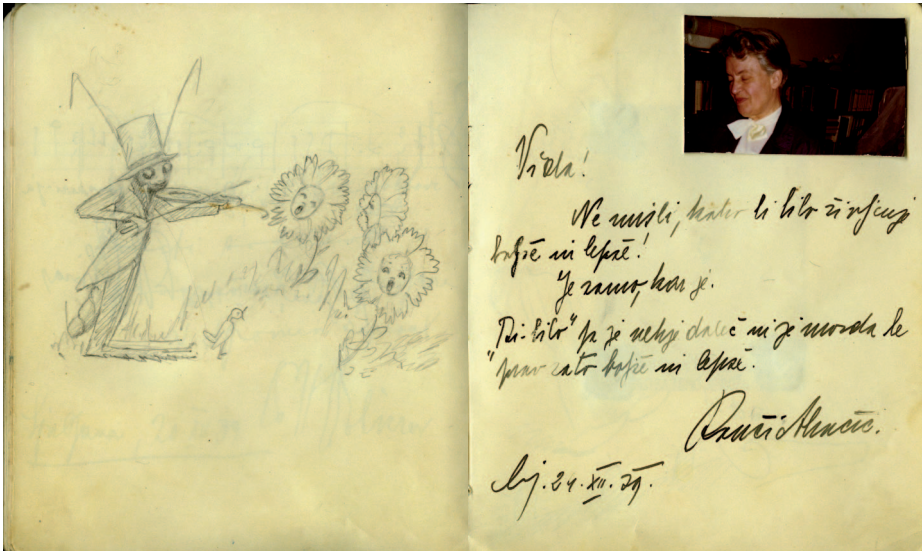
Duhovnik, glasbenik in skladatelj dr. Anton Dolinar se je rodil na Trati nad Škofjo Loko, 13. januarja 1894. Gimnazijo je končal v Šentvidu nad Ljubljano in se leta 1913 vpisal v ljubljansko bogoslovje. Po posvečenju je služboval v Starem trgu ob Kolpi, na Jesenicah in v Trziču.

V gimnazijskih letih se je pričel privatno seznanjati z glasbo, najprej pri svojem stricu Berniku, župniku in pianistu v Domžalah, nato v Šentvidu, kjer je študiral orgle, klavir, violino in harmonijo. Leta 1921 se je vpisal na dunajski konservatorij, v oddelek za cerkveno glasbo, in hkrati v Oddelek za muzikologijo na Filozofski fakulteti. Konservatorij je zaključil leta 1923. Leta 1927 je obranil doktorsko disertacijo iz muzikologije.

Do leta 1945 je bil nato referent za glasbo na Radiu Ljubljana in dirigent Glasbenega društva Ljubljana. Ustvarjal je krajše zborovske skladbe in objavljala muzikološke razprave v revijah Cerkveni glasbenik, Zbori in Pevec.

Po vojni se je preselil v ZDA, kjer je v St. Cloudu 3. avgusta 1953 umrl v prometni nesreči.

Leto dni sem stanovala pri družini Ahačič in od takrat seveda poznam vse tri nadarjene sestre: odvetnici Fini in Hani ter inženierko, pisateljico in ilustratorko otroških knjig Konči Ahačič.

Konči Ahačič, mladinska pisateljica in ilustratorica, se je rodila leta 1894 v Novem mestu. Bila je najmlajša hči novomeškega sodnika Viktorja Končija in mame Sidonije, rojene v Trstu. Njeni starejši sestre sta bili Josipina in Hani, obe pravnici. Najstarejša Fini (Josipina) se je poročila z dr. Vladimирjem Grossmannom, sinom Karola Grossmanna. Oče Viktor je bil brat starega očeta pesnice Lili Novy, Karla Ahačiča.

Konči Ahačič je napisala in ilustrirala zbirke: Trije tički, Beli Zamorček, Bumček in Bumkica ter Nosan in Zalka. Veliko je objavljala tudi v mladinski reviji Vrtec.

Biografski podatki o Konči Ahačič so zelo skopi. Bila je inženirka kemije. Kje se je šolala, pa ni znano.

Učila sem takrat na mešč. šoli na Prulah... Tudi Mila Klemenčeva, danes vdova slikarja Milana. Klemenčičeva je tam opravljala svoja zadnja službena leta. /.../ Mila pa me je ljubeznivo povabila na svoj dom, kjer sem občudovala slike njenega moža in se veselila igrice na njegovem izvirnem lutkovnem odru.

Slikar, fotograf in lutkar Milan Klemenčič se je rodil 7. marca 1975 v Solkanu. Čeprav je kmalu osirotel, je uspešno končal gimnazijo v Gorici in v Trstu. Študij je nadaljeval na beneški slikarski šoli in akademiji Berera v Milanu. Sledilo je izpopolnjevanje v Münchnu, do leta 1894. Po opravljeni vojaščini je služboval kot sodni uradnik v Gorici in Bovcu, po poroki pa se je 1903 preselil v Ajdovščino v Šturje, ki so postale "rojstni kraj slovenskega lutkarstva".

Zraven je veliko slikal in fotografiral. Zaradi prve svetovne vojne se je preselil v Ljubljano, kjer je ustanovil Slovensko marionetno gledališče. Umrli je v Ljubljani, 5. februarja 1957.

Dr. Dragotin Cvetko je tudi bil moj sošolec na konservatoriju.

Muzikolog in skladatelj Dragotin Cvetko, brat skladatelja Cirila Cvetka, se je rodil v Vučji vasi pri Ljutomeru, 19. septembra 1911.

Po končani srednji šoli v Mariboru se je leta 1932 v Ljubljani vpisal na konservatorij in na filozofijo na Filozofski fakulteti, kjer je bil 1938 promoviran v doktorja filozofskih znanosti. Odpravil se je še v Prago, na izpopolnjevanje v kompoziciji. Na glasbeni akademiji je pričel predavati leta 1938, leta 1946 pa na Filozofski fakulteti. Tam je leta 1962 ustanovil Oddelek za muzikologijo. Za to ga imenujejo tudi "oče muzikologije na Slovenskem". Na njegovo pobudo so pričeli izdajati tudi Muzikološki vestnik. Umrl je v Ljubljani, 2. septembra 1993.

Svojemu petju na koru Nunske cerkve se imam zahvaliti za vrstice, ki mi jih je napisala izvrstna glasbenica in skladateljica M. E. Hudovernik.

Janek in lastovka, Anita M. E.

Se se mi av' su mi da lo bojni san zapustil grom,
v kraj do mači ma je gnalo, gledat za pu sč' ni dom,
gledat za pu sč' ni dom Ljubljana, 17.V. 1942.

Ne se tukaj razveže zadnja mala,
rijetna kolostna disonanca,
razvenelo bodo tam nasi duši
večne, čiste harmonije:
in teh pričakuje naša globoka,
po Bogu željna duša, kro jo zadijo
zemeljske disharmonije.

V prijazen spomin!

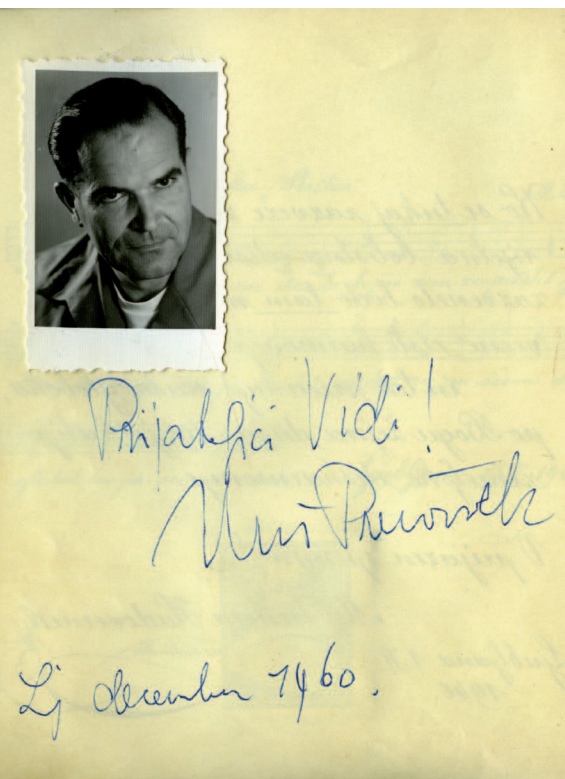
M. Eleonora Hudovernik
 Ljubljana 1.II. 1940.

Josipina (M. Eleonora) Hudovernik, glasbenica, redovnica, uršulinka, se je rodila 25. marca 1863 v Radovljici, kjer je obiskovala ljudsko šolo. Končala je zasebno učiteljišče pri uršulinkah v Ljubljani. Leta 1891 je napravila usposobljenostni izpit za osnovne, leta 1892 pa še za meščanske šole. Ob tem je študirala še italijanski in francoski jezik.

Privatno je študirala v Ljubljani klavir pri konservatoristinji Valentini Karinger, orgle pri Antonu Foersterju. Pozneje se je učila še petja pri Berti de Pop-Stockert. Posebni izpit iz petja, klavirja in orgel je naredila z odliko leta 1893.

Od leta 1879 je orglala pri šolskih mašah pri uršulinkah. Leta 1881 se jim je tudi pridružila. Poučevala je na ljudski in notranji meščanski šoli ter na zasebnem učiteljišču, od leta 1913 samo glasbeni pouk. Med leti 1903 in 1923 je bila ravnateljica notranje meščanske šole.

Umrla je v Ljubljani, 1. marca 1945.

Violinist, dirigent in skladatelj Uroš Prevorsek se je rodil v Ljubljani, 23. marca 1915. Po končani osnovni šoli se je vpisal na klasično gimnazijo, kjer je leta 1933 maturiral. Študij je nadaljeval na državnem konservatoriju, violino pri Janu Šlajsu, kompozicijo in dirigiranje pa pri Slavku Ostercu in Lucijanu Mariji Škerjancu. Po diplomi leta 1937 je odšel na izpopolnjevanje k violinskemu virtuozu Albertu Poltronieriju v Milano, kjer je na konservatoriju Verdi leta 1939 dosegel absolutorij.

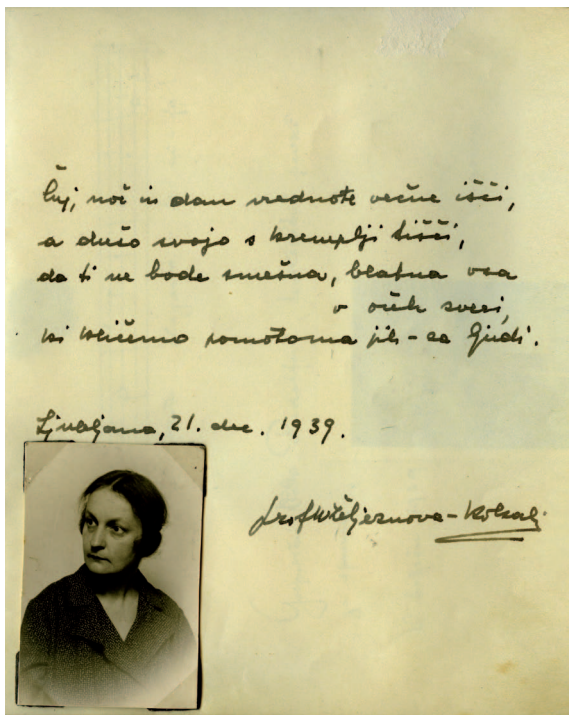
V Beogradu je prevzel mesto koncertnega mojstra v radijskem orkestru in vodil radijski godalni ansambel.

Leta 1945 je postal dirigent radijskega orkestra v Ljubljani. Od leta 1946 je bil prof. teoretičnih predmetov na ljubljanski Akademiji za glasbo.

Umril je v Ljubljani, 20. avgusta 1996.

Prof. Marjana Željeznova-Kokalj je bila več let moja kolegica na meščanski šoli. Ker stane blizu Zavoda za slepe, se često vidiva.

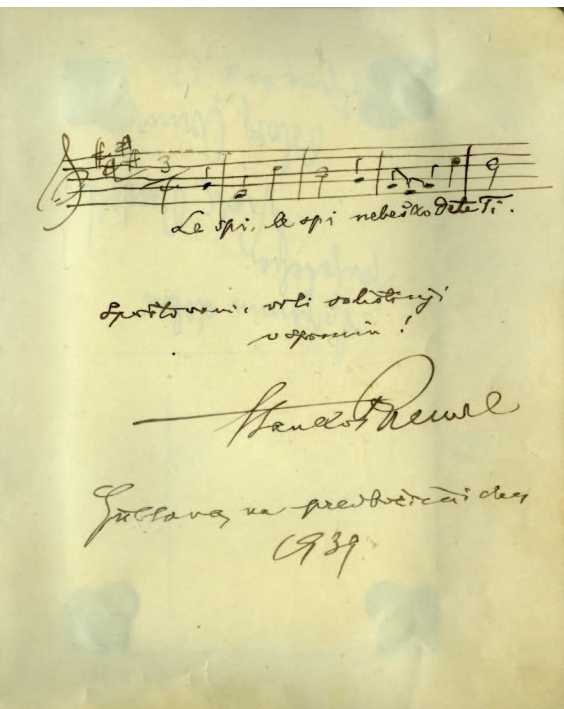
Pisateljica, pesnica in učiteljica Marijana Željeznov-Kokaljeva se je rodila 14. julija 1898 v Ljubljani. Osnovno šolo je obiskovala pri uršulinkah v Ljubljani, nato se je šolala na zasebnem francoskem liceju Notre dame de Sion v Trstu (1910–16) in tam leta 1918 maturirala na gimnaziji. Učila je v Ljubljani na ženski realni gimnaziji, v Bogojini in v Kropi. Od 1926 do 1930 je študirala francoščino in srbohrvaščino v Beogradu. Vmes se je poročila z ruskim imigrantom Ivanom Željeznovim. (Sinova sta Dušan – novinar in Miljutin – prof. na FE). Po vrnitvi v Ljubljano je bila prof. na učiteljski in na meščanski šoli v Mostah. Od 1945 do upokojitve leta 1947 je poučevala na VII. gimnaziji (danes Gimnazija Bežigrad). Umrla je v Ljubljani, 25. septembra 1964.

Dr. Kimovca sem osebno spoznala kot dirigenta našega radijskega komornega zbora in skladatelja “Staroslovenske maše”, katero smo zelo radi izvajali.

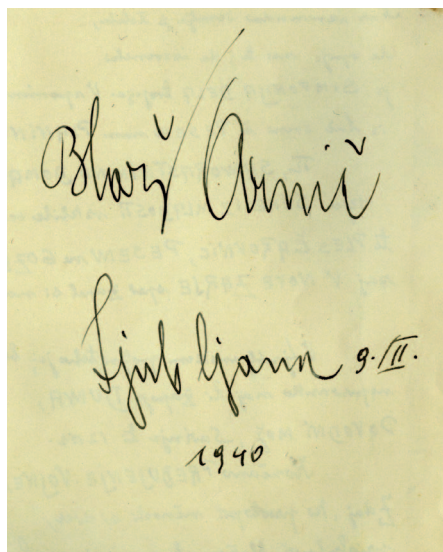
Franc Kimovec, duhovnik, skladatelj in glasbenik, se je rodil 21. septembra 1878 v Glinjah pri Cerkljah na Gorenjskem. Po ljudski šoli je leta 1898 v Kranju končal gimnazijo in se vpisal na ljubljansko bogoslovje. Študij je nadaljeval v Rimu, kjer je doktoriral 1911, in na Dunaju, kjer je 1913 končal študij na Akademiji za glasbo. Služboval je v Ljubljani. Leta 1916 je postal kanonik, 1934 dekan in 1954 stolni prošt. Umrl je v Ljubljani, 12. januarja 1964.

Duhovnik in skladatelj Stanko Premrl se je rodil 28. septembra 1880 v Št. Vidu pri Vipavi (Podnanos). Osnovno šolo je končal v Vipavi, gimnazijo pa v Ljubljani. Leta 1903 je zaključil ljubljansko bogoslovje in na Dunaju nadaljeval študij glasbe. Konservatorij je leta 1908 končal z odliko, zraven pa še študij glasbene zgodovine na univerzi. Od leta 1909 do 1939 je bil stolni organist. Med leti 1908 in 1939 je bil ravnatelj orglarske šole, od 1911 do 1939 pa urednik revije Cerkveni glasbenik. Umril je v Ljubljani, 14. marca 1965.

Prof. Stanko Premrl je bil na kons. moj profesor za harmonijo in oblikoslovje. Takrat sem tudi nekaj časa pela pri njem na stolničnem koru – nerada, ker me je vtaknil med sopran. Z bolj "človeške" strani sem ga spoznala kasneje, ko je skomponiral cel niz mojih otroških pesmic: "Sončece, sij, Pomladna, Kos, Povabilo, Rok, Lan in Kolo".

Skladatelj in pedagog Blaž Arnič se je rodil na samotni kmetiji Strmec nad Lučami, 31. januarja 1901. Osnovnošolsko izobrazbo mu je nudila kar starejša sestra. Z 19. leti se je odpravil v Ljubljano v orglarsko šolo k Stanku Premrlu. Po zaključku leta 1924 je nekaj časa deloval kot organist po raznih krajih. Leta 1926 se je vpisal na konservatorij v Ljubljani in 1930 šolanje nadaljeval na Dunaju. Po končanem konservatoriju je deloval kot učitelj glasbe ter organist in med tem kot privatist zaključil še gimnazijo. Leta 1941 je dobil mesto učitelja na srednji glasbeni šoli. Od 1945 do smrti je bil profesor kompozicije na Akademiji za glasbo. Umril je v Ljubljani, 1. februarja 1970.

Blaž Arnič. To je staro poznanstvo. Svojčas, pred vojsko, je bilo čisto običajno, da je bila ob nedeljah ok. 8. ure zjutraj oddaja duhovnih pesmi. Takrat še nismo imeli v Radiu stalnih spremljevalcev temveč nam jih je od časa do časa odločilo vodstvo. Tako tudi nisem bila preveč preseščena, ko je nekega jutra obstal na mojem pragu visok slok mlad mož in s plahim glasom povedal, da ga je poslal gl. ref. dr. Dolinar k meni z naročilom, naj se zmeniva za program duhovnih pesmi, kateri bi imela peti nasl. nedeljo. Zmenila sva se in imela vaje pri dr. Kimovcu, ki je v te svrhe vedno dal na razpolago orgle v svojem privat. stanovanju. Imela sem takčas s spremljevalci raznovrstne izkušnje, zato sem to pot presenečena prisluhnila. /.../ Naenkrat je prenehal – še danes ga vidim, kako je sedel tam malo plah in neroden, z rokami na tipkah – in mi rekel, da namerava narediti koncert. “No”, sem si mislila, “ti pa bi to res znal”. Rekla pa nisem nič, tudi ne, ko je nadlegoval in me prosil, da bi na tem koncertu pela. Še enkrat sem ga pogledala od glave do pete: “Pojem, če me ne plačate.”.. in še čisto presenečena pritekla na konservatorij in naletela na kolega-pianista Reinija Gallatio: “Ti, danes mi je Dolinar poslal enega, ki res nekaj zna!” “Koga?” je vprašal, in sem mu povedala: “Ja, od kod pa si se ti vzela, da o Arničju nič ne veš?” Takrat sem prvič izvedela o njegovem težkem življenju, o njegovi trnovi poti.

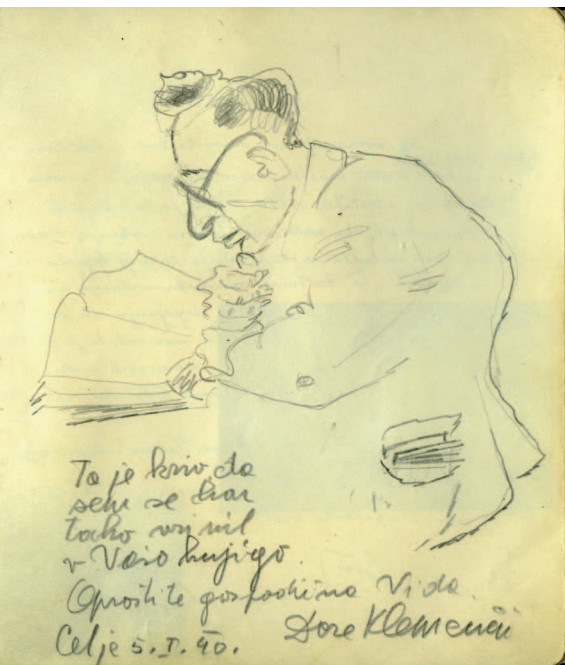
S. 12

Blaž Arnič v spomini

Kar izumrlega svetinja je Isabela,
da v svoje nos te; da izumrlega
je SIMFONIJA DELTA trojuga. V spomini
iz leta 1941 in PESEM nam PHANIN.

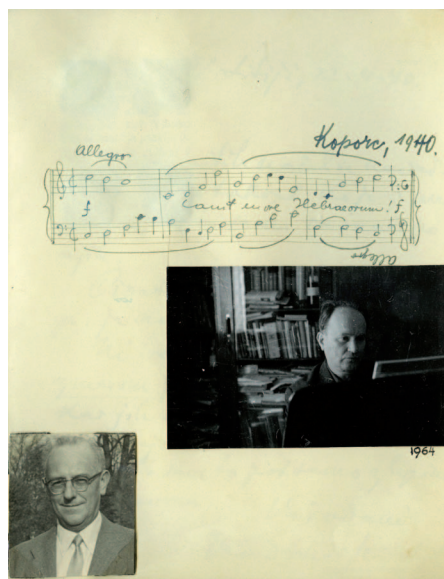
TE, SAMOBRSTNIK NA DOMAČI GRUDI,
tvoja SLIKE IZ MLADOSTI ne bode oo. ni trdi
te PLES ČAROVNIC, PESEM na GOZDOV,
raj V NORE ZARJE spet zapel si me!

V ljubljanskem progimtu je brez čimna
napravnik naj bi zapoje DUMA,
POVODNI MOŽ, Savinje bi 12.02.
Konecno PREBUJENJE. VOJNE mi, k MIR.
Zdaj, ko prestopal ničnosti si dves,
prišel hudi blažen harmonijam afes.

Dore Klemenčič-Maj, slovenski slikar, se je rodil v Galiciji pri Celju, 15. junija 1911. Po mali maturi v Celju je leta 1927 odšel v Ljubljano, kjer je bil vajenec v grafično-risarskem oddelku Delniške tiskarne. Po delu je obiskoval slikarsko šolo, ki sta jo vodila Anton Sever in Miro Šubic. Leta 1929 se je vpisal na zagrebško likovno akademijo in jo 1934 končal. Od 1938 do vojne je bil profesor v Banja Luki. Po vojni je bil dve leti član komiteja za kulturo in umetnost v Beogradu, nato je deloval kot svobodni slikar v Ljubljani, kjer je umrl 23. februarja 1988.

Slikarja Doreta Klemenčiča sem osebno spoznala dosti kasneje, kot mi je narisal to šaljivo karikaturu svojega prijatelja in mojega brata Branka.

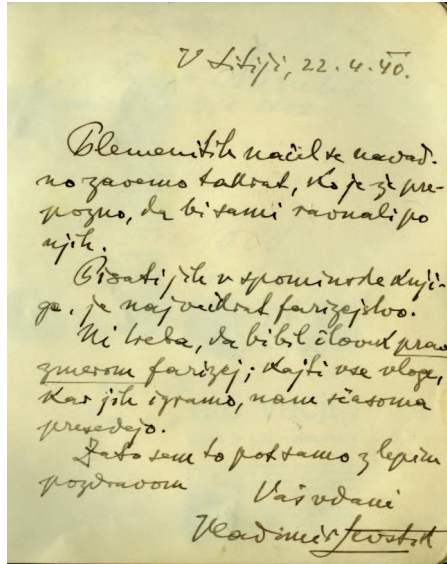

Skladatelja Koporca sem spoznala, ko sem v radiu pela cel program njegovih pesmi.

Skladatelj in glasbeni pedagog Srečko Koporc je bil rojen 17. novembra 1900 v Dobrniču. Prvo glasbeno izobrazbo mu je posredoval oče, izdelovalec orgel. Šolanje je nadaljeval pri Mariju Kogoju v Glasbeni matici in kasneje na Dunaju. Služboval je kot dirigent v Ljubljani, Osjeku, na Reki in spet v Ljubljani. Umrl je 19. marca 1965 v Ljubljani.

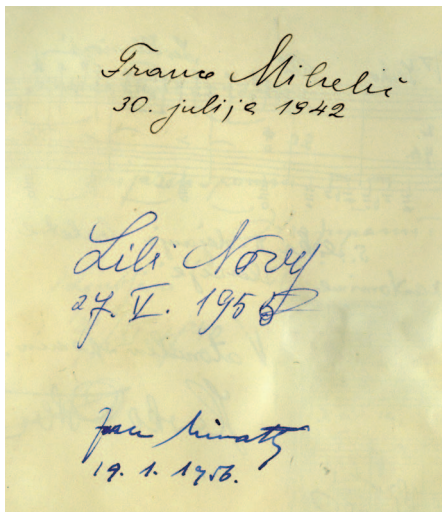
Pisatelja Vladimirja Levstika sem spoznala osebno šele takrat, ko se je poročil s svojo drugo ženo, mojo dobro znanko in urednico "Mladega Jutra".

Pisatelj, pesnik in prevajalec Vladimir Levstik se je rodil 16. januarja 1886 v Šmihelu nad Mozirjem. Osnovno šolo je končal v Andražu nad Polzelo. Gimnazijo je obiskoval v Celju, Mariboru in nazadnje v Ljubljani. Preživel je s pisanjem. Med prvo vojno je bil interniran, in sicer najprej na Gradu, nato pa v raznih avstrijskih krajih. Po vrnitvi je nekaj časa živel pri sestri, učiteljici v Taboru v Savinjski dolini. Bival je tudi v Parizu, Pragi in Ljubljani. Sodeloval je kot urednik pri Jutru. Umrl je 23. decembra 1957 v Celju.

Skladatelj Slavko Osterc se je rodil v Veržuju, 17. junija 1895. Po osnovni šoli se je vpisal na realko v Ljutomeru in kasneje na mariborsko učiteljsko, ki ga je zaključil 1914. Služboval je kot učitelj glasbe po mnogih slovenskih krajih. Leta 1925 se je vpisal na konservatorij v Pragi, katerega je 1927 uspešno končal. Do svoje smrti je deloval kot profesor na srednji šoli glasbene akademije v Ljubljani. Umrl je 23. maja 1941 v Ljubljani.

Skladatelj Slavko Osterc je bil prof. na konservatoriju ob času, ko sem tam študirala.

Slikarja Franceta Miheliča poznam žal tudi le bežno, čeprav sva zadnji čas prišla celo v “žlahoto” – pa zelo oddaljeno.

Penico Lili Novy sem spoznala, ko je čitala svoje pesmi v Zavodu za slepe in kot prijateljico pesnice Vide Tauferjeve.

Očeta pesnika Ivana Minatti-ja sem dobro poznala še v času, ko se Ivan rodil v Slov. Konjicah. V istem kraju kot jaz. Od sina imam le podpis.

Slikar France Mihelič se je rodil v Virmašah pri Škofji Loki, 27. aprila 1907. Od 1909 je bival v Ribnici, kjer je končal osnovno in meščansko šolo. V letih 1923–27 je obiskoval učiteljsiše v Ljubljani in se učil risanja na zasebni šoli Probuda. Šolanje je nadaljeval na likovni akademiji v Zagrebu (1927–31). Poučeval je risanje na gimnaziji v Kruševcu in na Ptujju. Po vojni je bil od 1947 do upokojitve predavatelj na Likovni akademiji v Ljubljani. Umrl je 1. avgusta 1998.

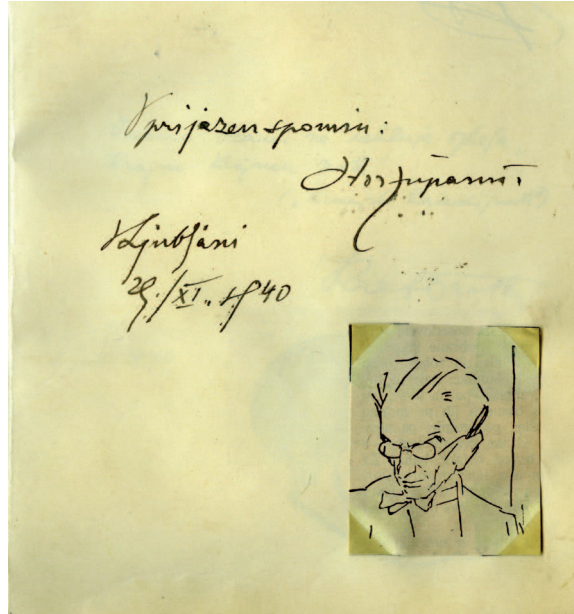
Lili Novy (roj. Elizabeta pl. Haumeder), pesnica in prevajalka, se je rodila v Gradcu, 24. decembra 1885. Nekaj časa se je šolala v Huthovem zavodu, a so jo zaradi neprimernega vedenja odpustili. Šolanje je zato nadaljevala v privatnih šolah. Od 1945 je bila lektorica v DZS. Umrla je 7. marca 1958 v Ljubljani.

Pesnik in prevajalec Ivan Minatti se je rodil v Slovenskih Konjicah, 22. marca 1922. Ko je bil star deset let, se je družina iz Slovenj Gradca preselila v Ljubljano. Leta 1943 je končal gimnazijo in začel študirati medicino. Po vojni se je prepisal na Filozofsko fakulteto, kjer je leta 1952 diplomiral na slavistiki. Od 1947 do upokojitve leta 1984 je bil urednik pri Mladinski knjigi. Umrl je 2. junija 2012 v Ljubljani.

Pesnik, dramatik in prevajalec Oton Župančič se je rodil 23. januarja 1878 v Vinici. Osnovno šolo je obiskoval najprej v Dragatušu, nato v Novem mestu, kjer je pričel obiskovati tudi gimnazijo. Po preselitvi družine v Ljubljano je tam maturiral. Na Dunaju je nato študiral zemljepis in zgodovino, a študija ni končal. Potoval je po Evropi, se preživljal s poučevanjem in prevajanjem. Leta 1912 je nasledil Antona Aškercerca v mestnem arhivu in knjižnici (danes Slovanska knjižnica). Od leta 1920 je bil dramaturg in kasneje upravnik v Drami SNG.

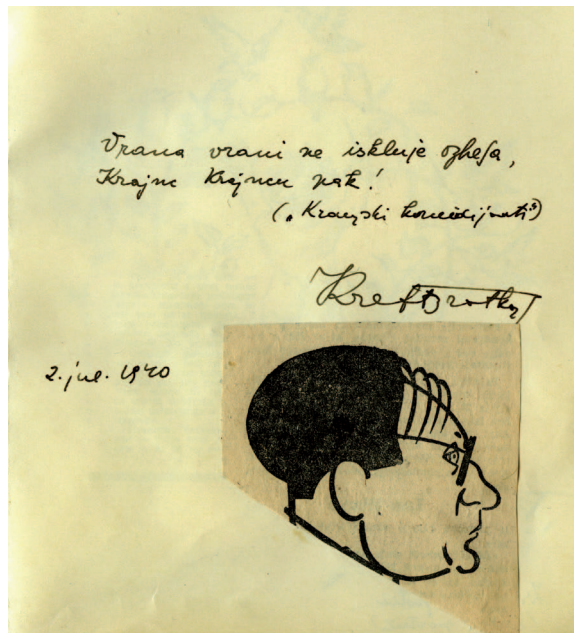
Umrli je v Ljubljani, 11. junija 1949.

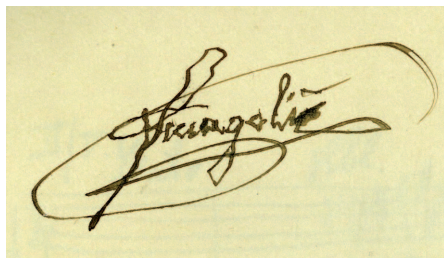
Pesnika Otona Župančiča sem bežno spoznala ob času, ko je bil upravnik Drame, kjer je bil moj mož igralec.

Dramatik in režiser Bratko Kreft je bil rojen 11. februarja 1905 v Mariboru. Odraščal je v Sv. Juriju ob Ščavnici. Po maturi na mariborski gimnaziji leta 1924 se je napotil študirat pravo in slavistiko na Dunaj. Študij je nadaljeval v Ljubljani, kjer je študiral še primerjalno književnost in literarno teorijo. Diplomiral je leta 1929. V sezoni 1930/31 se je zaposlil kot režiser v Slovenskem narodnem gledališču. Leta 1939 je doktoriral. Med vojno se je zatekel v Rim, kjer je študiral rusko literaturo. V letih od 1946 do 1955 je bil dramaturg v SNG Drami. Od 1957 do 1962 je na Filozofski fakulteti predaval rusko književnost.

Umrli je v Ljubljani, 17. julija 1996.

Domnevno podpis slikarja samouka Srečka Magoliča, rojenega 6. aprila 1860 v Ljubljani.

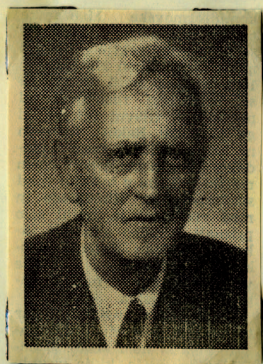
Bil je stavec pri R. Miliču, Bambergu in D. Hribarju. Kot humoristični pisatelj je urejal tudi tovrstne časopise (Škrat, Rogač, Jež). Slikati je začel že leta 1876. Učil se je iz knjig in na potovanjih. Najprej je slikal akvarele, kasneje pa samo v olju. Največ je slikal krajine, napravil pa je tudi nekaj portretov.

Umrli je 16. julija 1943 v Ljubljani.

Hel. Vurnik

21. III. 41.

Vurnik

Slikarka in dekoraterka Helena Vurnik se je rodila 26. septembra 1882 na Dunaju. Po meščanski in srednji šoli za klavir in risanje je nadaljevala študij na grafični obrtni šoli in umetnostni šoli za dekleta. Na Dunaju se je zaposlila pri časopisu Extrablatt. Leta 1913 se poročila z arhitektom Ivanom Vurnikom in se preselila v njegov rojstni kraj Radovljico, kjer je umrla 4. aprila 1962.

Arhitekt Ivan Vurnik je bil rojen 1. junija 1884. Po maturi na kranjski gimnaziji se je vpisal na arhitekturo pri Königu in Wagnerju. Po ustanovitvi Univerze v Ljubljani je postal docent za stavbeništvo na Tehniški fakulteti.

Umrli je v rojstnem kraju, 8. aprila 1971.

Ivan Vavpotič, slikar, ilustrator in scenograf, je bil rojen 21. februarja 1877 v Kamniku. Gimnazijo je obiskoval v Novem mestu, kjer je 1897 maturiral.

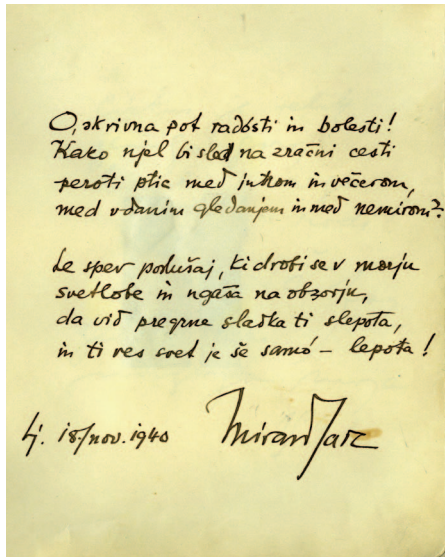
Na študij je odšel v Prago, kjer se je vpisal na konservatorij, a se kmalu prepisal na likovno akademijo, kjer je leta 1905 diplomiral. Vmes se je izpopolnjeval še v Parizu in na Dunaju. Med leti 1905 in 1910 je poučeval v Idriji, od 1910 do 1915 pa je živel v Ljubljani kot svobodni umetnik. Med vojno je kot oficir slikal na bojiščih in v zaledju. V letih 1926–29 je vodil scenografsko delavnico Drame in Opere, nato je bil svobodni umetnik do svoje smrti, 11. januarja 1943.

Slikarja Ivana Vavpotiča sem spoznala še kot mlad deklič, ko je za mojo mamo narisal, oziroma narisal exlibrise.

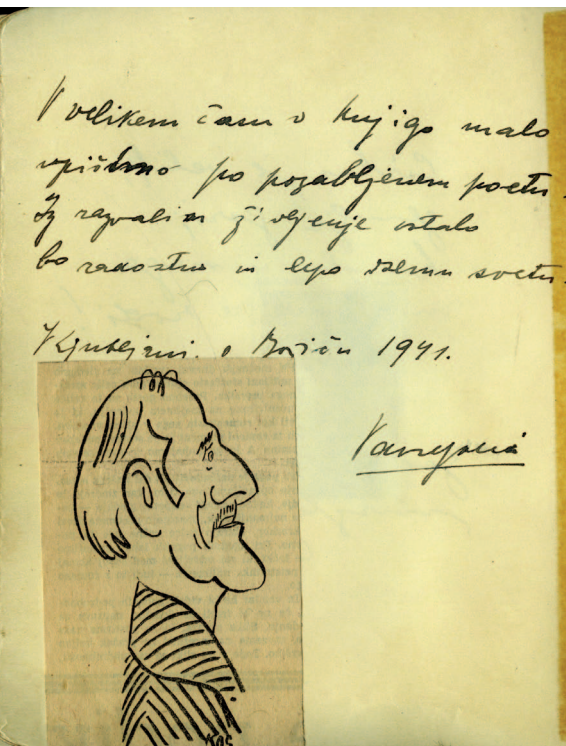
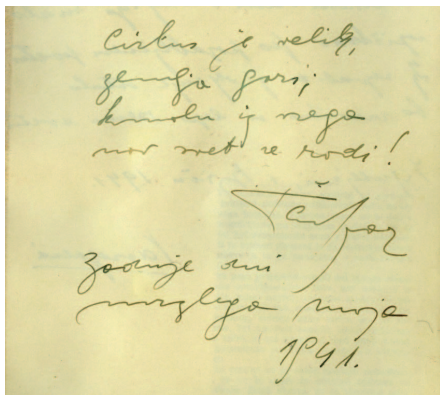
Pesnik Miran Jarc je bil tudi eden izmed tistih osebnosti, ki sem jih spoznala pri Jakčevih. Lepše pesmi mi ni mogel napisati.

Miran Jarc, pesnik in dramatik, se je rodil 5. julija 1900 v Črnomlju. V Novem mestu je obiskoval gimnazijo in se po maturi preselil v Zagreb, kjer je študiral slavistiko, francoščino in filozofijo. Študij je nadaljeval v Ljubljani, a ga zaradi pomanjkanja sredstev ni dokončal. Zaposlil se je v Ljubljanski kreditni banki. Leta 1942 je bil interniran in poslan v Gonars. Do tja ni prispel, ker so partizani na Verdu napadli vlak. Pridružil se je partizanom in 24. avgusta 1942 padel v roški ofenzivi.

Tone Čufar. Njega in njegovo zaročenko sem spoznala na Brankovi poroki v Lipovcih o Božiču 1940. Kasneje sva se srečala v Ljubljani in me je večkrat obiskal – do svoje aretacije... Rada se ga spominjam, kljub težkemu življenju, bedi in zasledovanju vedno veselo razpoložena, polnega nezlomljive vere v srečnejšo bodočnost.

Pesnik, dramatik in pisatelj Tone Čufar se je rodil 14. novembra 1905 na Jesenicah. V mladosti je bil pastir in mizar. Kasneje se je preživljal s pisateljevanjem in urejanjem časopisov v Mariboru. Ob začetku druge vojne je prebežal v Ljubljano, kjer so ga aretirali in poslali v Gonars. Avgusta 1942 so ga Italijani želeli predati Nemcem. Med predajo 11. avgusta je skušal zbežati, a so ga na begu ustrelili.

Pesnik in dramatik Pavel Golia je bil rojen 10. aprila 1887 v Trebnjem. V Novem mestu je končal gimnazijo, v Karlovcu pa kadetnico. Kot časnik je služboval v Trstu in Ljubljani. Po končani prvi vojni se je posvetil književnosti in gledališču. Bil je dramaturg in intendant gledališč v Ljubljani, Osijeku in Beogradu. Leta 1953 je postal upravnik SNG v Ljubljani. Umrli je 15. avgusta 1959 v Ljubljani.

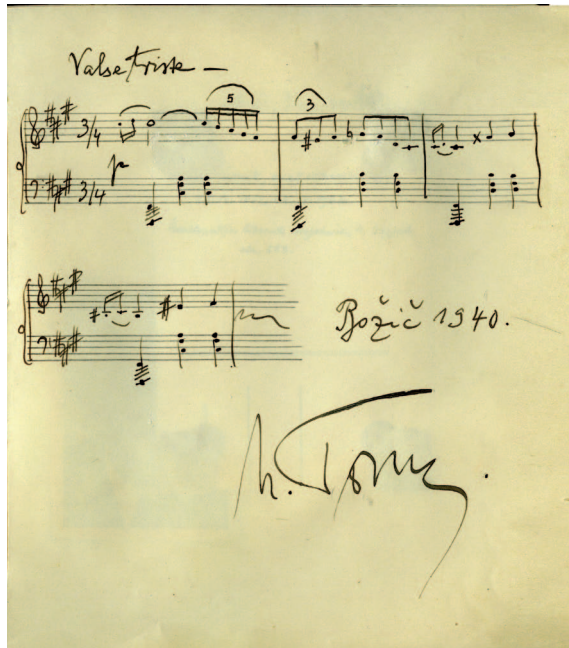
Književnika Pavla Golio sem imela čast spoznati, ko je čital svoje pesmi v Zavodu. Ta vpis je starejši – ne vem kdo ga je prosil zanj brez moje vednosti. Parkrat se mi je namreč zgodilo, da so ljudje smatrali to moje »zbiranje« za nekak šport in kar na lastno pest s svojim podpisom prinesli še nekaj vpisov ljudi, ki jih sploh nisem osebno poznala. Meni pa je ljubše, če se mi v to knjižico podpišejo le ljudje, do katerih imam tudi osebne odnose oz. prijetne spomine na osebna srečanja.

Janko Ravnik, skladatelj, pianist, fotograf in filmski režiser, se je rodil 7. maja 1891 v Bohinjski Bistrici, kjer je hodil tudi v osnovno šolo. V Ljubljani je nato obiskoval orglarsko šolo in šolo GM. Jeseni 1911 je odšel na študij klavirja v Prago. Po vrnitvi v Ljubljano je postal dirigent v Operi. Od leta 1940 je bil redni profesor na Akademiji za glasbo. Leta 1931 je posnel prvi slovenski film V kraljestvu Zlatoroga. Umrl je 20. septembra 1982.

Pri prof. Janku Ravniku sem se na kons. samo leto dni učila klavir. Le leto dni, ker je zahteval toliko, da tega – istočasno zaposlena na treh šolah – res nisem zmogla. Kljub temu gojim do njega najhvaležnejše občutke, saj mi je vcepil globoko spoštovanje do vsake skladbe, do vsakega tona.

Matija Tomc, skladatelj in duhovnik, se je rodil 25. decembra 1899 v Kapljišču pri Metliki. Osnovno šolo je dokončal v Novem mestu, kjer se je vpisal tudi na gimnazijo. Končal jo je v Ljubljani na Zavodu sv. Stanislava. Leta 1920 je vstopil v bogoslovje. Po posvetitvi leta 1923 je bil najprej kaplan v Mokronogu, kasneje pa vzgojitelj v Zavodu sv. Stanislava. V letih 1926–30 je študiral kompozicijo in orgle na dunajski glasbeni akademiji. Po vrnitvi je bil profesor glasbe na Škofijski in kasneje na klasični gimnaziji. Od leta 1948 do upokojitve 1973 je bil župnik v Domžalah.

Prof. Matija Tomc. Pravzaprav ne vem točno, kje sva se spoznala. Točno pa se spominjam, kako sem stala ob klavirju in mu pela staro prekmursko božično pesem »Jezer in jezerkrat srečna«. To pesem me je naučil

pisatelj Miško Kranjec na Brankovi poroki. M.T. jo je harmoniziral – in kasneje še prof. Šedlbauer za moški zbor in orkester. Ponovno sem jo pela v cerkvi in na radiu – takrat. Kasneje je komponiral še mojo pesem »Ob 100-letnici cerkve Sv. Pavla na Vrhniki«, katero sem napisala po naročilu.

„Je že tako……“

Lahno

N. Ljubljani (Zelena pot 5) 14/3 41

Jos. Pavčič

Glasbenik in skladatelj Josip Pavčič se je rodil v Velikih Laščah, 18. julija 1870. Po končani gimnaziji v Kranju se je vpisal na učiteljsiše v Ljubljani. Kot učitelj je služboval v Vipavi in Velikih Laščah. Po poroki leta 1898 se je napotil na glasbene študije na Dunaj. Leta 1901 je opravil državni izpit iz petja in klavirja. Po vrnitvi je bil prof. petja in glasbene pedagogike na Ledini in Vadnici. Poučeval je tudi v Glasbeni matici. Leta 1925 se je upokojil. Leta 1940 je zaradi poslabšanja sluha končal svoje glasbeno delovanje. Umril je 24. septembra 1949, ko ga je na Tržaški cesti povozil tramvaj.

Zdravje vam bodi pogajna v tempo tega
velika, veselo, lahno z lajotjo, bog
viharje in nered, v gromotni večerih
»Rešitev« (8. 8. 8), na bog. »Rešitev« ni tesar!

Ljubljana, 25. novembra 1940.

Dr. Gojmir Krek

Dr. Gojmir Krek je bil predsednik izpraševalne komisije, ko sem delala Državni izpit na konservatoriju.

Pravnik in glasbenik, dr. Gojmir (Gregor) Krek, se je rodil 27. junija 1875 v Gradcu na avstrijskem Štajerskem. Gimnazijo in pravno fakulteto je končal v Gradcu. Tam je v letih 1889–96 obiskoval tudi konservatorij. Kot pravnik je služboval na Dunaju. Leta 1918 je prejel naziv višjega sodnega svetnika in bil dodeljen Višjemu deželnemu sodišču v Ljubljani. Leta 1920 je postal predavatelj rimskega prava na Univerzi v Ljubljani, katere rektor je bil v letih 1921–22. Umril je v Ljubljani, 1. septembra 1942.

Skladatelj, duhovnik, redovnik, ljubitelj taborništva in planin, dr. France (Ludvig Gvido) Ačko, se je rodil 23. julija 1904 v Mariboru.

Osnovno šolo in nižjo gimnazijo je končal v Mariboru. Bil je najmlajši Maistrov borec ob koncu prve vojne. Leta 1920 je vstopil v frančiškanski red. V Kamniku je končal višjo gimnazijo in se vpisal na Teološko fakulteto. Leta 1930 je zaključil študij in postal kaplan v Ljubljani. Vpisal se je na konservatorij in po dveh letih izstopil. Ob začetku vojne se je umaknil v Rim, na študij glasbe v zavod Musicae Sacrae. Po vojni je bil župnik na Dobrovi, prof. verouka in organist za Bežigradom in na Viču. Vmes je v Rimu leta 1954 obranil doktorat iz kompozicije. Umrl je v samostanu na Viču, 30. decembra 1974.

Slikarka, keramičarka in oblikovalka lutk Mara Kraljeva, hčerka glasbenika Karla in pesnice Vide Jeraj, je bila rojena 9. septembra 1909 na Dunaju. Po prvi vojni se je z družino preselila v Ljubljano, kjer je obiskovala oddelek za keramiko na Srednji tehniški šoli. Po poroki s slikarjem Tonetom Kraljem je na njegovo pobudo pričela intenzivneje slikati. Ukvarjala se je tudi s scenografijo, ilustriranjem in z lutkami. Znane so njene marionete Obuti maček, Zvezdica zaspanka in druge. Umrla je v Ljubljani, 22. oktobra 2010.

Slikarico Maro Kraljevo sem spoznala, ko me je njen oče, prof. Karel Jeraj, kot moj bivši prof. poklical, da sem mu prevzela nekaj učencev za violino na Zavodu za sl. mladino. Vedno je nadvse ljubezniva in prisrčna in mi je le žal, da se tako poredko vidimo.

"Kamen umetnike je, da netur:
zrulo drži, kaže nje pravo dušo..."
itd. itd.

Tako je bilo povedano in
zapisano že pelavan. Časi pa so
tudi, da se nekateri njeni strošci
tudi in takem namene nom. — —

Moj oče —, no moj oče
sem rešil tudi iz med njimi!

Ljuba Maro, 2. 5. 40,

Karel Jeraj

Kdo je prispeval gornji zapis v spominsko knjigo, ni bilo mogoče ugotoviti. Rudolfova ga v svojem spremnem besedilu žal ne omenja. (Mogoče Peter Držaj?)

Druga spominska knjiga

S tovarišem Vombergarjem sva se spoznala v veseli družbi.

Dramatik in pisec radijskih iger Jože Vombergar se je rodil 16. novembra 1902 v Pšenični polici v Cerkljah. Osnovno šolo je obiskoval v Cerkljah in Kamniku, klasično gimnazijo pa v Zavodu Sv. Stanislava v Šentvidu. V Ljubljani je končal pravne študije, bil nekaj časa prefekt v dijaškem domu, poleg tega je inštruiral, prevajal in delal na radiu. Pisal je dramske tekste in bil prvi pisec radijskih iger. Bil je urednik revije Drama. Leta 1945 je emigriral v Argentino, kjer je do upokojitve leta 1968 služboval kot uradnik na železnici. Umril je v Buenos Airesu, 20. oktobra 1980.

„Noben zlob tuko ne boli, pot
boli srce!...“
Ljubljana, 11. V. 42.
Jože Vombergar
Ljubljana 11. V. 42.

Lea Faturjeva. Spoznala sem jo, ko je bila že zelo slabotna in bolehná. Kot otrok se je razveselila, če sem jo posetila s svojo lutnjo in ji zapela. Vedno spet je hotela slišati stare božične iz Prekmurja “Jezer in jezerkrat srečna” in obljubiti sem ji morala, da pridem, kadar bo umirala in ji poslednjič zapojem. Želje pa ji žal nisem mogla izpolniti, ker sem bila prav ta čas pri bratu Dušanu v St. Petru pri Novem mestu. To ozemlje je bilo tačas že osvobojeno, zato me – ki sem prišla iz okupirane Ljubljane – tam ni našlo nobeno sporočilo.

Pisateljica, pesnica in dramatičarka Lea Fatur se je rodila 15. novembra 1865 v Zagorju pri Pivki. Ljudsko šolo je začela obiskovati v domačem kraju in jo končala pri benediktinkah na Reki (1874–77). V Gorici se je izučila za šiviljo, a svoje že-

Jg bogarica Vaše dvoje prihaj noče Vaše
jezini, Vaš pogum.
V moji stvarstvu ~~stvarstvu~~ ste mi
gajali stvoe bogarice pesem.
Jelim si da bi jo obiskala ne mi
moje smoti da bi letela moja duša na
krikih te pesmi k bogarici.
Ljubljana 5. 6. 42 Lea Faturjeva

lje, da bi postala učiteljica, ni mogla ureničiti. Starši so jo namenili za gospodinjo bratu – železniškemu ravnatelju v Ljubljani. K pisanju sta jo spodbujala Zofka Kvedrova in Fran Saleški Finžgar. Večino svojih spisov je objavila v različnih revijah. Umrla je v Ljubljani, 1. avgusta 1943.

(Iz kantate: Golgota)

(agitato)

Vi siš na križu sred no-či pro-Ri-je!

AA počasneje

stred no-či pro-Ri-je!

AA počasneje

rall.

V. Mirk

Ljubljana, 22. 7. 1943

Glasbenik in zborovodja Vasilij Mirk je bil rojen 14. junija 1884 v Trstu, kjer je končal osnovno šolo in gimnazijo. Na Dunaju in v Gradcu je študiral filozofijo, zemljepis in zgodovino in do leta 1920 poučeval v Trstu. Po ukinitvi slovenske trgov. šole je postal bančnik. Leta 1928 se je preselil v Maribor, kjer je poučeval na trgovski akademiji. Glasbeno se je izpopolnjeval v Gradcu. Po vojni je bil zaposlen na Radiu Koper. Umrl je 6. junija 1962 v Ljubljani.

Skladatelj Vasilij Mirk je izmed svojih pesmic uglasbil: “Sončece sij!” in “Vseh mrtvih dan”/Vsi sveti/. Obe pesmi sta izšli v “Grlici”.

V teli v tvari in svari
nam je edino verno
ravnanje: umetnost, vse
vseh dobrih in v plovitih.

Ilka Vašetova

2. 6. jne. 1942.

Ilka Vašetova. Par let sem na Šentjakobski meščanski šoli poučevala glasbo ob času, ko je tudi ona tam delovala.

Pisateljica Ilka (Klotilda Franja) Vašetova (roj. Burger) se je rodila 2. junija 1891 v Novem mestu. Osnovno šolo je od 1897 do 1905 obiskovala v Ribnici in v Ljubljani. Šolanje je nadaljevala na učiteljišču in ga zaključila leta 1912. Poučevala je na Krašnji, na Jesenicah, v Breznici in od 1911 do 1919 v Trstu. Tam se je tudi poročila in se po smrti moža in priključitvi Trsta Italiji preselila nazaj v

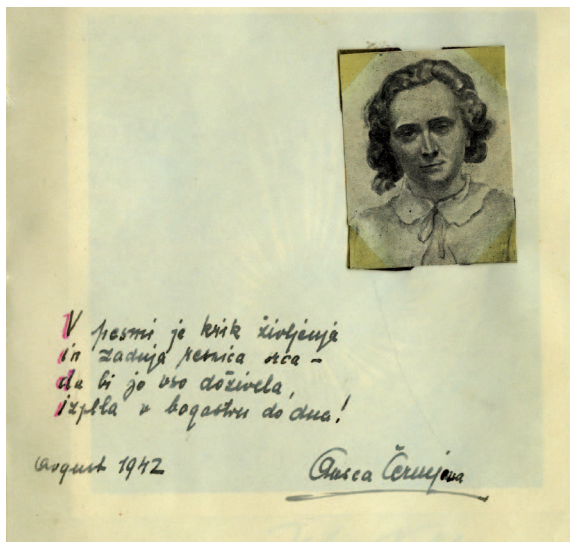
Ljubljano. Poučevala je na I. mestni de-
kliški šoli, po vojni pa do upokojitve leta
1949 na III. in IV. gimnaziji.

Umrla je 3. julija 1967 v Ljubljani.

Anica Černejeva, pedagoginja, pisateljica in pesnica, je bila rojena 3. aprila 1900 v Čadramu. Osnovno šolo je končala v Grižah in šolanje nadaljevala na zasebnem učiteljišču šolskih sester v Mariboru. Poučevala je v Grižah in Celju. Leta 1930 je v Zagrebu diplomirala iz pedagogike, psihologije in matematike. Poučevala je na meščanski šoli v Mostah in ljubljanskem učiteljišču. Med vojno so jo Nemci odpeljali v taborišče Ravensbrück in nato v Neubrandenburg, kjer je zbolela in 3. maja 1944 umrla.

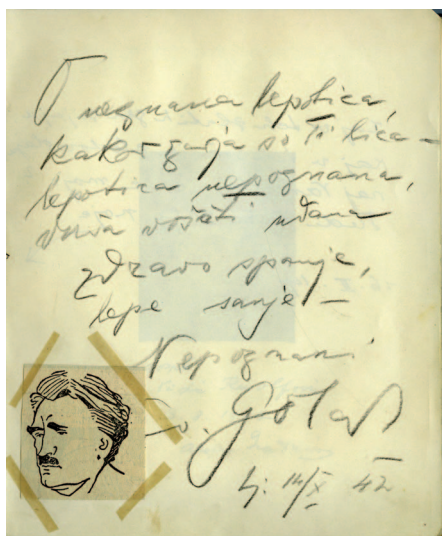
Tudi z nepozabno Anico Černejevo sva
nekaj časa poučevali na isti šoli.

[Šentjakobska meščanska šola]

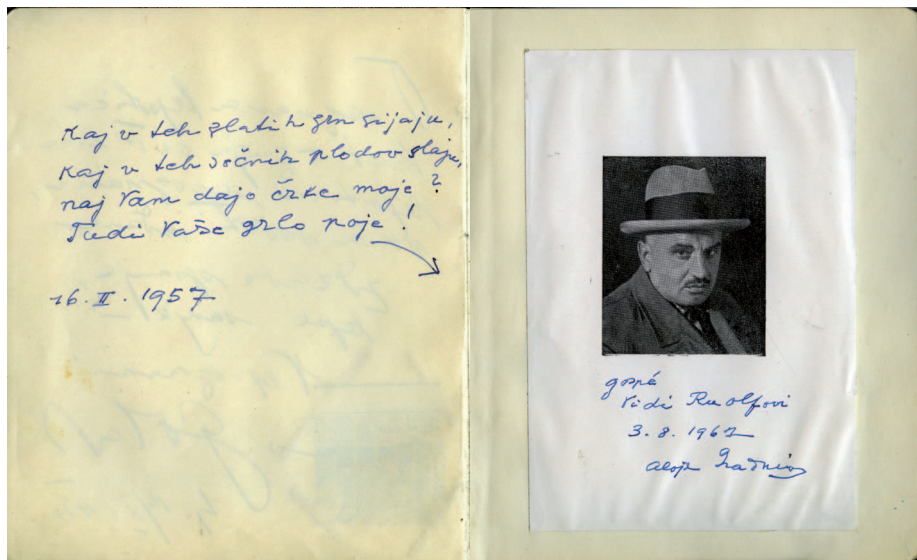

Cvetko Golar, pesnik, dramatik in pisatelj, je bil rojen 4. maja 1879 v Gostecih pri Škofji Loki. V Ljubljani se je vpisal na gimnazijo, a je ni dokončal. Preselil se je v Zagreb, kjer je urejal dijaški list Nada. Med prvo vojno je služil kot vojak v zaledju. Bival je največ v Ljubljani, Celju in nazadnje v Ljutomeru, kjer se je ukvarjal s čebelarstvom. Tam je 18. decembra 1965 tudi umrl.

Pesnika Cvetka Golarja žal osebno ne poznam. Tudi to je eden upisov, ki mi ga je priskrbel nekdo, katerega sem naprosila za to in mi je hotel s tem napraviti posebno uslugo. Saj mi jo je naredil – toda ljubše bi mi bilo, če bi me lahko podpi-

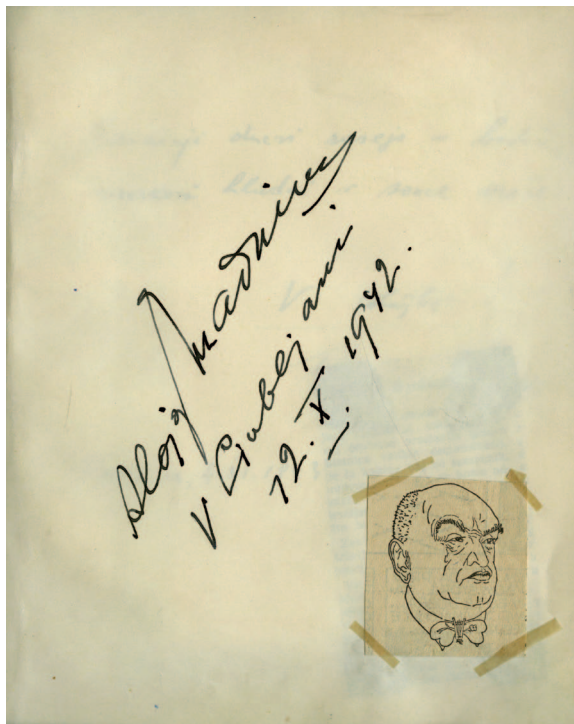

sanemu vsaj predstavil. Rada bi bila spoznala tudi sina, Manka Golarja, - pa sem imela smolo, da sem vstopila v UPZ prav takrat, ko je on izstopil.

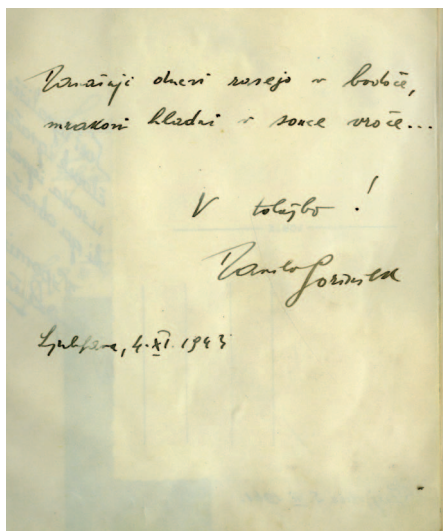
Na enak način sem prišla do podpisa pesnika Alojza Gradnika. Mnogo let kasneje mu je slučajno povedal brat Branko, da sem po naročilu prevedla par njegovih komponiranih pesmi v nemščino. Dr. Gradnik je nato izjavil, da bi jih rad videl in Branko me je opogumil, da sem mu jih prinesla. Ne bom pozabila dneva, ko sem stala ob njem pri mizi, mu preložila note z njegovimi pesmimi in počasi govorila nemški tekst. Prevede sem seveda prinesla natipkane. Pesnik ni rekel niti besede in samo spet in spet pregledoval besedila. Prav malodušna sem se na prijazno povabilo prisedla k njegovi soprogi in se prav raztresena z njo pogovarjala. Naenkrat je pesnik pristopil k nama, mi podal moje prevode in me prosil, naj se mu nanje v spomin podpišem. Do takrat še nikdar nisem bila ponosna na svoj podpis. Od takrat imam čast, da sem v tej hiši vedno nad vse ljubeznivo sprejeta in sta me a celo že poiskala v mojem skromnem domku.

Alojz Gradnik, pesnik, prevajalec in sodnik, se je rodil 3. avgusta 1882 v Medani, kjer se je vpisal v osnovno šolo. Gimnazijo je zaključil v Gorici in se na Dunaju vpisal na pravo. Po končanem študiju leta 1906 je nastopil prakso pri Okrožnem sodišču v Gorici. Po pridobitvi doktorskega naziva je služboval v raznih krajih. Po končani prvi vojni se je zaposlil na konzularnem oddelku v Beogradu. Kasneje je bil zaposlen na Višjem sodišču v Ljubljani in bil član Stola sedmorice v Zagrebu. Leta 1946 je bil upokojen. Umril je 14. julija 1967 v Ljubljani. Pokopan je v Medani.

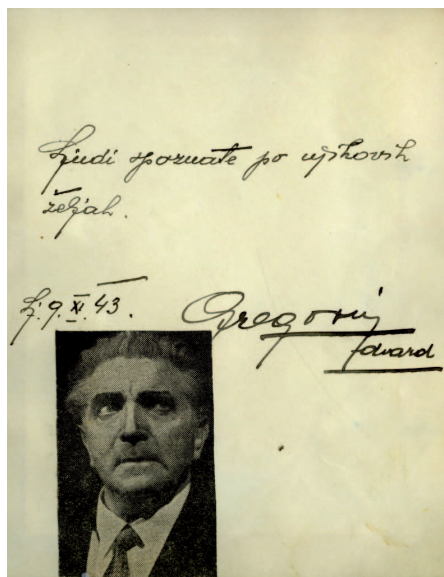
Tudi pesnika in igralca Danila Gorinška do danes osebno ne poznam.

Danilo Gorinšek, igralec, pevec, režiser, libretist, prevajalec in dramatik, je bil rojen v Lipnici v Avstriji, 19. februarja 1905. Obiskoval je igralsko šolo Milana Skrbinška v Mariboru. Med leti 1928 in 1941 je bil član mariborskega gledališča. Vmes se je vpisal na slavistiko. Med vojno je bil izgnan v Srbijo, a je pobegnil v Ljubljano, kjer je nastopal v Drami SNG. Po vojni se je vrnil v mariborsko gledališče in bil nekaj časa tudi vodja Drame. Igral je do upokojitve leta 1964. Umril je v Mariboru, 20. marca 1988.

Franjo Luževič (1903-1981) je pred vojno študiral glasbo na akademiji v Zagrebu. Od jeseni 1945 je tri šolska leta poučeval na ptujski gimnaziji, kjer je vzgojil sposoben mladinski pevski zbor s 120 pevci in pevkami. Z njim je med številnimi srednješolskimi zbori leta 1947 na okrožnem tekmovanju v Mariboru dosegel prvo mesto. Leta 1947/48 je prestopil na Glasbeno šolo, prevzel pouk klavirja in tudi skladal ter sodeloval z Gregorcem pri zboru.

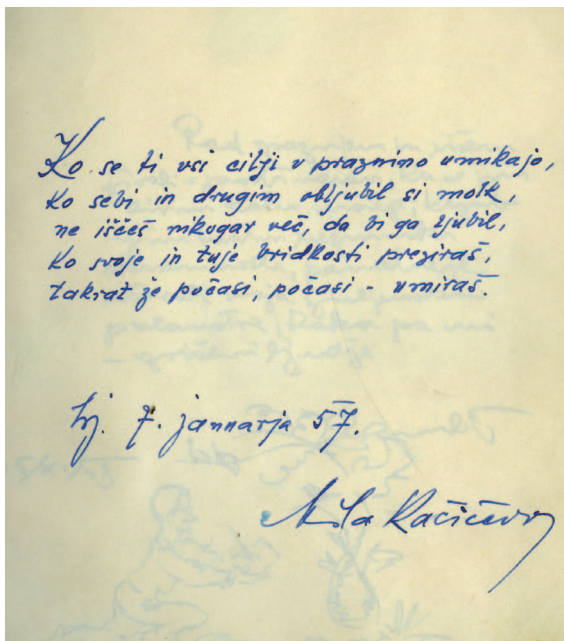
Igralec, režiser in dramatik Edvard Gregorin je bil rojen 14. aprila 1897 v Vnanjih Goricah. V Ljubljani je med letoma 1918 in 1920 obiskoval igralsko šolo Hinka Nučiča. V ljubljanski Drami je igral karakterne in komične vloge. Izpopolnjeval se je še v Pragi, na Dunaju in v Berlinu. Nekaj časa je deloval tudi v mariborskem gledališču.

Umrj je v Ljubljani, 31. decembra 1960.

Igralca in pisatelja nabožnih iger Edvarda Gregorina sem spoznala tudi šele kasneje, potom mojega moža Milana Brezigarja.

Pesnica in igralka Mila Kačičeva, katere pesmi zelo cenim, je bila ponovno tako ljubezniva, da je našim slepim otrokom recitirala pesmice in pravila povestice.

Pesnica, igralka in operna pevka Mila (Ljudmila) Kačičeva se je rodila 5. oktobra 1912 v Sneberjih. Ker so se ji starši odpovedali, je živela pri revnih krušnih starših. Po osnovni šoli je obiskovala meščansko šolo. Že pri šestnajstih letih je pričela igrati v amaterskih skupinah. Na konservatoriju je študirala solo petje, na igralski akademiji pa igro. Po diplomi leta 1941 se je zaposlila v Operi in pela vse do leta 1945, ko je dobila mesto igralka v Drami SNG, kjer je ostala do upokojitve leta 1970. Umrla je v Ljubljani, 3. marca 2000.

Slikar, ilustrator, publicist in izumitelj Milko Bambič je bil rojen 26. aprila 1905 v Trstu. Po osnovni šoli je v Trstu obiskoval tudi nemško realko s pripravnico. Maturiral je na gimnaziji v Idriji in nato končal še trgovsko šolo v Trstu. Vpisal se je na arhitekturo na ljubljanski univerzi, a je ni dokončal. Vmes je študiral še umetnostno zgodovino na Filozofski fakulteti. V Ljubljani in Zagrebu se je uveljavil kot ilustrator knjig, revij in kot oblikovalec reklamnih plakatov. Umrl je 20. maja 1991 v Trstu.

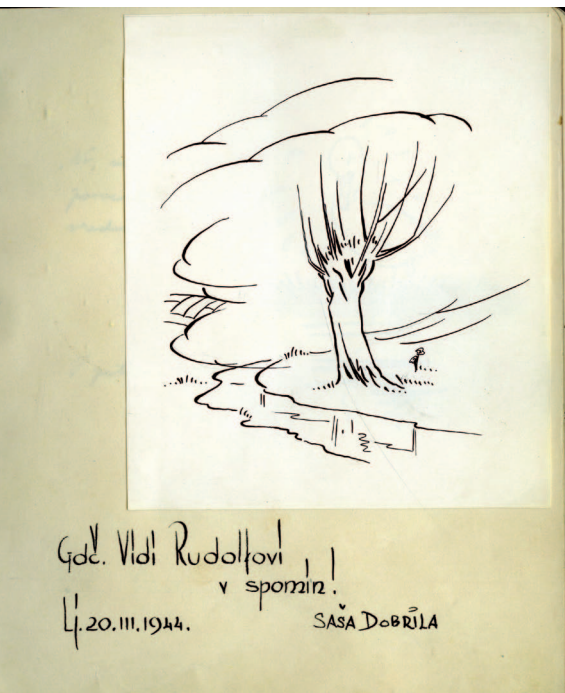
Tudi slikarja Bambiča sem spoznala potom mojega moža. Tisti čas smo vsi strašno stradali. Vendar sem imela za vsakega obiskovalca vsaj skodelico "prave" kave in kos domačega kruha. Ko mi je narisal to ljubko sličico, sem ga vsa srečna vprašala, če bi mu mogla tudi jaz napraviti kakšno veselje? Milo me je pogledal: "Vi delate tako dober kruh. Ali bi mi ob priliki napravili malo štručko?" Rada sem pristala na to in umesila kar najbolj skrbno in peku zagrozila z najhujšo zamero, če mi revni kilski hlebček ne zapeče kar najbolj skrbno. Potrudil se je. Zavila sem ga v lep omot in privezala nanj skromen šopek ter vsa vesela odhitela, da mu to izročim. Njegovo stanovanje sem kmalu našla – nekje na podstrešju na Poljanah. Zvonim in trkam – nič. Naposled se odpro sosednja vrata in stara ženica mi zašepeče, da je zbežal pred Italijani... In tako slikarju Bambiču še danes dolgujem hlebček kruha...

Rad opazujem in vsim
zrak v prsti mojih, Ra so tam
dajim tako moji, kljub
njim bojni jezovski
dramati, pamelnej
rešariti moja, in junaka
polarne, Reka pa mi
- vrtični ljudje

15.1.43

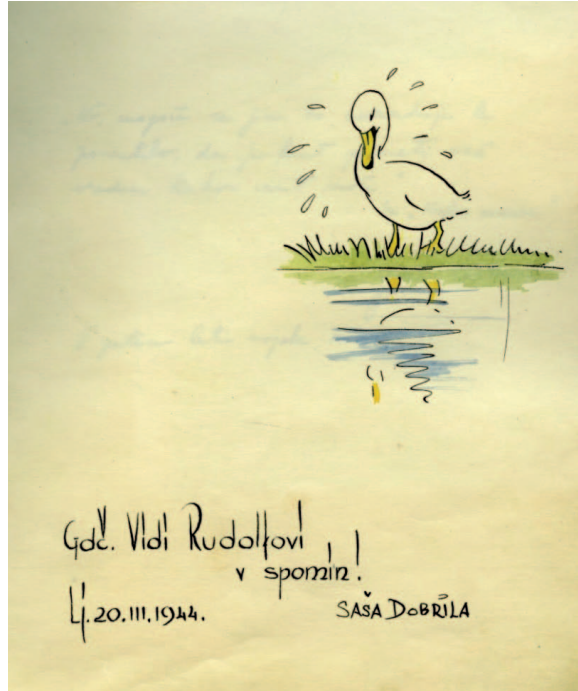
Dobrila

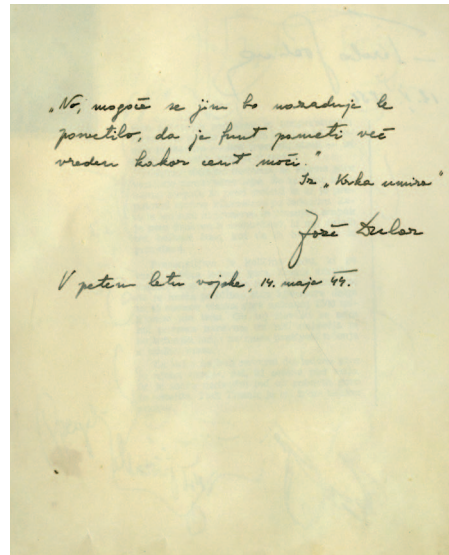
Gd. Vidi Rudolfovi
v spominke!
4.20.11.1944. SAŠA DOBRILA

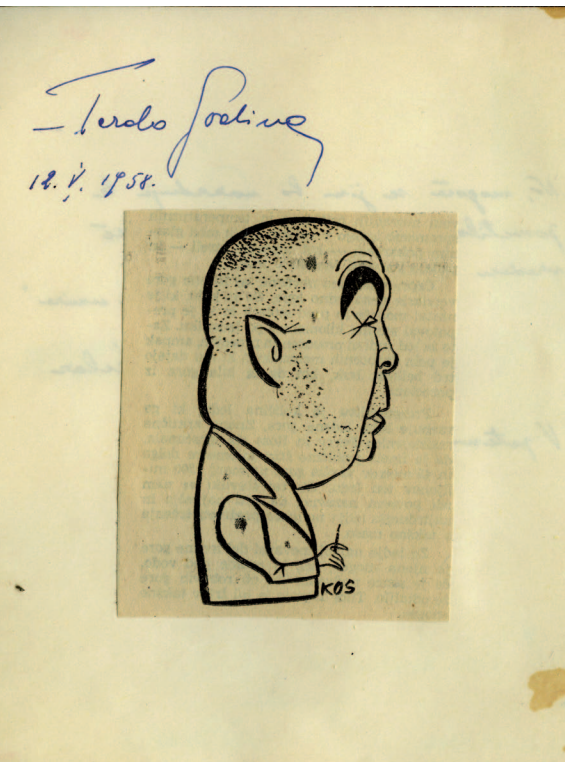
Ilustrator, risar stripov in režiser lutkovnih filmov Saša Dobrila se je rodil 8. julija 1922 v Ljubljani. Po srednji šoli se je vpisal na arhitekturo v Ljubljani in študij zaradi vojne prekinil. Končal ga je na Karlovi univerzi v Pragi leta 1948. Tam se je pod vplivom Jiřija Trnke navdušil za animirani film. Od 1952 do 1976 je ustvaril 16 animiranih filmov, več stripov in knjižnih ilustracij. Umrj je v Ljubljani leta 1992.

Saša Dobrila je ilustriral knjižico mojih pesmic, ki jih je Tiskovna Zadruga izdala leta 1944. Za "Meglice" mi je ta sličica bolj ugajala kot ona, ki je v knjižici – toda urednik je zahteval personifikacijo "meglic". Prav vesela sem bila Dobrilovih, otrokom povsem jasnih ilustracij, le pri eni sem uporekala: "Človek božji, to vendar niso račke- to so gosi!". /Dve o račkah/. Smehljaje je poslušal Dobrila moje nazorne opise teh dveh domačih živalic. In ko mi je vrnil spominsko knjigo, je smeje dvignil listek: "Ali je zdaj prava??"

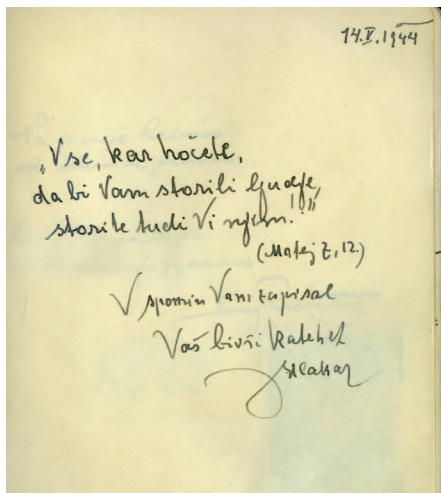
Jože Dular, pesnik, pisatelj, muzealec in kulturni delavec, se je rodil 24. februarja 1915 v Vavti vasi v Beli krajini. Osnovno šolo je obiskoval v Metliki, gimnazijo pa v Ljubljani. Po maturi je vpisal slavistiko, romanistiko in primerjalno književnost na Filozofski fakulteti. Diplomiral je leta 1941 in se zaposlil kot profesor v Ljubljani. Po vojni je sprejel mesto profesorja na nižji gimnaziji v Metliki. Med leti 1951 in 1981 je bil ravnatelj Belokranjskega muzeja. Ves čas je bil aktiven kulturni organizator v svojem kraju. Umrl je 31. januarja 2000 v Metliki.

Ferdo Godina, književnik in urednik, je bil rojen 17. oktobra 1912 v Dolnji Bistrici. Po osnovni šoli je vpisal klasično gimnazijo v Ljubljani, katero je končal v Mariboru. Tam je obiskoval tudi dramsko šolo pri režiserju Jožetu Koviču. Po maturi se je vpisal na Pravno fakulteto v Ljubljani. Pravniškega poklica pa nikoli ni opravljal. Do druge vojne se je preživljal kot samostojni književnik. Po vojni je bil urednik pri Ljudski pravici, tajnik Slovenske matice, dramaturg pri Triglav filmu in do upokojitve urednik mladinske strani pri Ljubljanskem dnevniku. Umril je v Ljubljani, 14. julija 1994.

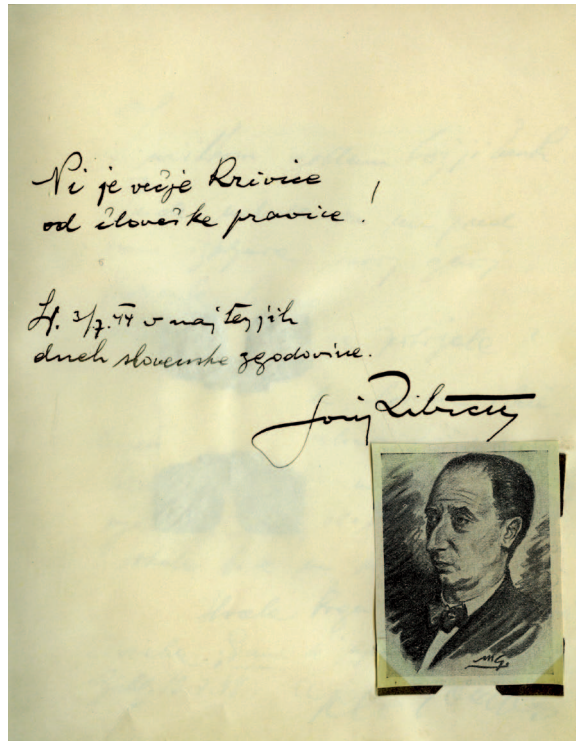
Duhovnik ter planinski in humoristični pisatelj Janko Mlakar je bil rojen 25. junija 1874 v Železnikih. Ljudsko šolo je obiskoval na Grabnu v Ljubljani, kjer je končal tudi gimnazijo. Po maturi leta 1893 se je vpisal na bogoslovje in ga zaključil leta 1897. Duhovniški poklic je opravljal do 1900 v Postojni, nato pa kot katehet na dekliškem liceju v Ljubljani. Bil je strasten popotnik in dolgoletni odbornik Slovenskega planinskega društva. Umril je v Ljubljani, 11. avgusta 1953.

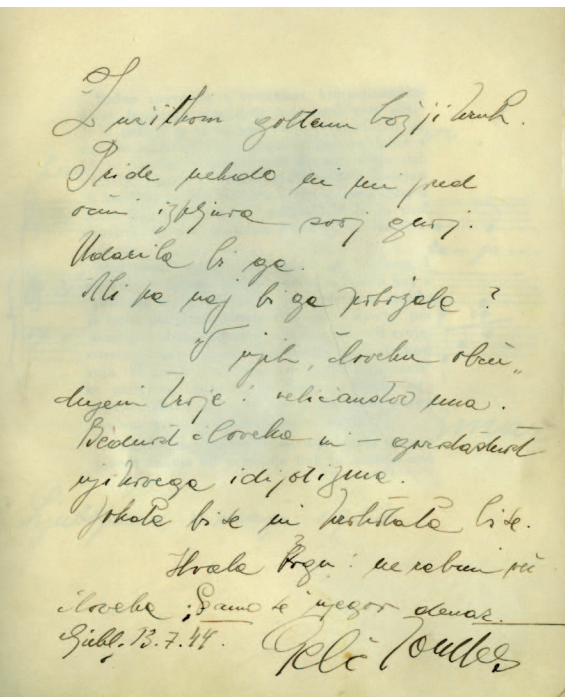

Mojega bivšega kateheta sem prav slučajno še enkrat srečala. Na Jožefovo, za mamin god, sem šla v šentpetersko cerkev. Običajno se pridigam raje izognem, ta pa me je zanimala, da sem kar napela ušesa: "...Pravzaprav ne vem zakaj tako častimo sv. Jožefa. Saj ni naredil nič posebnega. Sv. Patrik, irski patron, je npr. vedno spal na golih tleh. Saj sem tudi jaz že spal na kamenju ali trdih pregradah, ko sem bil na planinah, ampak raje le spim doma v mehki postelji. Pravijo tudi, da je sv. Patrik spreobrnil ves otok. Jaz že celo večnost poučujem dekleta, pa zdi se mi, da še ene nisem spreobrnil. In če je sv. Peter pustil Marijo jahati na osličku, sam pa je hodil zraven nje peš? Najbrž je to storil zaradi tega, ker je bila noseča. Bil je res dober z njo, ampak to je bila tudi njegova dolžnost. /S povzdignjenim glasom/ Kaj pa vi možje, ali ste tudi vi dobri in se dostojno obnašate do vaših žen, zlasti kadar so bolne in potrebne pomoči??" – Vse glave pred menoj so bile na enkrat v profilu – vse ženske so se zagledale v moško stran. Jaz pa sem stisnila glavo v roke in malone pod klop, da sem ugušila glasen smeh. Morala sem izvedeti, kdo je bil ta originalen pridigar. Naslednjo nedeljo sem šla spet k sv. Petru, toda tokrat sem vzela s seboj očala. In kdo je spet stal na prižnici in korajžno povedal svoje mnenje? Prof. Mlakar.

Tov. Ribičiča sem spoznala kot urednika "Cicibana" in kasneje spet srečala kot predavatelja v Zavodu za slepe.

Josip Ribičič (Ribičić), učitelj in pisatelj, se je rodil 3. novembra 1886 v Baški na Krku, materi Slovenki in očetu Hrvat. Po končani osnovni šoli, ki jo je obiskoval v Ligu nad Kanalom, se je v Koprnu vpisal na učiteljsko. Maturiral je leta 1909. Poučeval je v Murovcih, pri sv. Jakobu pri Trstu, v Krminu. Leta 1925 se je umaknil v Jugoslavijo in poučeval na Raketu in v Ljubljani. Po vojni je bil do leta 1949 zaposlen na Ministrstvu za prosveto. Urejal je reviji Ciciban in Obzornik. Umrl je v Ljubljani, 7. junija 1969.

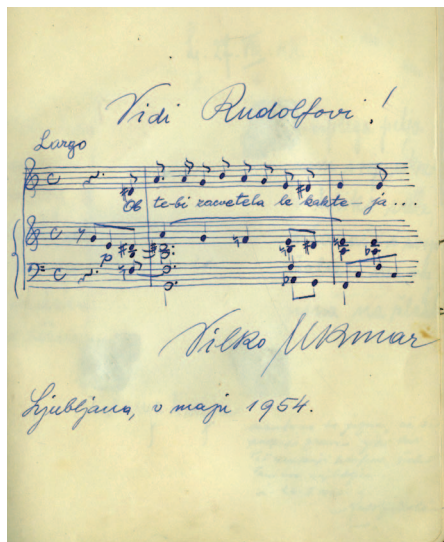

Pisateljica Angela Gelč Jontez se je rodila 23. septembra 1906 v Ljubljani.

V Ljubljani je končala osnovno šolo in trgovski tečaj. Zaposlila se je najprej v odvetniški pisarni, nato pa v Kartonažni tovarni. Med drugo vojno je bila otroška negovalka. Po vojni se je zaposlila pri Državni založbi Slovenije. Zbrane novele in črtice je leta 1943 izdala v knjigi Sreča na črepinjah.

Umrla je v Ljubljani, 1. septembra 1973.

Tudi pisateljica Gelč Jontes-ova je bila znanka mojega moža.

Skladatelj Vilko Ukmar je bil rojen 10. februarja 1905 v Postojni, kjer je obiskoval osnovno šolo. Gimnazijo je zaključil v Šentvidu leta 1923 in se vpisal na pravo. Študij je končal leta 1931. Hkrati je obiskoval tudi konservatorij. Izpopolnjeval se je na Dunaju in v Zagrebu. Zaposlil se je najprej kot glasbeni referent pri Slovencu, nato kot profesor glasbene zgodovine na konservatoriju. V letih 1939–45 je bil direktor Opere. Od leta 1945 do upokojitve 1975 je bil profesor na Akademiji za glasbo.

Umril je v Ljubljani, 24. oktobra 1991.

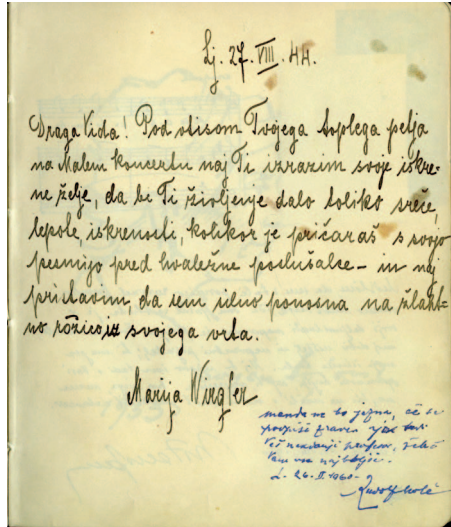
Večkrat sem bila ljubeznivo sprejeta v prijaznem domu igralke Mileve Ukmar-Boltarjeve in njenega moža Vilka Ukmar-ja, ki je tudi uglasbil "Božično kaktejo" iz cikla pesmi, ki so posvečene moji pokojni mami.

Prof. Marija Wirgler, književnica Marija Jezernikova je bila moja prof. prirodopisja, matematike in francoščine na Liceju, nekaj časa tudi naša prefekta v "Mladiki". Na njo kot učiteljico in vzgojiteljico imam samo najlepše spomine. Se večkrat srečava in še vedno me tika kot nekdanj malo punčko.

Mladinska pisateljica Marija Wirgler se je rodila v Novem mestu, 24. decembra 1879. Osnovno šolo je obiskovala v Krškem, učiteljišče pa pri uršulinkah v Škofji Loki in na učiteljišču v Ljubljani. Študij fizike, matematike in prirodopisja je nadaljevala v Gradcu. Diplomirala je leta 1906. Do upokojitve leta 1927 je poučevala na liceju in bila prefekta v Mladiki. Bila je aktivna v Cercle français in društvu Atena. Literarna dela je izdajala pod imenom Marija Jezernikova. Umrla je v Ljubljani, 2. aprila 1974.

Janez Bitenc, skladatelj, pesnik in pisatelj, se je rodil 25. oktobra 1925 v Ljubljani. Leta 1952 je diplomiral na glasbeni akademiji v Ljubljani. Že kot študent je delal na Radiu Ljubljana. Posvetil se je glasbenemu izobraževanju otrok. Bil je urednik mladinskih oddaj na Radiu Ljubljana, ravnatelj Glasbene šole France Šturm v letih 1978–1982 in predavatelj metodike glasbenega pouka na muzikološkem oddelku Filozofske fakultete v Ljubljani. Napisal in uglasbil je več kot 400 pesmic za otroke. Zanje je pisal tudi pravljice. Njegova najbolj znana skladba za otroke je Kuža pazi.

Umrl je 4. februarja 2005 v Ljubljani.

Uradna

Marija - a - bi - ce - ho - sa - ka...

Ne želim da sem s tebe ponosno ravnel pošto mecu naših otrok. Da bom pisal za otroke, je o moji daljnovidnosti napovedal iz pokojni France Šturm, moj dobri učitelj in neoporečni prijatelj; ki ima po svoji izbiri kralja. Mi to spomni ima tudi o naši spominski knjigi, saj bi, mi je všeč, da spomni mecu naj bi se našli o ostal naših glasbenih delavcev.

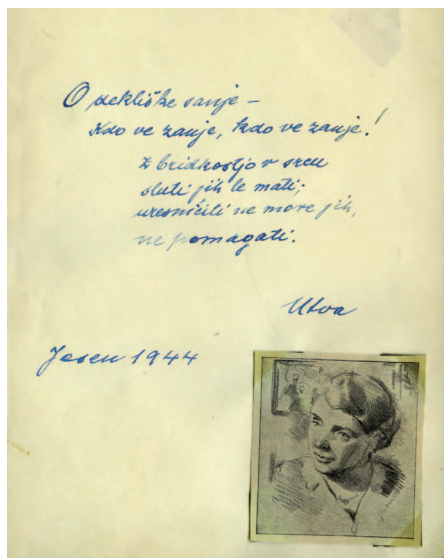
Ljubljana, 10. VII. 1960

Bitenc Janez

Evgen Sajovic, akademski slikar, se je rodil 25. novembra 1913 v Ljubljani. Po osnovni šoli je opravil dvoletno obrtno vajeniško šolo. Privatno se je izobraževal v šoli Probuda in pri prof. Severju in Lapajni. Leta 1934 se je vpisal na likovno akademijo v Zagrebu in jo 1938 uspešno končal. Izpopolnjeval se je v Parizu. Po vojni je bil prof. likovne vzgoje na osnovnih šolah in honorarni predavatelj na Likovni akademiji. Umrl je v Ljubljani, 24. marca 1986.

Slikarja Evgena Sajovica in njegovo ženo sem spoznala v Rdeči hiši, kjer sta stanovala nadstropje nad nami. Žal mi je samo, da mi namesto te, sicer lepe glave ni narisal kakega ptička – te je tako živo in prisrčno upodobil.

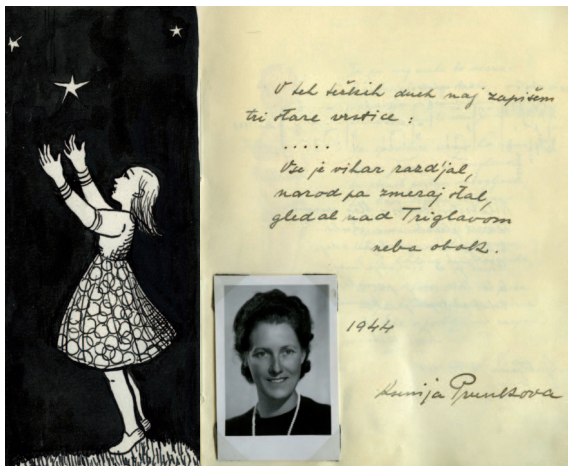

Mladinska pisateljica, pesnica in prevajalka Ljudmila (roj. Modic) Prunk-Utva je bila rojena 4. julija 1878 v Ljubljani. Osnovno šolo je obiskovala v Ljubljani, Novem mestu in Kostanjevici. Leta 1892 je odšla k teti v Trst, kjer se je sama izobraževala v stričevi bogati knjižnici. Leta 1900 je opravila tečaj in izpit za vzgojiteljice v vrtcih. Po poroki leta 1904 je spremljala moža na njegovih službenih položajih. Hči Ksenija je bila znana ilustratorka.

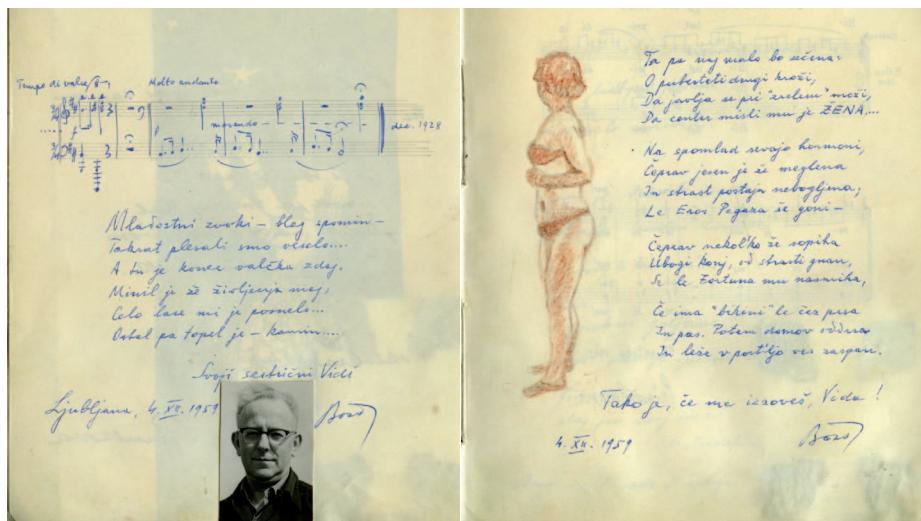
Pisala je večinoma mladinsko literaturo pod psevdonimom Utva – galeb. Umrla je v Ljubljani, 29. marca 1947.

S slikarico Ksenijo Prunkovo sva tudi nekaj časa poučevale na isti šoli. Takrat sem imela tudi čast, da sem na njenem domu spoznala njene starše.

Mladinska pisateljica in ilustratorica Ksenija Prunk se je rodila 30. maja 1905 v Sežani. Osnovno šolo je obiskovala v Trstu in Rimu, gimnazijo pa v Rimu in Ljubljani. Na ljubljanski univerzi je diplomirala iz francoščine, nemščine in primerjalne književnosti. Privatno se je učila slikarstva pri M. Sternenu. Poučevala je na Mestni ženski realni gimnaziji. Po vojni je poučevala v Ljubljani in Postojni. Umrla je v Ljubljani, 1. januarja 1994.

Antropolog Božo Škerlj se je rodil na Dunaju, 28. septembra 1928. Po maturi je leta 1922 vpisal biologijo in geografijo na Filozofski fakulteti v Ljubljani. Specializiral se je na Karlovi univerzi v Pragi, kjer je leta 1927 prejel doktorski naziv. Od 1929 do 1946 je služboval na Šolski polikliniki. Habilitiran je bil kot prvi docent za antropologijo na UL. Predaval je in se izpopolnjeval v Nemčiji, ZDA, Egiptu, Franciji, Angliji, Švici, na Švedskem in Poljskem. V Ljubljani je ustanovil prvi Antropološki inštitut. Umrl je v Ljubljani, 10. novembra 1961.

Iz kantate „Dier irac“

Od oktobra 1944.

Primož Ramovš

Prof. Primoža Ramovša sem spoznala kot sijajnega organista nunske cerkve in sina moje bivše prof. slovenščine, Albine Ramovšve.

Skladatelj Primož Ramovš je bil rojen v Ljubljani, 20. marca 1921. Že pri desetih letih je napisal prvo opero. Na Akademiji za glasbo v Ljubljani je pri Slavku Ostercu študiral kompozicijo in leta 1941 študij zaključil. Izpopolnjeval se je v Sieni in v Rimu pri Alfredu Castellu, kjer je študiral tudi klavir. Leta 1945 se je zaposlil v knjižnici SAZU in bil od 1952 do upokojitve leta 1987 njen predstojnik. Med leti 1948 in 1964 je poučeval na glasbeni akademiji. Umril je v Ljubljani, 10. januarja 1999.

*Tu so st. v vrtne urde
ko listje jeseni
v deščo motnih!*

*brat
jim se skrivala svet
pehjala trudna koraka
v molku in vešev.*

*Tama
v grobnih goljane
sijo rdečije spomane
Gospod
slaj jim svoj mir!*

(2. „Parafrazirano“)

Februar - a leta urde in upaje Severin Šali

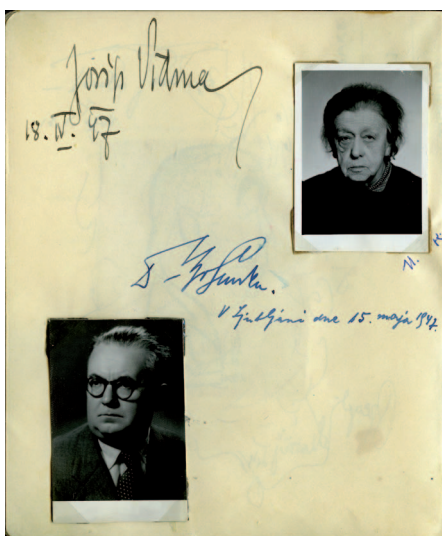
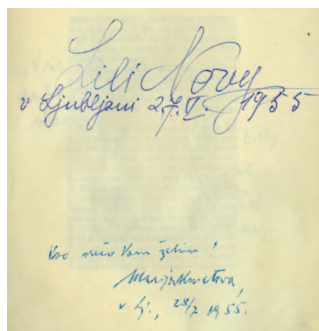
Severin Šali in jaz sva se spoznala med vojno v skromni mlekarni, kjer sva zajtrkovala.

Pesnik in prevajalec Severin Šali se je rodil 22. oktobra 1911 v Podliscu pri Dobrničju na Dolenjskem. Osnovno šolo je obiskoval v Nemški vasi pri Trebnjem, gimnazijo pa v Varaždinu. Maturiral je leta 1928 in nato dve leti služil vojsko. Leta 1934 se je vrnil v Ljubljano. V letih 1938–45 je bil zaposlen v Jugoslovanski knjižarni kot prodajalec in urednik. Med leti 1941 in 1945 je bil urednik Slovenčeve knjižnice. Po vojni je deloval kot svobodni umetnik. Od 1956 do upokojitve leta 1972 je bil zaposlen pri Mladinski knjigi. Umril je v Novem mestu, 24. oktobra 1992.

Snovalka gledaliških kostumov Nada Souvanova je moja ljuba, "mrzla" sestrična.

Kostumografinja Souvan Nada (roj. Lampret) se je rodila 4. maja 1914 v Postojni. V Ljubljani je obiskovala osnovno šolo in kasneje Mestno žensko realno gimnazijo. Po maturi je vpisala francoščino na Filozofski fakulteti, ki je ni dokončala. Na Dunaju se je vpisala na Kunstgewerbeschule (1933–35). Izpopolnjevala se je v Parizu in Berlinu. Risala je za tekstilno tovarno Jugočeška. Po vojni je delala pri Triglav filmu. Od 1951 je bila v svobodnem poklicu. Risala je za modne revije in kostume za slovenska gledališča. V tridesetih letih je bila večkratna državna prvakinja v plavanju. Umrla je v Ljubljani, 20. februarja 1996.

Josip Vidmar, literarni kritik, esejist, dramaturg in politik, je bil rojen 14. oktobra 1895 v Ljubljani. Klasično gimnazijo je končal v Ljubljani, po prvi vojni pa je študiral filozofijo in književnost v Pragi, Zagrebu in Ljubljani, kjer je leta 1932 diplomiral. Med drugo vojno se je pridružil OF. Po vojni je bil predsednik Prezidija in kasneje predsednik SAZU. Umrl je v Ljubljani, 11. aprila 1992.

Novinar, publicist in prevajalec Božidar Borko se je rodil 2. aprila 1896 v Gomili pri Kogu. Gimnazijo je obiskoval v Zagrebu in Varaždinu. Ukvarjal se je z novinarstvom. Prevajal je iz množice jezikov. Najgloblje stike je navezal s Češkimi intelektualci. Umrli je 12. decembra 1980 v Ljubljani.

Lili Novy je bila rojena kot Elizabeta pl. Haumeder, 24. Decembra 1885 v Gradcu. Umrli je 7. marca 1958 v Ljubljani.

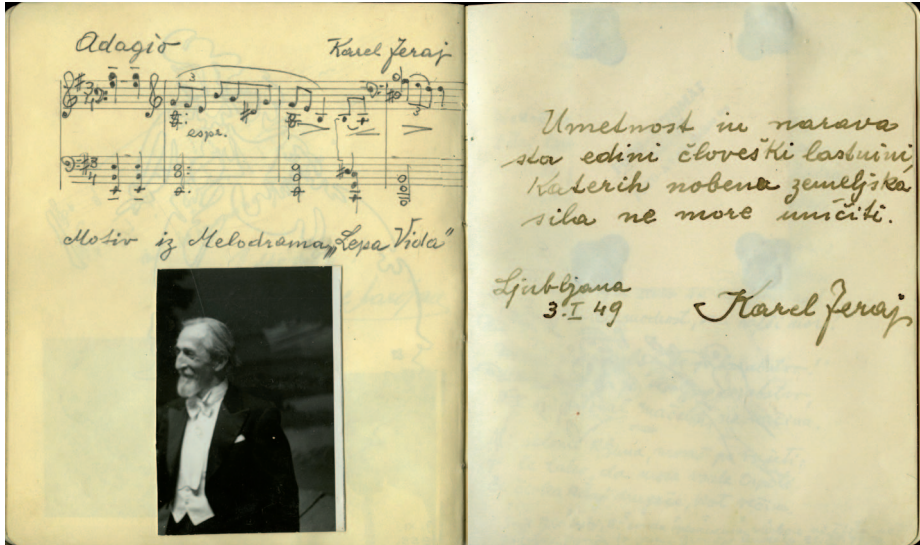
Pisateljica Marija Kmet(ova) je bila rojena 31. januarja 1891 v Št. Lovrencu ob Temenici. Preživljala je težko otroštvo v pomanjkanju, brez očeta in ločena od matere. Pri Uršulinkah je končala učiteljske in se v Trstu zaposlila kot učiteljica. Literarne prispevke je objavljala v revijah Vrtec, Zvonček, Domači prijatelj, in Ženski svet. Leta 1919 je dokončno zapustila Trst in se preselila v Ljubljano, kjer je do upokojitve opravljala poklic učiteljice. Umrli je 3. novembra 1974.

Marjan Vodopivec, skladatelj in pianist, je bil rojen 21. januarja 1920 v Ljubljani. Po osnovni šoli se je vpisal na gimnazijo in kasneje na srednjo glasbeno šolo. Leta 1945 je pričel na Akademiji za glasbo študirati klavir in kompozicijo, nekaj časa je bil na radiu arhivar, nato honorarni učitelj na Srednji glasbeni šoli in od 1948 urednik v radijskem glasbenem uredništvu. Umrli je 4. februarja 1977 v Ljubljani.

Prof. Karel Jeraj je bil na kons. moj drugi učitelj violine. Vedno sem se veselila njegovih hudomušnih opazk. On me je tudi priporočil v Zavodu za slepo mladino, kjer je bil dolga leta nad vse požrtvovalen, neutruden in vsestranski glasbeni pedagog. Po njegovih osnutkih sem naredila zanj verze za "Otroško revijo", katero je vso uglasbil, ni pa bila še izdana, ker ga je prehitela smrt. "Ot. revija", je v posesti njegove hčerke, prof. Vide Hribar-Jerajeve.

Skladatelj in violinist Karel Jeraj je bil rojen 4. julija 1874 na Dunaju. Tam je končal tudi gimnazijo in konservatorij. Nekaj časa je poučeval v Glasbeni matici v Ljubljani in bil nato violinist v Londonu, na Dunaju in v Parizu. Leta 1910 je bil imenovan za dvornega glasbenika v dunajski gluhozemnici. Od 1919 je bil član orkestra ljubljanske Opere. Umrle je v Ljubljani, 30. decembra 1951.

Esejist, filozof, pesnik in pisatelj Branko Rudolf se je rodil 31. oktobra 1904 v Slovenskih Konjicah. Po končani gimnaziji v Mariboru se je vpisal na medicino v Zagrebu. Po nasvetu J. Potrča se je prepisal na biologijo in zoologijo. Diplomiral pa je leta 1930 iz naravoslovja. Poučeval je na gimnazijah v Celju, Novem mestu in Mariboru. Poučeval je tudi glasbo in pisal pesmi, eseje in kritike. Po vojni je bil urednik pri časniku Novi čas v Murski Soboti in urednik kulturne priloge pri Ljudski pravici. Poučeval je na I. gimnaziji v Mariboru, bil ravnatelj Drame v Mariboru, urednik Založbe Obzorja in

Uporni mavec
(basni)

Nekdo je "red" uvedel mabčji zbor;
Zdaj tujna mavec pridno ebsercira,
milice po svoje Rjuna več ne odpira
tu masikedo je v disciploni vzor.

Pa vidiš mabca! Eden začne upor:
"Čemu prthisk? Če ptič po svoje ubna
se vendar svet zato še ne podira!
Če naj bo to modrost, sem rajši nor!"

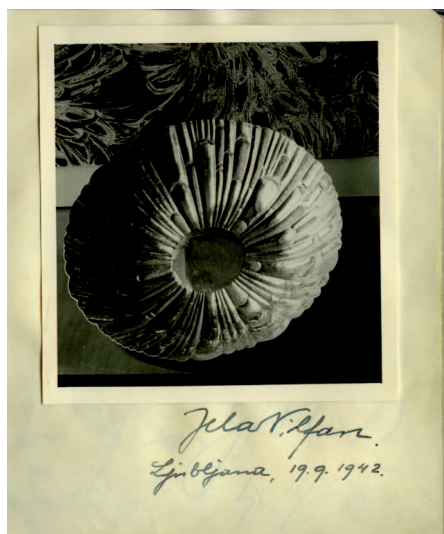
Pa so začivkali: "To je karabstvo!"
Okjivalo ga je resolusno mabstvo,
Rez ni priznal "naočla", ne načina.

Ni sklonil Rjuna, morat pa vujeti:
je še tako, da mora vsake čipeti
če čirka kdaj drugače, kot rečiva.

Svoji hili izsti, Ri ševca opremljena, mabce ni čisto nič
kolobna, povzra to pesem. Brancir Rudolfo, 21. 10. 1950.

nazadnje do upokojitve leta 1987 ravnatelj Umetnostne galerije v Mariboru. Umrli je 22. aprila 1987 v Mariboru.

Moj ljubi brat Branko. »Poslovala« je že moja druga spominska knjiga, ko sem morala v prvi še vedno hraniti prazen list za mojega ljubega brata, ki mi je vedno obljubljal in samo obljubljal pesem... Pa sem jo le dočakala.

Kostumografka in dekoraterka Jela Vilfan se je rodila 27. decembra 1906 v Trstu. Po končani meščanski šoli se je preselila na Dunaj, kjer je v letih 1925–28 študirala na ženski akademiji uporabnih umetnosti. Šolanje je nadaljevala na Umetnostno-obrtni šoli. Po specialki za izdelavo kostumov je pričela izdelovati gledališke kostume, vzorce za tekstil in druge materiale, knjižne ovitke, reklamne oglase in podobno. Po vojni je izdelovala kostume v Ljubljani, Mariboru in na Reki. Umrli je v Kopru leta 1998.

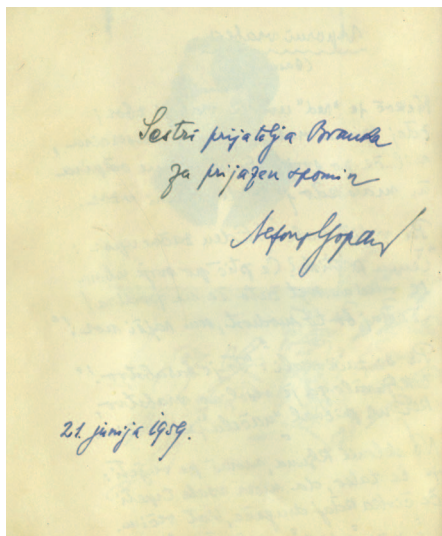
Literarni zgodovinar, bibliotekar, pesnik in prevajalec Alfonz Gspan je bil rojen 16. oktobra 1904 v Krškem. V Ljubljani se je vpisal na realko in po maturi je leta 1922 vpisal slavistiko in primerjalno književnost na Filozofski fakulteti. Od 1931 do 1933 je bil tajnik Tiskarske zadruge, od 1933 do 1946 pa profesor na klasični gimnaziji. Do leta 1962 je bil bibliotekar v NUK-u, od takrat do upokojitve leta 1975 pa na Inštitutu za slovensko književnost pri SAZU.

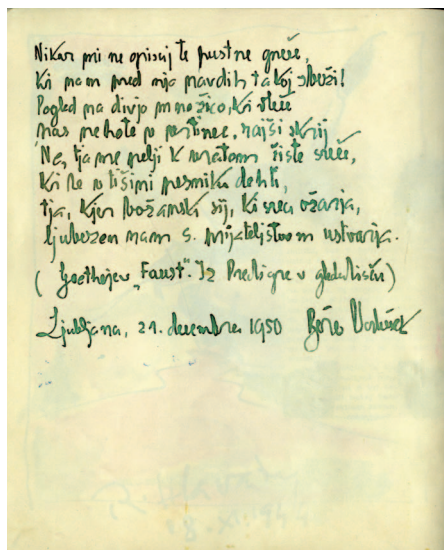
Umrli je 25. septembra 1977 v Ljubljani.

Pisateljica Branka Jurca je bila rojena 24. maja 1914 v Koprivi na Krasu. Po prvi vojni so se preselili v Maribor, kjer je končala osnovno šolo in učiteljske. Zaposlila se je kot učiteljica v Slovenskih goricah. Ob začetku druge vojne se je preselila v Ljubljano. Po vojni je nekaj časa še poučevala, potem pa je postala urednica revije Ciciban (1960–71) in kase revije Otrok in družina.

Umrli je 6. marca 1999 v Ljubljani.

Pesnica in pisateljica Neža Maurer se je rodila 22. decembra 1930 v Podvinu pri Polzeli. V rojstnem kraju je do vojne je obiskovala slovensko, nato do leta 1945 nemško šolo. V srednjo šolo se je vpisala v Celju, v Ljubljani pa na učiteljske. Poučevala je na Črnem vrhu nad Idrijo in v Ilirski Bistrici. S študijem je nadaljevala na Pedagoški akademiji (1964–87) in ga zaključila z diplomom iz slavistike leta 1960. Po končanem študiju je delala kot novinarka na RTV ter pri revijah Kmečki glas, Otrok in družina, Rodna gruda, Prosvetni delavec.

Tik pred vojno je imel RKK več večernih tečajev, kjer so nas vestno pripravljali za ev. slučaj, da bi morale kot sestre na fronto. Jugosl. fronte potem ni bilo – zato so nas vsaj dodelili raznim ambulantam zaklonišč. Največja teh »bolnic« je bila v današnjem baru »Slona«, kjer smo se obvezno zbirali tja odrejeni bolničarji in zdravniki. Ob prvem alarmu /pa magari ob 2. ponoči/ smo imeli priti in zapustiti naše mesto šele ob koncu alarma. Tako smo bili primorani na skupno sožitje po včasih tudi 7 ur dnevno. Med sem »pristojnimi« zdravniki je bil tudi priznani slikar Dr. Hlavaty.

Zobozdravnik in amaterski slikar Robert Hlavaty se je rodil v češki družini v Trstu, 4. decembra 1897. Šolal se je pri frančiškanih na Krku, gimnazijo pa končal 1921 v Idriji. Na željo staršev se je namesto na slikarstvo vpisal na medicino v Ljubljani. Študij je nadaljeval v Zagrebu in ga 1927 zaključil v Padovi. Stomatološko specializacijo je opravil na Dunaju in se zaposlil najprej v Trstu, nato v privatni ordinaciji v Postojni. Leta 1931 se je preselil v Ljubljano, kjer je imel svojo ordinacijo. Po vojni je služboval najprej v Trstu in nato v Kopru. Umrli je v Ljubljani, 16. januarja 1982.

Pesnik in prevajalec Božo Vodusek je bil rojen 30. januarja 1905 v Ljubljani. Leta 1924 je maturiral na klasični gimnaziji in se vpisal na romanistiko. Ker ni dobil primerne službe, se je vpisal še na pravo in od 1932 delal kot odvetniški pripravnik. Od 1953 je bil zaposlen na Inštitutu za slovenski jezik, kjer je vodil leksikološko sekcijo. Ukvarjal se je še z jezikoslovjem in prevajanjem. Umrli je v Ljubljani, 28. julija 1978.

Pesnika Boža Voduška žal ne poznam osebno. Te vrstice mi je napisal kot Brankov prijatelj.

Če naj v spominke knjigo napišem ti spominke
 bi spominke te onih, prelepih, davnih dus
 po se prijateljem bil je odprt, naš stari dom.
 Tam smo v prijetni družbi, prav radi se sešli,
 z akordi pianina, ob vriskih vijoline,
 sta pesem naša v zboru in mlade vide per
 privrela iz rca nam, vnila vanje svoj odmev.
 Razšli smo se! Čas ločil vse naše je poti!
 Zdaj vodijo nektere že ob življenja kolu,
 za druge, davno že, končale so se v grobu.
 Srečujemo se redki v današnjih zlataj in duh
 a srečajo se misli nam kolaj v spominkeh.
 Eji, koda! Troja pot-pasred prometa vodi
 po njej se dolgo, dolgo, življenja polna vodi!
 V ljubljani, 9. febr. 1960
 Troja Katar Karice.

Gornji zapis je morda zapisala pianistka in glasbena pedagoginja Marica Vogelnic, rojena 11. decembra 1904 v Idriji, umrla 23. decembra 1976 v Ljubljani.

Pisatelj, dramatik in gledališki kritik Vladimir Bartol je bil rojen 24. februarja 1903 v Trstu. Njegova mama je bila pisateljica Marica Nadlišek. V Trstu je obiskoval nemško šolo, gimnazijo pa je leta 1921 končal v Ljubljani. Študiral je biologijo in filozofijo. Po diplomu se je izpopolnjeval na Sorboni v Parizu. Po diplomi je nekaj časa urednikoval revije v Beogradu in Ljubljani. Po vojni je bil tajnik Drame, nato se je preselil v Trst, kjer je deloval kot kulturni delavec. Leta 1956 se je vrnil v Ljubljano, kjer se je zaposlil na SAZU. Umrl je v Ljubljani, 12. septembra 1967.

— Ali kaj, propada, je prav za prav to
 «veminje»? Za babikanje, ki se podle v
 našo knjo, smo mi veseli, čisto, in kdo,
 pri boju! — nam more zabediti, da
 ni vsa vesolja sestava, kot pa tpo-
 naravno, s soncem, planeti; z lunjo
 in vsi vesolju, vseh stvari
 notranjost organizma živja, ki leži
 zlahkajeno preko prostora?
 Da ni naša zemlja, samo kromu
 telesu v kromem obtohu vžigovaja
 ozračja, ki se, kakor naš, pretaka
 po svetlih in neopremeni, vseh za-
 konih, mi pa samo nekakine
 skupne bakterije na vsem, ki
 plovimo in izpoljedamo ta
 vsem organizem? ...

(Za H. Hrofa; odločenih in vseh
 stvari na kopirnicah tade)

Vladimir Bartol

Ljubljana
 9. 11. 1927.

Pisatelja Vladimirja Bartol-a poznam še iz časov, ko sem kot dijakinja stanovala pri njegovi materi, pisateljici Marici Bartolovi.

Kiparka Liza (Elizabeta) Hribar (roj. Obereigner), se je rodila 21. aprila 1913 v Celovcu. Leta 1915 sta se z mamo preselili v Ljubljano, kjer je končala osnovno in trgovsko šolo. Slikarstva in kiparstva se je učila na šoli Probuda. Leta 1931 se je na Dunaju vpisala na Wiener Frauen Akademie. Po diplomi leta 1936 se je v Parizu izpopolnjevala pri V. Pilonu. Leta 1939 se je poročila z Zoranom Hribarjem. Po vojni so jima sodili na Nagodetovem procesu in ji prepovedali javno objavlanje. Ustvarila je veliko portretov, znane pa so njene Kroparske jaslice. Umrla je na Golniku, 9. aprila 1996.

Vzpornim od Monike in
 Lize Hribarjeve
 Ljubljana, junija 1925.

Dom Lize Hribarjeve, roj. Obereigner, kjer sem poučevala malo Moniko nemščine, mi je bil ves čas vojne prijetno in toplo zatočišče, zlasti, ker sva z njenim možem Zoranom H. stara prijatelja, Vedno spet sem vesela, če utegnem obiskati domače ognjišče te tako nadarjene kiparke. Obljubila je tudi, da bo naredila moj »portret« kot »Uporni vrabec«. Ga bom dočakala?

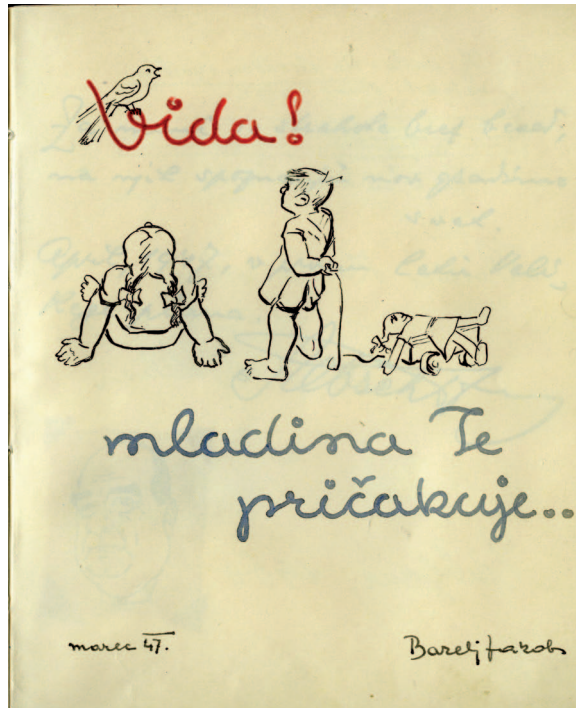
Tudi njena mati, izvrstna slikarica Elza Obereigner-Kastl je bila tako ljubezniva, da mi je darovala celo malo umetnino.

Slikarka Elza Obereigner (roj. Kastner) se je rodila 26. aprila 1884 v Ljubljani. Njen oče je bil oficir in amaterski slikar. Po potresu leta 1895 se je družina preselila v Gradec, kjer je Elza obiskovala osnovno šolo in likovno smer obrtne šole. Po vrnitvi v Ljubljano je obiskovala zasebno šolo pri slikarju Wettachu. Leta 1905 se je na Dunaju vpisala na Kunstschule für Frauen und Mädchen. Izpopolnjevala se je v Italiji, Nemčiji in Švici. Umrla je v Ljubljani, 8. oktobra 1973.

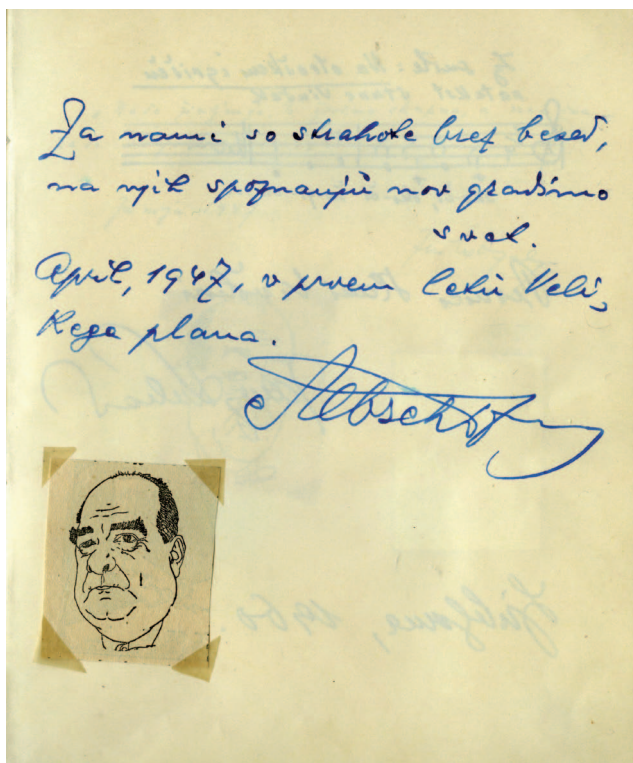
Akad. slikar Bazelj Jakob in jaz sva bila tudi nekaj časa kolega na isti šoli. /Moste/.

Slikar in ilustrator Jakob Bazelj se je rodil leta 1913 v Zagorju ob Savi. Vpisal se je na Akademijo za likovne umetnosti, kjer je v šolskem letu 1945/1946 obiskoval III. letnik, smer slikarstvo. Diplomiral je leta 1947. Poučeval je likovno umetnost na srednjih šolah v Ljubljani. Posvečal se je krajinarstvu in figuraliki. Pokopan je na ljubljanskih Žalah.

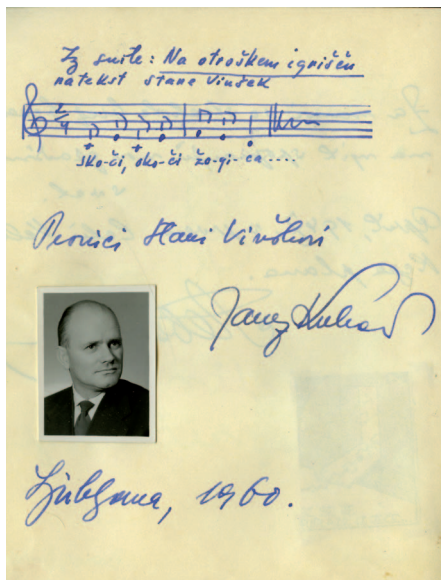

Književnika Frana Albrehta ne bom nikdar pozabila. Bilo je po osvoboditvi. Nisem in nisem mogla dobiti stanovanja – ne bom opisala žalostnih podrobnosti in krivic. Dejstvo pa je, da sem zaradi tega bila primorana, moja dva otročička začasno prepustiti dečjemu domu, kjer so takrat vladale zelo čudne razmere. In tako sem izgubila oba otroka. In še vedno sem se potikala pod tujo streho. Takrat me je stric Dušan Serneč priporočil tov. Albrehtu, ki je bil tačas lj. župan. Povedala sem mu svojo zgodbo – in videla sem v njegovih očeh solze. Tega mu nikdar ne bom pozabila. In pomagal mi je.

Pesnik, prevajalec in kulturni delavec Fran Albreht se je rodil 17. novembra 1887 v Kamniku. Osnovno šolo je obiskoval v domačem kraju, maturiral pa je v Kranju. Leta 1909 je na Dunaju vpisal pravo, a je študij zaradi pomanjkanja sredstev leta 1912 prekinil. V Gorici je bil domači učitelj. Ob začetku prve vojne je hotel študij nadaljevati. Vpoklican je bil k vojakom. Leta 1927 je na ljubljanski Filozofski fakulteti diplomiral iz filozofije. Ukvarjal se je s prevajanjem, bil je urednik in drugo. Med leti 1945 in 1948 je bil župan Ljubljane. Poročen je bil s pisateljico Vero Kessler. Umril je v Ljubljani, 11. februarja 1963.

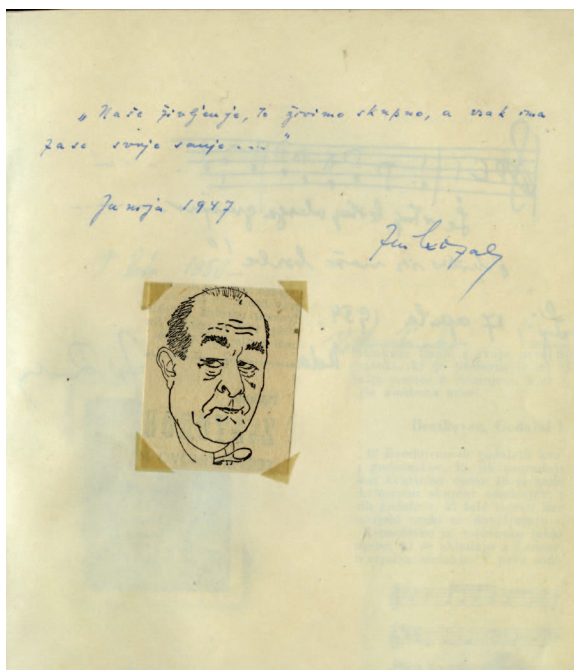

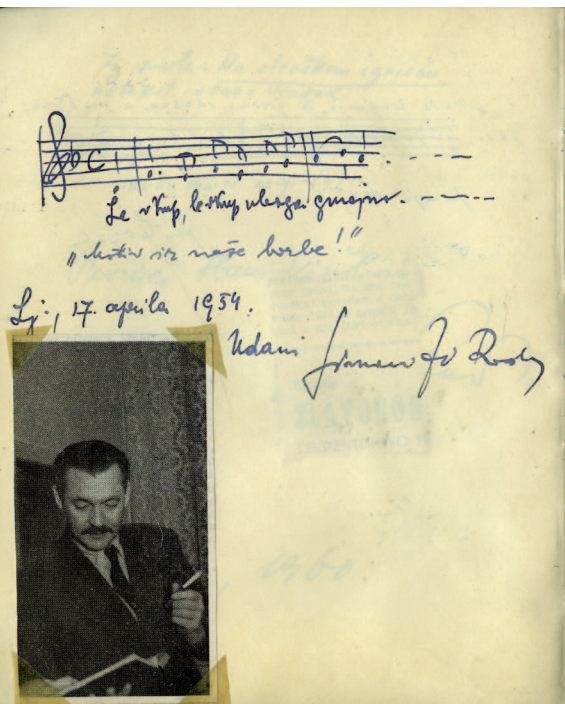
Janez Kuhar, zborovodja in skladatelj, se je rodil 10. julija 1911 v Vevčah pri Ljubljani. Po končani srednji šoli se je vpisal na glasbeno akademijo v Ljubljani. Po diplomu leta 1936 je poučeval glasbo na gimnaziji v Ljutomeru. Med vojno je vodil pevske zборе na osvobojenem ozemlju. Po vojni je poučeval na Gimnaziji Poljane. Od 1957 do 1965 je vodil otroške zборе na RTV Ljubljana. Od 1965 do 1972 je bil urednik za mladinsko glasbo na RTV. Ob tem je sodeloval še v Glasbeni šoli France Šturm, kjer je vodi mladinski zbor. Umrl je v Ljubljani, 21. maja 1997.

Juš Kozak, pisatelj, esejist in gledališki kritik, brat Ferda Kozaka, se je rodil 26. junija 1892 v Ljubljani, na Poljanski cesti, gostilničarju in mesarju »Štrajzelnu«. Po maturi leta 1911 je na dunajski univerzi vpisal zemljepis in zgodovino. Med vojno je bil vojak na ruski fronti. Diplomiral je leta 1920 na Filozofski fakulteti v Ljubljani. Od 1918 do 1941 je poučeval na ljubljanskih gimnazijah. Hkrati je bil urednik Ljubljanskega zvona. Po vojni je bil urednik revije Novi svet in od 1948 do upokojitve leta 1955 upravnik Drame SNG. Umrl je v Ljubljani, 29. avgusta 1964.

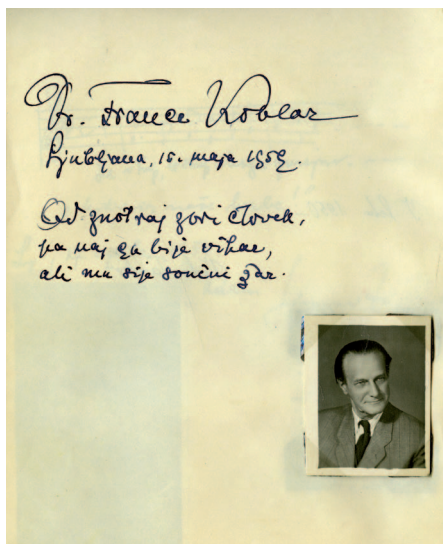
Književnika Juša Kozaka sem spoznala slučajno kot stanovalka iste hiše.

Skladatelj in dirigent Rado Simoniti je bil rojen 15. maja 1914 v Fojani v Brdih. Osnovno šolo je obiskoval v domačem kraju in v Ljubljani. V Ljubljani se je 1925 vpisal na klasično gimnazijo in 1933 maturiral. Po gimnaziji je obiskoval konservatorij – orgle pri prof. Premrlu. Leta 1937 je odšel v Split in dve leti poučeval glasbo. Od 1939 do 1943 je bil zborovodja v Operi SNG. Hkrati je nadaljeval študij kompozicije in dirigiranja na konservatoriju. Med vojno je vodil partizanski zbor »Srečko Kosovel«. Diplomiral je leta 1946. Po vojni je bil dirigent opernega zbora in zbora Slovenske filharmonije. Umril je v Ljubljani, 14. maja 1981.

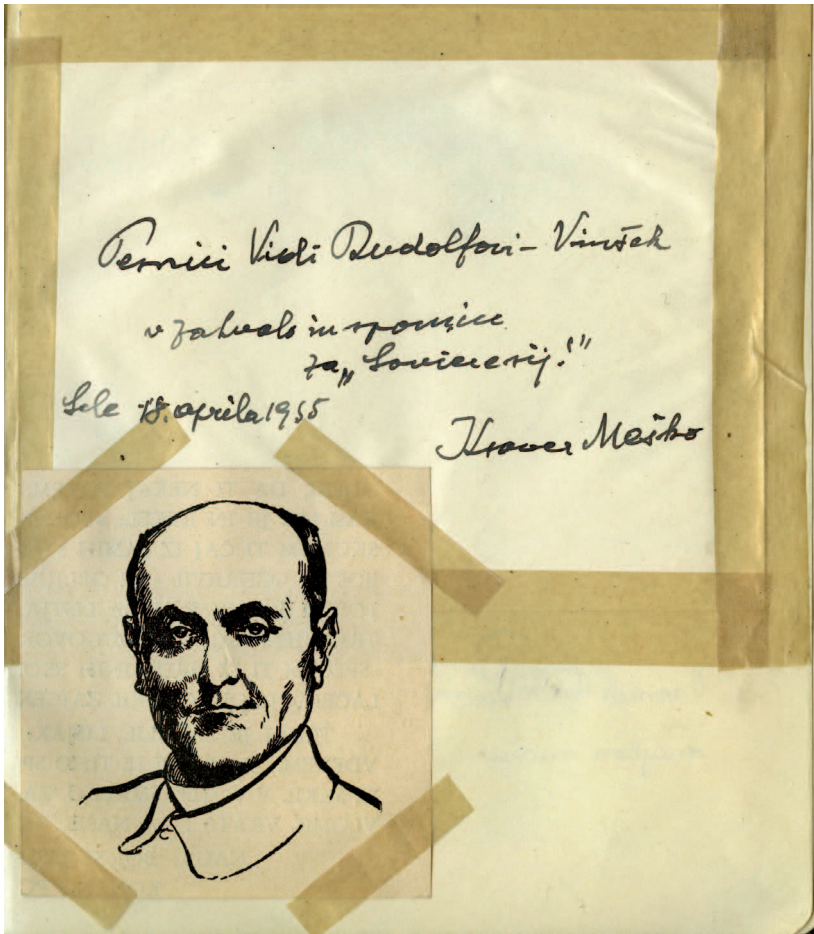
R. Simoniti je dodal svoj vpis še v III. knjigi z 2. taktoma skladbe "Samo en cvet..."

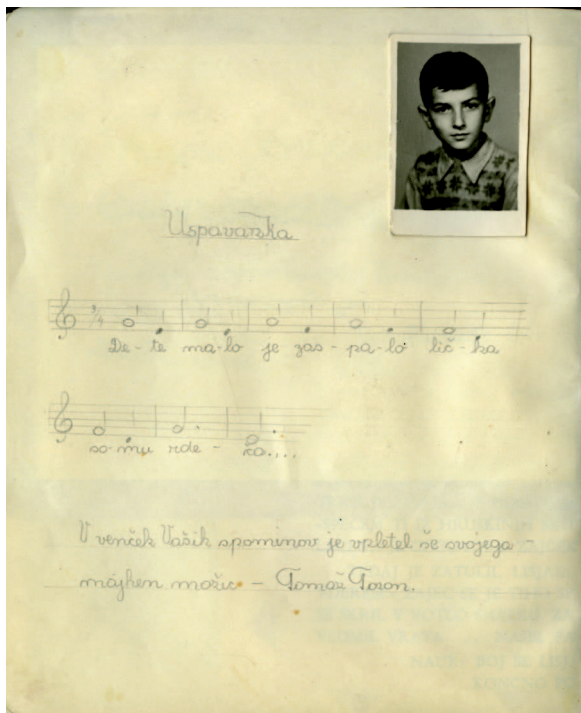

Literarni zgodovinar, kritik in prevajalec France Koblar se je rodil 29. novembra 1889 v Železnikih. Osnovno šolo in klasično gimnazijo je obiskoval v Ljubljani. Po maturi leta 1911 je na Dunaju vpisal slavistiko in latinščino. Diplomiral je leta 1921 oz. 1923. Doktoriral je leta 1941. Med leti 1919 in 1946 je bil gimnazijski profesor v Ljubljani. Vmes je bil na radiu dramski in kulturni referent. Od leta 1946 do 1970 je bil redni profesor za zgodovino drame na AGRFT. Leta 1972 je postal predstojnik ZRC pri SAZU. Bil je tudi urednik revije Dom in svet. Umril je 11. januarja 1975 v Ljubljani.

Duhovnik in pisatelj Franc Ksaver Meško je bil rojen 28. oktobra 1874 v Gornjih Ključarovicah pri Ormožu. Na Ptuju je končal štiri razrede nemške šole in nižjo gimnazijo. Po maturi v Celju leta 1894 je vstopil v bogoslovje. Iz Maribora se je preselil v Celovec, kjer je bil leta 1898 posvečen v duhovnika. Služboval je po različnih krajih na avstrijskem Koroškem vse do konca prve vojne. Po plebiscitu je bil župnik v Selah, od koder je bil med drugo vojno izgnan v Bosno. Kmalu se je vrnil v svoja ljubljena Sela, kjer je pokopan. Umrl je v Slovenj Gradcu, 11. januarja 1964.

Ker sem si želela podpis književnika Ksaverja Meška, sem mu poslala ob enem s prošnjo tudi izvod mojih otroških pesmic. Sprejela sem silno ljubezniv odgovor.

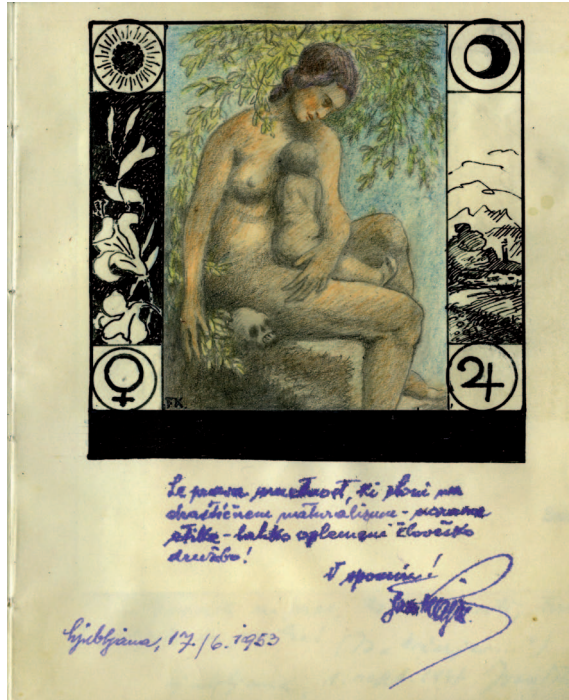

Mali Tomaž Tozon me je naprosil, naj mu napišem kaj v spominsko knjigo – jaz pa nje- ga. In naredil je nekaj, kar jaz ne znam – po spominu me je narisal, ko me je le parkrat vi- del pri svoji mami. Otrok me je videl mnogo, mnogo mlajšo – pa ljudje me le spoznajo.

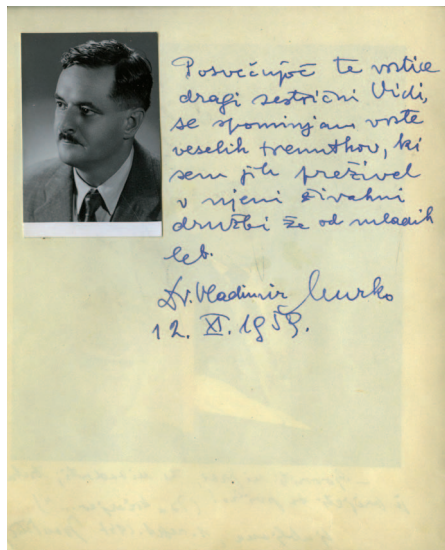
Muzikolog, pevec in dirigent Tomaž Tozon je bil rojen v Ljubljani, 29. novembra 1937. Na Akademiji za glasbo je študiral muzikologijo. Do upokojitve leta 1994 je bil zaposlen kot glasbeni producent na RTV. Bil je član Slovenskega okteta in zborovodja mnogih zborov.

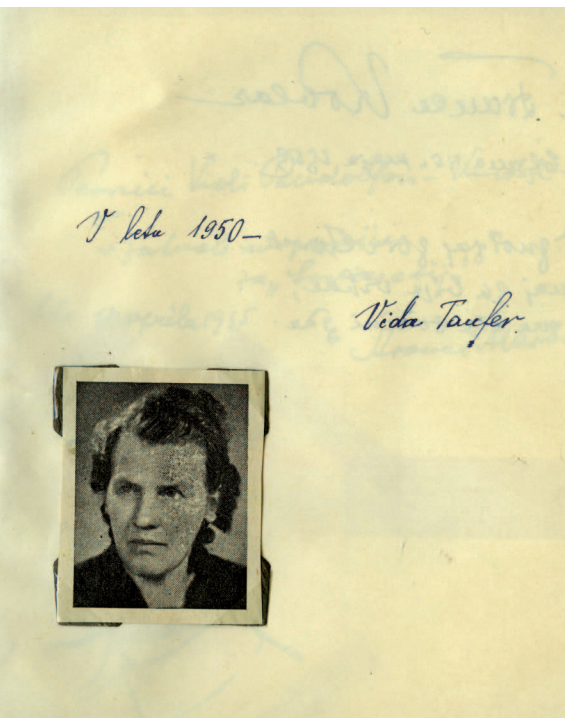
Iz virov, ki so nam bili na voljo, ni bilo mogoče pridobiti bibliografskih podatkov o slikarju Jožetu Kranjcu.

Slikarja Jože Kranjca sem spoznala potom njegove hčerke Anje, ki je naša najmlajša učiteljica na Zavodu. Ne da bi vedel za mojo usodo, jo je po svojem umetniškem instinktu upodobil.

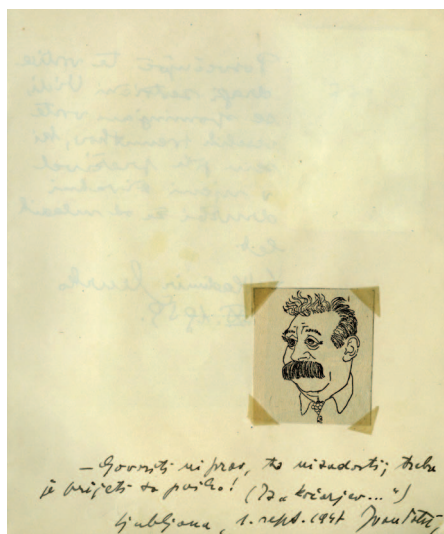

Pravnik Vladimir Murko se je rodil 4. marca 1906 v Gradcu, slavistu, literarnemu zgodovinarju in etnografu Matiji Murku. Osnovno šolo in prvi razred gimnazije je končal v Gradcu, maturiral pa je v Pragi leta 1924. Tam se je vpisal na pravno fakulteto, ki jo je končal leta 1928 v Ljubljani. Po doktoratu leta 1929 je bil praktikant na sodišču v Celju, nato pa uslužbenec Jugoslovanske banke v Zagrebu. V Parizu se je v letih 1930–1931 specializiral za finančno stroko. Nekaj časa je bil zaposlen v Mestni hranilnici. Leta 1941 so ga na Pravni fakulteti izvolili za izrednega profesorja. Nekaj časa je bil tudi dekan Pravne fakultete. Umrli je v Ljubljani, 11. decembra 1986.

Pesnica Vida Taufer se je rodila 15. junija 1903 v Toplicah pri Zagorju. Osnovno šolo je obiskovala v Zagorju. Šolanje je nadaljevala najprej v ljubljanskem ženskem liceju in nato v Mariboru, kjer je leta 1923 maturirala na učiteljišču. Poučevala je v raznih krajih. Največ v Zagorju in v Stični. Po vojni je opravljala službo kulturnega referenta v kulturnem oddelku Ministrstva za prosveto. Predčasno se je upokojila leta 1950 in se leta 1957 zaradi bolezenskih težav preselila v dom na Bokalce. Objavljala je v revijah Preporod, Božji vrelci, Kres, Ljubljanski zvon, Luč, Naš dom, Ženski svet in drugih. Objavila je pesniške zbirke: Milostno obličje, Žalostna bajka, Ritmi ciganke, V borbi za obstanek, Noč ob kresu, Trmoglava popotnica. Umrla je 18. oktobra 1966.

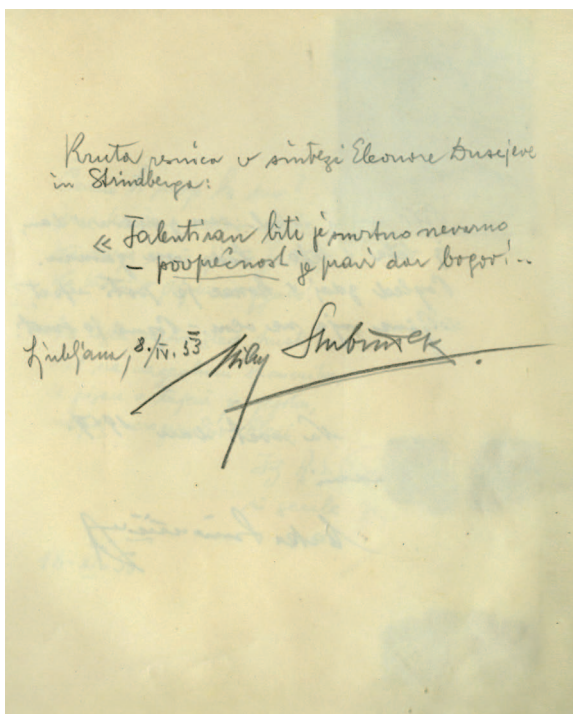
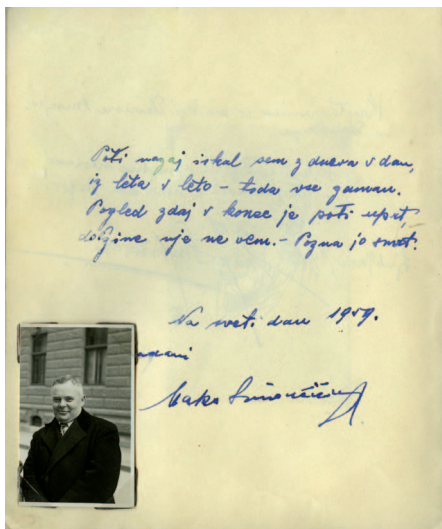

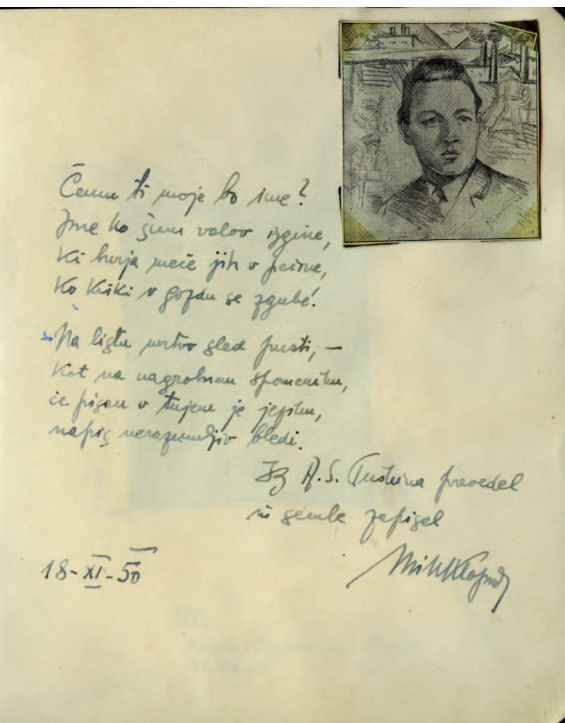
Pisatelj, dramatik in urednik Ivan Potrč se je rodil 1. januarja 1913 v Štuki pri Ptujju. V letih 1926–1934 je obiskoval gimnazijo na Ptujju in bil iz nje tik pred maturo izključen in zaprt v Ljubljani. Od leta 1938 je bil novinar pri mariborskem Večerniku. Med vojno je bil odpeljan v taborišče Mathausen in bil leta 1942 izpuščen. Po vojni je bil do leta 1947 urednik Borbe in Ljudske pravice, nato pa urednik pri Mladinski knjigi. Prve objave je imel v Ljubljanskem zvonu. Objavljal je še v Življenje in svet in Ženski svet. Njegovi najbolj znani deli sta: Na kmetih in Kreflova kmetija. Umrli je 12. junija 1993 v Ljubljani.

Pevec in libretist Maks Simončič se je rodil 7. oktobra 1887 v Gradcu v Avstriji. V Ljubljani je obiskoval mest. petrazredno ljudsko šolo (1894–1898), štiri razrede Marijanišča in štiri razrede gimnazije v Salezijanskem zavodu. Po končanem letniku učiteljišča se je zaposlil pri notarju L. Svetcu v Litiji. Med prvo vojno je deloval v frontnih bolnišnicah. Po vrnitvi iz ruskega ujetništva je bil od leta 1918 do 1946 zborist v Operi SNG in solo pevec manjših opernih vlog. Pisal je pesmi in operetna besedila. Umrl je v Ljubljani, 5. decembra 1966.

Igralca Milana Skrbinška poznam še iz študijskih let na kons., kjer se je več kolegov pri njem učilo dramske igre. Njegov podpis so mi preskrbeli drugi.

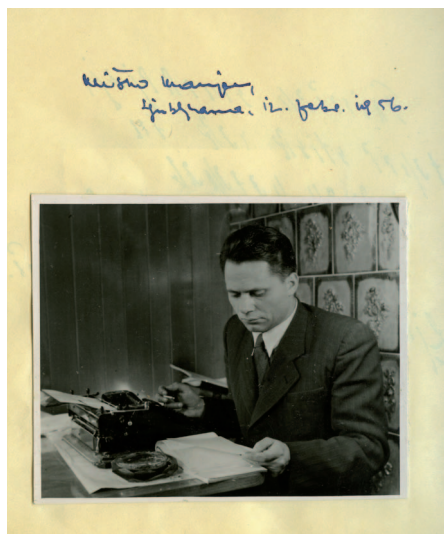
Igralec in režiser Milan Skrbinšek je bil rojen 19. februarja 1886 v Mariboru. Že kot otrok je rad nastopal na odru. Osnovno šolo je končal v Mariboru, v Ljubljani pa realko. Na Dunaju je bil vpisan v prvi semester na arhitekturi in romanistiki, nato pa je končno pristal v Ottovi dramski šoli. Po diplomi je leta 1909 postal član slovenskega gledališča v Ljubljani. Po prvi vojni je nekaj časa deloval v Trstu, nato pa se je preselil v Celje in Maribor. Od 1922 do 1945 je bil igralec in režiser v ljubljanski Drami. Od 1945 do 1948 je delal v Mariboru in nato do upokojitve leta 1951 spet v Ljubljani. Prvič je bil poročen s sestro Milana in Josipa Vidmarja, drugič s hčerko vrtnarja Feranta. Igralec je bil tudi njegov brat Vladimir ter hčerki Majda in Nina. Umrl je v Ljubljani, 25. julija 1963.

Pesnik in prevajalec Mile Klopčič je bil rojen 16. novembra 1905 v L'Hôpital v Franciji. Otroštvo je preživel v Zagorju ob Savi, kjer je hodil v osnovno šolo. V Ljubljani se je vpisal na učiteljsko šolo, ki pa ga zaradi večkratnih aretacij ni končal. Posvetil se je pesnikovanju in prevajanju. Po vojni je bil do 1952 ravnatelj Slovenskega knjižnega zavoda, nato do 1955 ravnatelj Dramatnega društva SNG in od 1955 do 1961 znanstveni sodelavec in svetnik pri SAZU. Umrl je v Ljubljani, 19. marca 1984. Mile Klopčič je brat zgodovinarja Franceta Klopčiča.

Zelo sem hvaležna pesniku Mile Klopčiču za smiselne verzice.

Pisatelj Miško Kranjec je bil starešina pri Brankovi poroki v Lipovcih. Takrat me je naučil staro božično iz tistih krajev: "Jezer in jezerkrat srečna, bedi, o blažena noč..." On se tega danes najbrž nerad spominja. Jaz se ga pa prav zaradi te lepe stare pesmi rada spominjam.

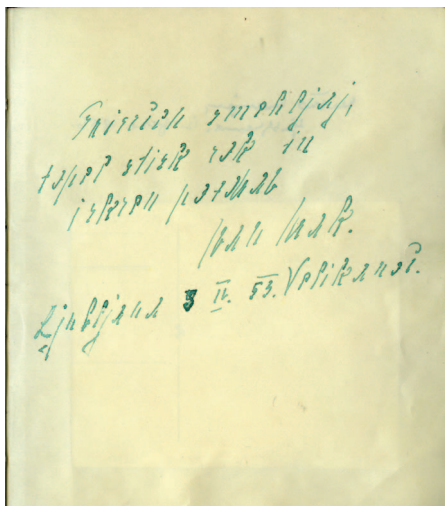
Pisatelj Miško Kranjec je bil rojen 15. septembra 1908 v Veliki Polani. Po končani madžarski osnovni šoli se je v Ljubljani vpisal na klasično gimnazijo. Leta 1930 se je vpisal na slavistiko na Filozofski fakulteti in študij leta 1934 prekinil. Vrnil se je domov in deloval kot svobodni pisatelj in urednik revij. Po vojni je bil urednik Cankarjeve založbe, direktor Ljubljanskega dnevnika in urednik Prešernove družbe. Umrl je v Ljubljani, 8. junija 1983.

Karla Bulovec, poročena Mrak, slikarka in risarka, se je rodila 21. oktobra 1895 na Bledu. Z devetimi leti je prišla v Ljubljano k uršulinkam, kjer je ostala do učiteljske mature. Nekaj časa je bila učiteljica v Trebnjem, nato pa je odšla študirat kiparstvo, najprej na Dunaj in za tem v Prago. Po diplomi leta 1922 se je vrnila v Ljubljano, kjer je ostala brez sredstev za preživljanje. Ustvarjala je kipe v mavcu, ker ni imela denarja za druge materiale. Leta 1930 se je poročila z dramatikom Ivanom Mrakom. Med vojno se je odpovedala kiparstvu in ustvarjala samo še risbe z ogljem in kredo. Njen glavni motiv so bile mačke.

Umrila je 23. avgusta 1957 na Golniku.

Ponovno sem bila povabljena pri zakoncih Ivanu in Karli Bulovec-Mrakovi. Spoznala sem ju potom njene sestre, Štefke Bulovčeve, ki je bila med vojno tajnica prof. Janka Šlebingerja, najljubeznivejšega kritika mojih skromnih pesniških in pisateljskih poizkusov. Znana kiparka in risarka je poleti podlegla bolezni in njen mož hodi kot senca po Ljubljani. Bohema, da – toda eden najskladnejših in najsrečnejših zakonskih parov, kar sem jih kdaj videla.

Ivan (Stanislav) Mrak, dramatik in pisatelj, je bil rojen 30. aprila 1906, očetu gostilničarju na Rimski cesti v Ljubljani. Po osnovni šoli se je vpisal na klasično gimnazijo, prekinil šolanje, pobegnil v Trst in maturiral leta 1922 na Ptujju. Odločil se je za pot samostojnega kulturnika. V Zagrebu, Münchnu, Parizu in Pragi je študiral igrarstvo in režijo. Leta 1930 se je poročil s Karlo Bulovčevo. Pisal je pesmi, kratko prozo, po vojni pa himnične tragedije. Največ jih je uprizoril kar v svojem Mrakovem gledališču. Umril je v Ljubljani, 19. oktobra 1986.

Tretja spominska knjiga⁴

Tretjo knjigo je Vida Rudolfova poklonila kasneje kot prvi dve. K njej žal ni priložila svojih komentarjev.

Prihodnost je naša ni dala
niti meni niti mesletim drugim
tovarišem ni tovarišicam ni dal
cene, ki smo jo morali plačati vsaj.
Ni nam žal, ker smo uspeli, čeprav
mnogi nismo utegnili biti. misel.
lahkomiselno, brezskrbno mladi in
čeprav je bila svoboda vesničevalec,
čeprav se nam je upanje, da jo bomo do-
čakali na vseh naših odmorih, ker se
odmorijo resnički in lepi spomini.
(Spomini ljudskega epikarja, stran 214)

Ivan Kreft

Ljubljana 13. 8. 1969

Pesnik, prevajalec in umetnostni zgodovinar Lojze Krakar se je rodil 21. februarja 1926 v Semiču. Na gimnazijo se je vpisal v Novem mestu in jo po vojni končal v Ljubljani. Nato se je vpisal na Filozofsko fakulteto, na slavistiko. Diplomiral je leta 1954. Po diplomi je bil urednik pri Cicibanu, Tovarišu, Cankarjevi založbi in na RTV. Leta 1959 je v Varšavi študiral polonistiko. Med leti 1965 in 1975 je bil lektor slovenskega jezika v Frankfurtu, kjer je 1970 tudi doktoriral. Na Filozofski fakulteti v Zadru je bil profesor slovenskega jezika. Umrl je 24. decembra 1995 v Ljubljani. Pokopan je v rojstnem Semiču.

Tovarišici Vidu Rudolfovi

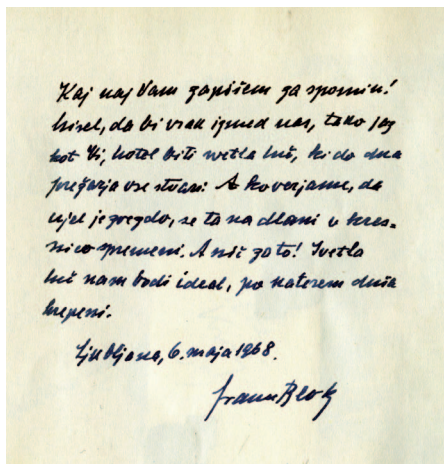
s spominsko knjigo in najljubšimi
čefiani,

Lojze Krakar

Ljubljana, 9. avgusta 1963.

Politik, esejist in diplomat Ivan Kreft se je rodil v Gornji Radgoni, 20. decembra 1906. Med leti 1925 in 1927 je študiral tehniko na ljubljanski univerzi, do leta 1933 pa na univerzah v Gradcu in Dresdnu. Bil je urednik Ljudske pravice (1935–1936), udeleženec španske državljanske vojne in NOB. Po vojni je delal na Zveznem ministrstvu za trgovino, bil je diplomat in poslanec. Do leta 1953 je bil zaposlen v Muzeju narodne osvoboditve v Ljubljani. Umrl je v Ljubljani, 31. maja 1985.

Pisatelj, pesnik, dramatik in prevajalec France Bevk se je rodil 17. septembra 1890 v Zakojci. Ljudsko šolo je končal v Bukovju. Slabo leto je bil trgovski vajenec v Kranju. Po povratku domov se je vpisal na učiteljsiše v Kopru. Končal ga je v Gorici leta 1913. Nekaj časa je služboval kot učitelj v Orehku, Cerknem in Novakih. Leta 1917 je moral na fronto v Galicijo. Po prvi vojni je nekaj časa v Ljubljani urejal Večerni list in bil urednik pri Slovencu. Leta 1920 se je vrnil na Goriško. Zaradi svojih del je bil večkrat zaprt in konfiniran. Ko je prišel iz zopora, je pristopil k partizanom. Po vojni je nekaj časa deloval v Trstu. Od leta 1947 je bival v Ljubljani in do upokojitve leta 1950 opravljal različne politične funkcije. Takrat je postal tudi predsednik Društva slovenskih pisateljev. Umril je v Ljubljani, 17. septembra 1970. Na svojo željo je pokopan v Solkanu.

Slikar, grafik in kipar Tone Kralj je bil rojen 23. avgusta 1900 v Zagorici pri Dobrem polju. Gimnazijo je obiskoval v Šentvidu. Po maturi leta 1921 se je šolal na akademiji v Pragi. Izpopolnjeval se je na Dunaju, v Parizu, Benetkah in Rimu, kjer je študiral tudi arhitekturo. V začetku je tesno sodeloval s starejšim bratom Francetom, ki je bil tudi njegov prvi učitelj. Kasneje je razvil svoj stil – monumentalni realizem. Ukvarjal se je s poslikavami cerkva. V njegovem opusu so tudi risbe, grafike, plastike, ilustracije in lutke. Umril je 9. septembra 1975 v Ljubljani.

čimbolj je čaša benšena lenko,
 tembolj solik in mak, svetaj obendi;
 morda bolešno rajčiči Nedaj -
 a maj:
 čimbolj je čaša benšena lenko,
 tembolj ji danes je zvoneli, peli.

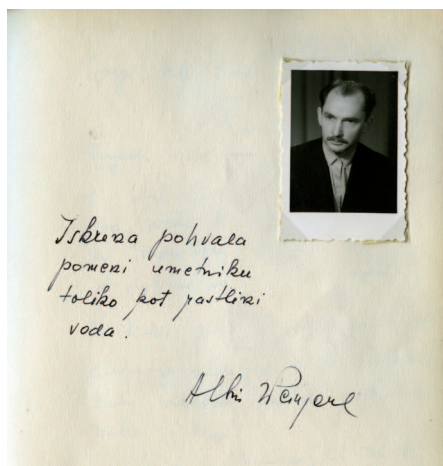
V spomin Vidi Rudolfovi

Janko Glazer

Ruše, 23. jan. 1973.

Pesnik, literarni zgodovinar in knjižničar Janko Glazer se je rodil 21. marca 1893 v Rušah pri Mariboru. Štiri razrede osnovne šole je končal v domačem kraju. V Mariboru se je vpisal na klasično gimnazijo, kjer je že kmalu začel izdajati dijaški list. Kot gimnazijec je prve pesmi objavil v Ljubljanskem zvonu. Po maturi leta 1913 se je vpisal na slavistiko in germanistiko v Gradcu ter kasneje na Dunaju. Študij je končal šele po koncu prve vojne na ljubljanski univerzi. Na mariborski klasični gimnaziji je poučeval slovenščino in nemščino. Leta 1926 je postal prvi ravnatelj Študijske knjižnice v Mariboru. V knjižnici je deloval vse do upokojitve. Umril je v Rušah, 2. februarja 1975.

Albin Weingerl, skladatelj, zborovodja in glasbeni pedagog, je bil rojen 25. februarja 1923 v Šentjernejju na Dolenjskem. Osnovno šolo je obiskoval v Veliki Nedelji na Štajerskem. Meščansko šolo je zaključil na Ptujju in se vpisal na učiteljsko v Mariboru. Študij je prekinil zaradi vojne. V partizanih je vodil Invalidski pevski zbor. Maturiral je na učiteljski v Ljubljani leta 1946. Postal je urednik revije Ciciban. Na Akademiji za glasbo je od 1948 do 1956 študiral zgodovino glasbe in kompozicijo. Do leta 1971 je poučeval na glasbenih šolah v Medvodah, Trbovljah in Kamniku. Od leta 1976 do upokojitve leta 1983 je redno poučeval kitaro in glasbeno teorijo na Zavodu za glasbeno in baletno izobraževanje. Kasneje je poučeval honorarno. Umril je januarja leta 2010 v Ljubljani.

Odvetnica in pisateljica Ljuba (Amalija Marija) Prenner se je rodila 17. junija 1906 na Fari pri Prevaljah. Leta 1914 se je družina preselila v Slovenj Gradec. Prva dva razreda ljudske šole je končala v Rušah na Koroškem. Med leti 1919 in 1923 je obiskovala gimnazijo na Ptujju. Po končani nižji gimnaziji je dve leti delala v pisarni dveh slovenjgraških odvetnikov. Peti in šesti letnik je obiskovala v Beogradu. Preživljala se je kot bolniška strežnica. Leta 1929 se je vrnila v Ljubljano, kjer je leta 1930 tudi maturirala na Meštni ženski gimnaziji. Vpisala se je na Juridično fakulteto Univerze kralja Aleksandra I. v Ljubljani. Diplomirala je leta 1936. Po diplomi se je vrnila v Slovenj Gradec, kjer je opravljala sodno prakso pri okrajnem sodišču in advokatsko pripravništvo pri Josipu Lavriču. Leta 1939 se je preselila v Ljubljano, kjer se je zaposlila pri advokatu Antonu Mojzerju. Leta 1941 je promovirala na Pravni fakulteti in postala doktorica prava. Leta 1943 je po opravljenem odvetniškem izpitu odprla samostojno odvetniško pisarno na Cankarjevem nabrežju. Med vojno je pred sodiščem zagovarjala zapornike, po vojni pa politične zapornike, »nasprotnike« novega režima. Leta 1947 je izgubila advokaturu in bila aretirana. Zaprta je bila v koncentracijskem taborišču Ferdreng (Podlesje). Leta 1950 so jo izpustili. Čeprav je bila med vojno sodelavka OF, so ji šele leta 1954 dovolili ponovno odprtje advokatske pisarne. Leta 1975 se je upokojila. Njeno pisarno je prevzel nečak Vojmil Šerbec. Pisala je črtice, drame, komedije, librete, povesti in romane. Umrila je v Ljubljani, 15. septembra 1977. Pokopana je na Prevaljah.

30. 9. 1974

Dragi tati Vidi in lep pozdrav!

Franček Rudolf

Čezgorski oves

Z obeh rečjavah ne leti.
 Nad vodo bambos ne sumi.
 In jampu-hjeng to ne veš
 in oblake nebu modre oves.

Če karkoli žuje. Ptice včasih. A mit
 sinje je včasih in tvoj odmer.
 Zato svetov nešteto mit ima.
 Zato je lep!

Vender, Li-Tel-Po,
 Maolen korček in naš čezgorski let,
 hodi ti rekati, veseli starec,
 in močim svoje hodi jaz in Maolen.

Franček Rudolf, pesnik, pisatelj, režiser in urednik, se je rodil 9. septembra 1944 v Lipovcih v Prekmurju. V Mariboru je obiskoval klasično gimnazijo. Po maturi se je vpisal na Akademijo za gledališče, radio, film in televizijo. Leta 1975 je diplomiral iz filmske in televizijske režije. Samostojni ustvarjalec je že od leta 1969. Nekaj časa je bil zaposlen kot dramaturg pri Vibi in kot filmski pedagog v Pionirskem domu. En mandat je bil poslanec v parlamentu. V letih 1991 in 1992 je bil glavni urednik Radia Slovenija. Od leta 1994 je v pokoju. Je sin pisatelja in filozofa Branka Rudolfa in nečak Vide Rudolfove.

Kadunova družina
 v Ljubljani
 Novica in vojna
 Karolina Javornik
 (1944)
 Matej Bor
 Radrišica,
 28. maja 1944

Matej Bor (pravo ime Vladimir Pavšič), pesnik in pisatelj, se je rodil 14. aprila 1913 v Grgarju pri Gorici. Osnovno šolo je obiskoval v Štorah, kamor se je preselila družina, ko je imel dve leti. Maturó je opravil na gimnaziji v Celju in se vpisal na slavistiko na Filozofski fakulteti v Ljubljani. Diplomiral je leta 1937. Po diplomi je bil profesor na gimnaziji v Kočevju. Leta 1941 je vstopil med partizane, kjer je leta 1942 izdal svojo prvo pesniško zbirko Previharimo viharje. Po vojni je bil dopisnik Tanjuga v Rimu. Od leta 1946 do 1948 je bil direktor Drame v Ljubljani. Kasneje se je odločil za svobodni poklic in se preživljal s pisanjem in prevajanjem. Umrli je v Ljubljani, 29. septembra 1993.

Rapa (Marija Roza) Šuklje, pravnica, prevajalka, filmska kritičarka, je bila rojena v Ljubljani, 23. aprila 1923. Po osnovni šoli je obiskovala klasično gimnazijo. Maturirala je leta 1941. Študij prava je med vojno zaradi dela v OF prekinila. Ob koncu vojne je bila internirana v Ravensbrück. Diplomirala je leta 1947. Študirala je še umetnostno zgodovino in primerjalno književnost. Po vojni je sodelovala pri Triglav filmu. Leta 1948 se je zaposlila na Radiu Ljubljana, kjer je v kulturni redakciji do upokojitve leta 1981 urejala oddaje o filmu in gledališču. Veliko je prevajala (30 književnih del) ter pisala gledališke in filmske kritike. Bila je pobudnica za ustanovitev revije Ekran. Umrta je v Ljubljani, 13. aprila 2013.

Draga gospa Vida,
 "zmerom ni prizadevati
 in nikoli odnehati" ...
 Kaj ni to najino
 skupno vedilo?!

Rapa Šuklje

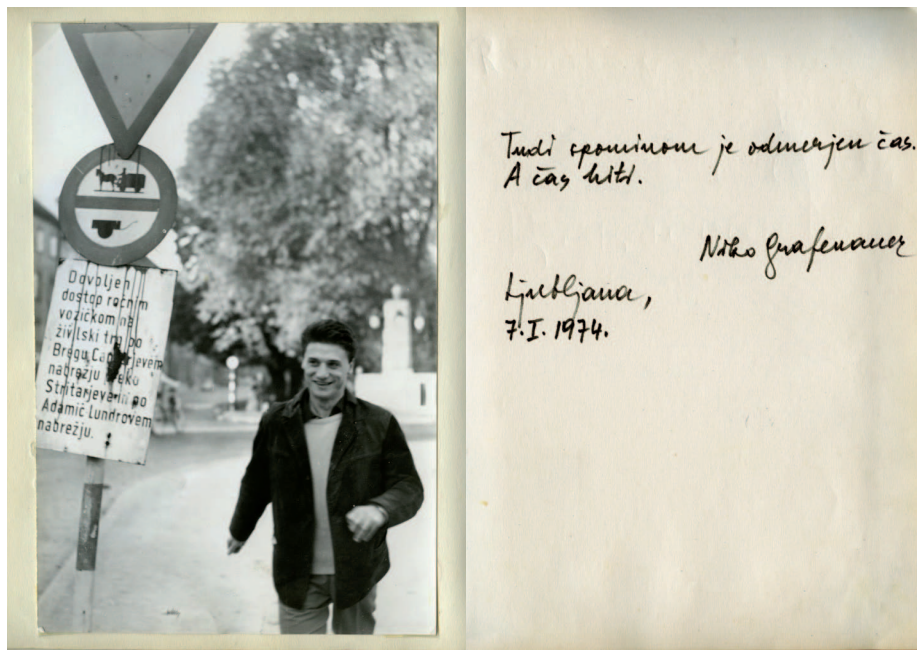
Ljubljana, 5.12.1965

Ciril Zlobec, pesnik, prevajalec, novinar, politik in akademik, je bil rojen 4. julija 1925 v vasi Ponikve. Osnovno šolo je obiskoval v vasi Avber, gimnazijo pa v Gorici in Kopru. Gimnazijsko šolanje je zaključil po končani vojni v Ljubljani. Na Filozofski fakulteti je diplomiral iz slavistike. Deloval je kot novinar in politik, predvsem pa kot pesnik in prevajalec.

Razočaran je samo kadar
 vsej dosti

Ciril Zlobec

Lj. 13. 11. 1965

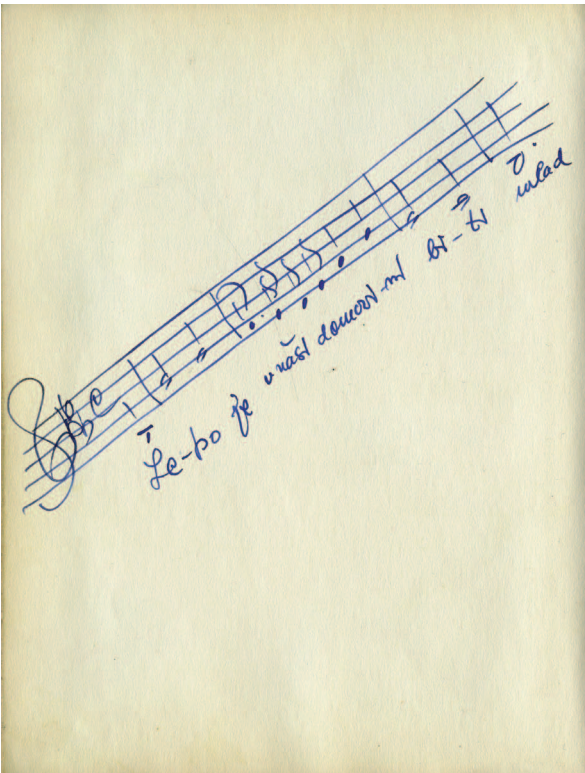
Vida Rudolfova je k temu zapisu priložila listek z verzom:

“Res, čas hiti.

Zato pa naj v besedo in obraz
ujamem vsaj njegov polet
prek svojih let.”

Pesnik, literarni zgodovinar, esejist in prevajalec Niko Grafenauer se je rodil 5. decembra 1940 v Ljubljani. Že v zelo rani mladosti sta mu umrla oba starša, zato je zanj skrbela starejša sestra. Po maturi na učiteljskišči se je vpisal na Filozofsko fakulteto v Ljubljani. Študiral je primerjalno književnost in literarno teorijo. Diplomiral je leta 1969. Od leta 1965 do 1973 je deloval kot samostojni književnik, nato pa je leta 1973 postal najprej urednik za otroško leposlovje pri založbi Mladinska knjiga. Več let je bil glavni urednik revij Problemi, Nova revija in Ampak. Po upokojitvi leta 2002 je še vedno glavni urednik založbe Nova revija. Prvo pesniško zbirko Večer pred praznikom je izdal že leta 1962. Rad piše poezijo za otroke. Njegov Pedenped je od prve izdaje leta 1966 doživel številne ponatise. Veliko tudi prevaja in piše eseje. Kritično se odziva na družbena in politična dogajanja.

Radovan Gobec, skladatelj, dirigent in zborovodja, je bil rojen 1. junija 1909 v Podgradu pri Ilirski Bistrici. Po prvi vojni se je družina preselila v Celje, kjer je obiskoval osnovno šolo in nižjo gimnazijo. V Mariboru se je leta 1924 vpisal na učiteljsišče, kjer se je glasbeno izobraževal pri Druzoviču in Beranu. Med študijem je pričel komponirati spevoigre. Najbolj poznana je Kresniček. Od 1929 do 1934 je poučeval v Grižah, od 1934 pa v Laškem. Povsod je bil glasbeno aktiven kot zborovodja in skladatelj. Po vojni je leta 1951 v Ljubljani končal Akademijo za glasbo. Od 1946 do 1957 je bil dirigent Akademskega pevskega zbora »Tone Tomšič«. Bil je predstojnik oddelka za glasbo na Pedagoški akademiji. Skladateljsko je bil zelo plodovit. Samo za zборе je napisal prek 300 skladb. Umrl je v Ljubljani, 14. aprila 1995.

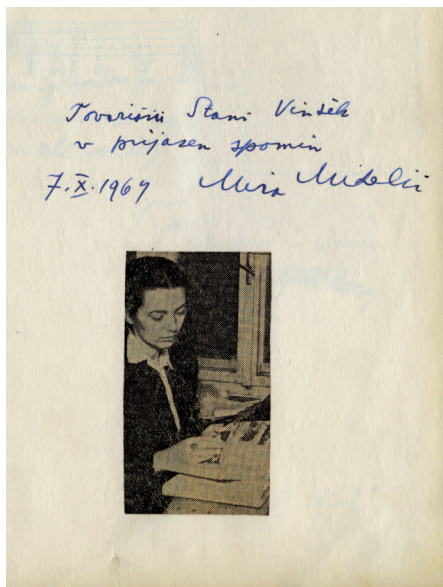

Kdor zna pisati za
mladost, je prozore
napreoke u človeško
buce. Krala za vate
permt.

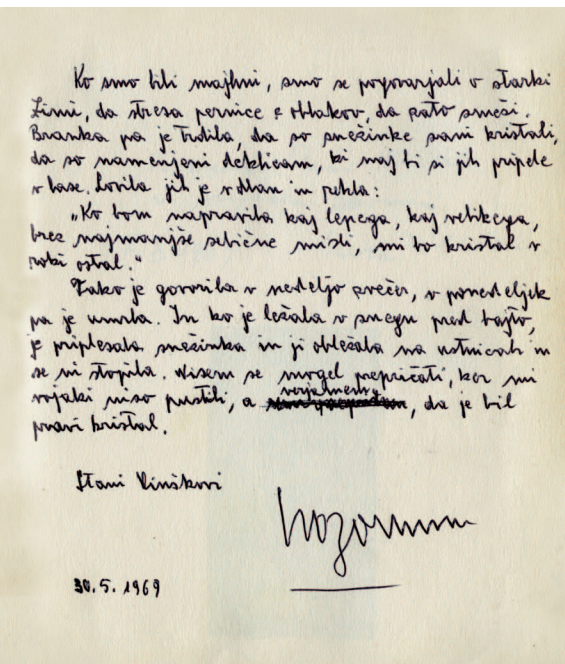
Lj. 31. III. 07

Radovan Gobec

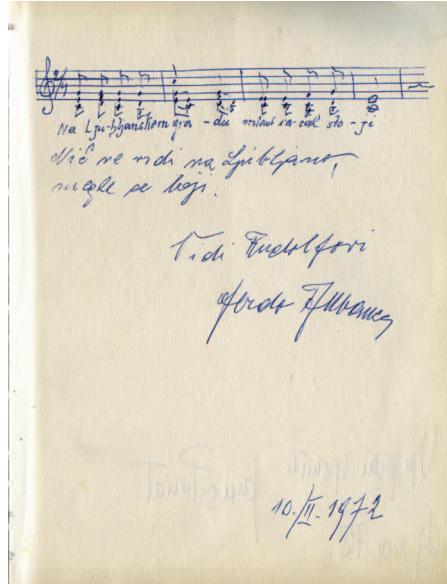
Mira Mihelič (roj. Kramer, prvič poročena Puc), pisateljica in prevajalka, se je rodila 14. julija 1912 v Splitu. Po ločitvi staršev jo je oče poslal k svojemu bratu v Ljubljano in nato k staršem v Trbovlje. V letih 1923–1926 je obiskovala Mestno realno gimnazijo, nato je nekaj časa preživela v Švici. Leta 1931 je maturirala kot privatistka na Gimnaziji Poljane. Vpisala je študij prava. Po poroki s prvim možem Borisom Pucom je študij opustila. Posvetila se je družini in pisanju. Svoj prvi roman *Obraz v zrcalu* je objavila s sedemindvajsetimi leti, leta 1941. Po vojni je bila prevajalka in svobodna književnica. Med leti 1966 in 1975 je bila predsednica slovenskega centra PEN in dosmrtna podpredsednica mednarodnega PEN-a. Umrla je v Ljubljani, 4. septembra 1985.

Pisatelj Ivo Zorman je bil rojen 3. maja 1926 v Gori pri Komendi. Osnovno šolo je končal v Kamniku, meščansko pa v Ljubljani (verjetno na Prulah), kjer je bil njegov profesor Tone Seliškar. Ob začetku vojne je delal v tovarni Remec, nato se je vključil v NOB. Po vojni je bil dopisnik Tanjuga. Leta 1947 je bil učitelj v Semiču in naslednje leto v Kranju. Leta 1948 je opravil maturo in se vpisal na Višjo pedagoško šolo. Po diplomi leta 1950 je poučeval na osnovnih šolah v Križu pri Trziču, v Predvoru, Železnikih in Litiji. Od leta 1965 do upokojitve leta 1977 je bil zaposlen pri založbi Borec kot urednik Kurirčka. Umrl je 14. januarja 2009 v Kamniku.

Skladatelj Ferdo Juvanec mlajši, sin bolj znanega očeta Ferda Juvanca st. (1872–1941), se je rodil v Ljubljani leta 1908. Med leti 1934 in 1952 je poučeval glasbo v Ljubljani, Mariboru, Novem mestu in na Ptuju. Od leta 1953 dalje pa je bil član orkestra Slovenske filharmonije. Njegov skladateljski opus obsega predvsem komorne skladbe. Umrl je v Ljubljani leta 1978.

Kipar Janez Pirnat se je rodil 25. septembra 1932 v Ljubljani, slikarju Nikolaju Pirnatu in pisateljici Nadi Kraigher. Prvi slikarski in modelarski pouk je prejel kar od svojega očeta, po njegovi smrti pa od Jakoba Savinška. Po srednji šoli se je vpisal na Akademijo za likovne umetnosti, kjer je diplomiral leta 1959. Študij je nadaljeval na specialki pri Karlu Putrihu. Izpopolnjeval se je v Evropi in ZDA. Ustvarja v Ljubljani in v Siperu pri Umagu.

Fizik, karikaturist in ilustrator Božo Kos se je rodil 3. novembra 1931 v Mariboru. Med vojno je bil izseljen v Srbijo. Po vrnitvi v Slovenijo je pričel objavljati svoje ilustracije v Večeru. Na Univerzi v Ljubljani je študiral fiziko. Po študiju se je preživljal z risanjem, nekaj časa pa je bil urednik časopisa Pavliha in revije Cicanban. Je avtor mladini priljubljenih stripov Pipec in Rdeča Pesa ter drugih. Umrl je 19. aprila 2009 v Ljubljani.

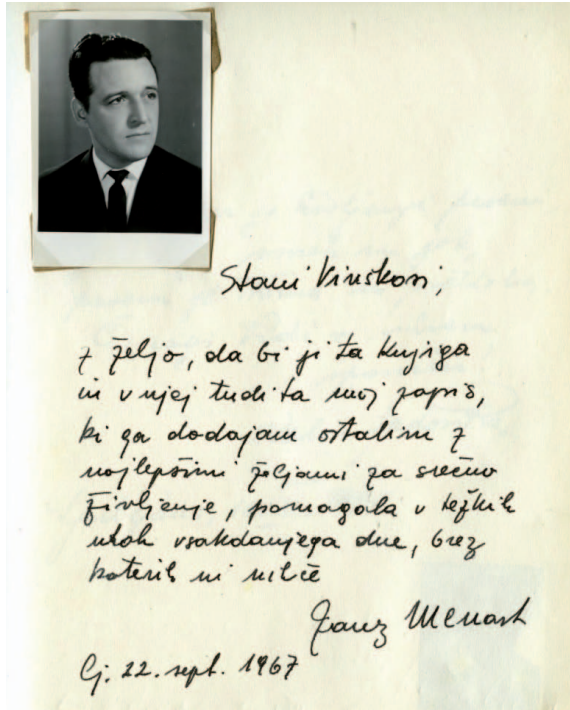
Bine (Albin) Rogelj, slikar, karikaturist in smučarski skakalec, se je rodil v Ljubljani v Šiški, 20. februarja 1929. Po končani osnovni šoli se je vpisal na Gimnazijo Bežigrad. Po vojni je končal Umetno-obrtno šolo v Ljubljani in se vpisal na Akademijo za likovne umetnosti. Diplomiral je leta 1955. Študij je leta 1957 zaključil s specialko pri Maksimu Sedeju. Zaposlil se je pri časopisu Pavliha, kjer je ustvarjal do upokojitve leta 1990. Bil je tudi državni reprezentant v smučarskih skokih in udeleženec olimpijskih iger.

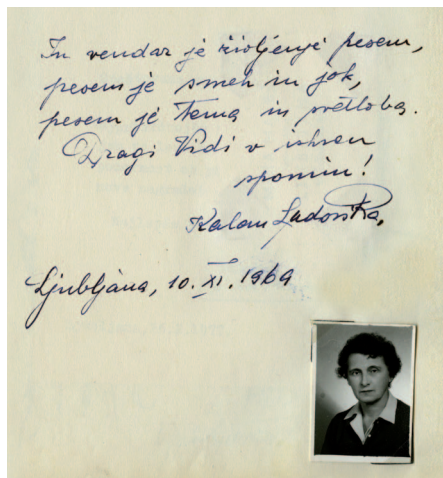

Pisatelj in dramaturg Saša Vuga se je rodil 8. februarja 1930 v Mostu na Soči, kjer je obiskoval italijansko osnovno šolo. Do leta 1947 je obiskoval gimnazijo v Gorici, za kratek čas nadaljeval v Ljubljani in jo končal v Šempetru pri Gorici. Na Filozofski fakulteti v Ljubljani je študiral slovenistiko in primerjalno književnost. Diplomiral je leta 1956. Do upokojitve leta 1989 je bil zaposlen na TV Slovenija kot urednik in dramaturg.

Pesnik in prevajalec Janez Menart je bil rojen 29. septembra 1929 v Mariboru. Že v rani mladosti je izgubil očeta, mati pa je bila bolna, zato je mladost preživel pri rejnikih in starih starših. V osnovno šolo je hodil na Ledino v Ljubljani. Po maturi na klasični gimnaziji leta 1948 se je vpisal na Filozofsko fakulteto. Študiral je slovenski jezik s književnostjo, primerjalno književnost in ruščino. Diplomiral je leta 1956. Med letoma 1956 in 1963 je bil zaposlen pri Triglav filmu kot lektor in dramaturg. Od leta 1967 do 1979 je bil zaposlen na TV Slovenija kot dramaturg in prevajalec. Za tem je sprejel mesto programskega vodje knjižnega kluba Svet knjige, kjer je ostal do upokojitve, leta 1991. Leta 1953 je skupaj s Pavčkom, Kovičem in Zlobcem izdal zbirko Pesmi štirih. Umrl je v Ljubljani, 22. januarja 2004.

Pesnica, prevajalka in učiteljica Ludovika Kalan je bila rojena 24. avgusta 1900 v Šempetru na Krasu (danes Pivka). Osnovno šolo je obiskovala v domačem kraju in v Gorici. V Ljubljani je leta 1921 maturirala na državnem ženskem učiteljskišču. Od 1921 do 1924 je poučevala v vasi Palčje pri Pivki. Po poroki z Belgijcem D'Ansom se je preselila na Reko. Po vojni je poučevala v Pivki in Portorožu. Leta 1949 je dobila nalogo, da ustanovi osnovno šolo v Piranu. Do leta 1957 je bila ravnateljica šole, od tedaj do upokojitve leta 1963 pa le učiteljica. Umrla je 17. maja 1983 v Kopru. Na nje željo so jo pokopali v Pivki.

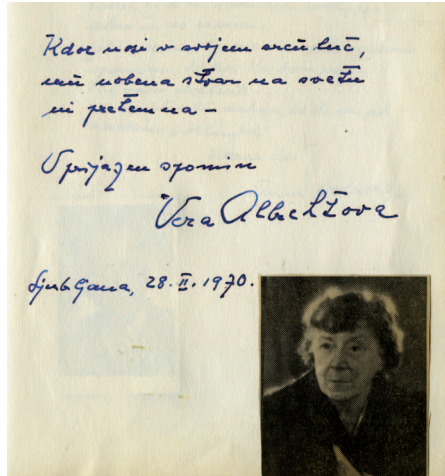

Vida Rudolfova je priložila malo grafiko, ki ima na hrbtni strani zahvalo za njeno čestitko ob podeljeni Prešernovi nagradi.

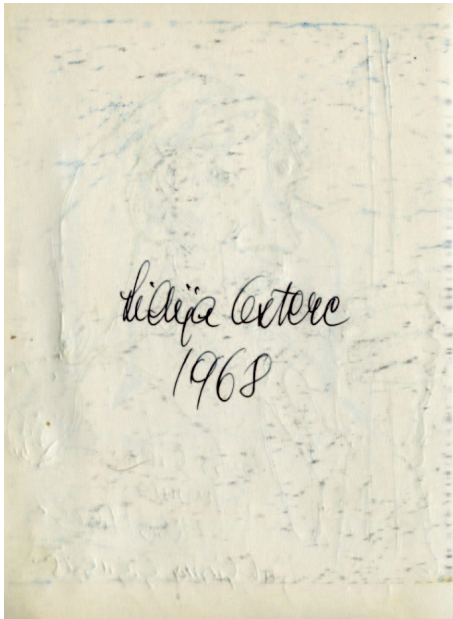
Slikar in grafik Miha Maleš se je rodil 6. januarja 1903 na Jeranovem pri Kamniku. Umetnostno akademijo je obiskoval v Zagrebu, se preselil na Dunaj in jo leta 1927 končal v Pragi, v specialni šoli za grafiko. Leta 1930 je v Ljubljani odprl Umetniški salon Miha Maleš. Leta 1933 je poučeval likovno umetnost na gimnaziji, nato je deloval kot svobodni umetnik. Bil je tudi založnik in restavrator. Umrli je 24. junija 1987 v Ljubljani.

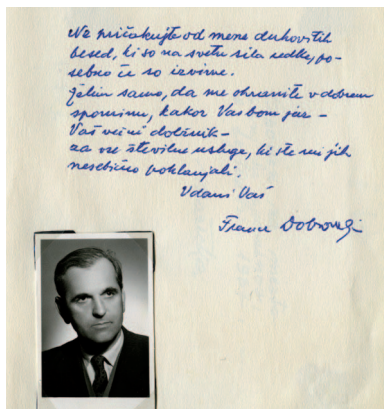

Vera Albrehtova, pesnica, pisateljica, prevajalka in publicistka, se je rodila 12. decembra 1895 v družini Kessler v Krškem. Njena mati je v Ljubljani gostila mlade umetnike (Cankarja, Župančiča ...) in med njimi tudi Frana Albrehta, s katerim se je Vera leta 1919 poročila. Pred prvo vojno je študirala na eksportni akademiji na Dunaju, a študija ni dokončala. Med obema svetovnjima vojnama je dejavno sodelovala pri ženskem gibanju, v mednarodni ligi za mir in svobodo. Po drugi vojni je delovala kot publicistka pri PEN-u. Umrla je v Ljubljani, 25. maja 1971.

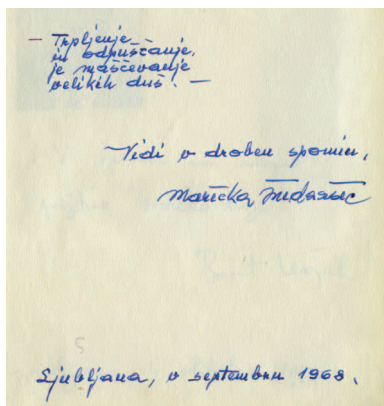

Lidija Osterc, slikarka in ilustratorka, se je rodila v Ljubljani, 28. februarja 1929. Na Akademiji za likovne umetnosti je diplomirala leta 1954 in čez dve leti zaključila še specialko iz slikarstva. Največ se je ukvarjala z ilustriranjem knjig za otroke. Umrla je v Ljubljani, 16. septembra 2006.

Literarni zgodovinar, romanist, bibliofil, bibliotekar in leksikograf France Dobrovž je bil rojen 10. marca 1907 v Ljubljani. Na Filozofski fakulteti je leta 1930 diplomiral iz romanistike in slavistike. Eno leto se je izpopolnjeval na Sorboni. Od 1932 do 1948 je bil prof. francoščine in slovenščine na gimnazijah v Ljubljani in Mariboru. Od leta 1948 do upokojitve leta 1974 je bil ravnatelj Slovanske knjižnice v Ljubljani. Ob tem je opravljal tudi delo tajnika pri Slovenski matici. Umril je 17. julija 1995 v Ljubljani.

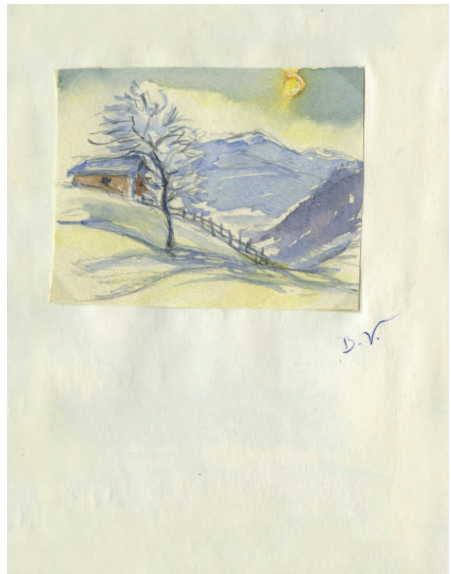
Pesnica Marička (Marija) Žnidaršič se je rodila 14. novembra 1916 v Starem trgu pri Ložu. Osnovno šolo je obiskovala v domačem kraju, meščansko pa v Rakeku. Leta 1940 se je v Ljubljani zaposlila v knjigoveznici Jugoslovanske tiskarne. Po vojni je bila do upokojitve leta 1956 zaposlena kot novinarka pri Ljudski pravici in Delavski enotnosti. S pisanjem pesmi je pričela že pred drugo vojno. Umrila je v Ljubljani, 31. avgusta 1986.

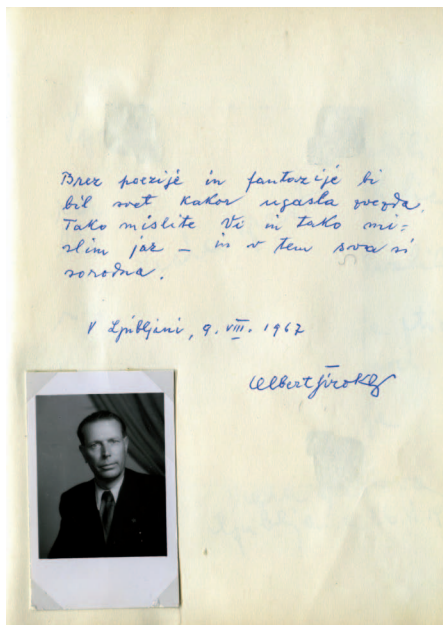

Skladatelj, pianist in aranžer Borut Lesjak se je rodil 25. maja 1931 v Ljubljani. Na Akademiji za glasbo v Ljubljani je študiral klavir. Diplomiral je leta 1954. Večino časa je deloval kot svobodni kulturni delavec. Pisal je glasbo za film, radio, televizijo, gledališče, za jazzovske ansamble in simfonične zasedbe. Njegovi najbolj znani skladbi sta otroška Naša četica koraka in Ne čakaj na maj z besedilom Franeta Milčinskega Ježka. Umril je v Ljubljani, 25. avgusta 1995.

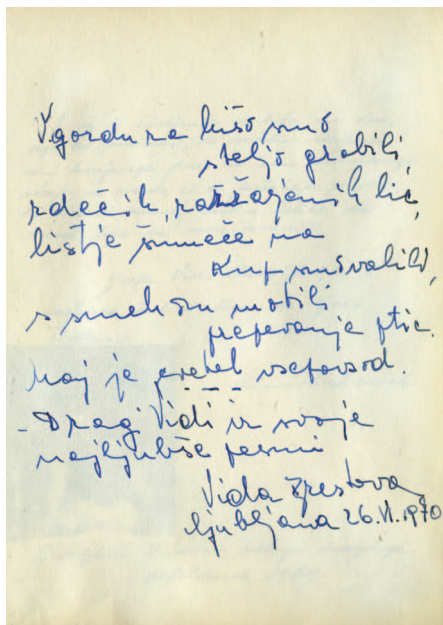

Slikar in scenograf Bruno Vavpotič, sin slikarja Ivana Vavpotiča, se je rodil 5. novembra 1904 v Pragi. V Ljubljani je končal osnovno šolo in nižjo gimnazijo. Leta 1918 se je pod vodstvom V. Skrušnja pričel učiti za scenografa v odrski delavnici SNG. Šolanje je med letoma 1920 in 1921 nadaljeval v Pragi in leta 1923 na umetnostni šoli na Dunaju. Najljubši mu je bil akvarel. Do upokojitve leta 1960 je delal kot scenograf v Beogradu, Banja Luki in v Ljubljani. Med vojno je bil interniran v Dachau. Njegova sestra je bila baletnica Rut Vavpotič. Umrl je v Ljubljani, 4. decembra 1995.

Pisatelj in prevajalec Albert Širok je bil rojen 22. februarja 1895 v Kozani v Goriških Brdih. Nemško gimnazijo je obiskoval v Trstu in se nato leta 1908 vpisal na učiteljsišče v Gorici. Zaradi svetovne vojne ga je končal leta 1916 v Ljubljani. Do leta 1930 je bil učitelj v Trstu. Vmes je igral v slovenskem gledališču (1919–1920). Po preselitvi v Ljubljano je bil od leta 1932 do 1941 tajnik Mladinske matice. Kasneje je postal referent za ljudsko prosveto pri banski upravi. Po drugi vojni je bil nekaj časa zaposlen na Ministrstvu za prosveto. Od 1946 do upokojitve leta 1951 je bil urednik pri Mladinski knjigi. Med študijem v Ljubljani je spoznal Ivana Cankarja. Pogovore s Cankarjem je objavil v knjigi. Umrl je 3. oktobra 1985 v Ljubljani.

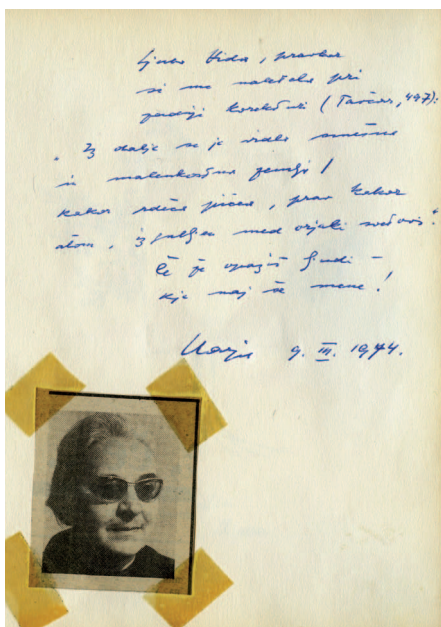
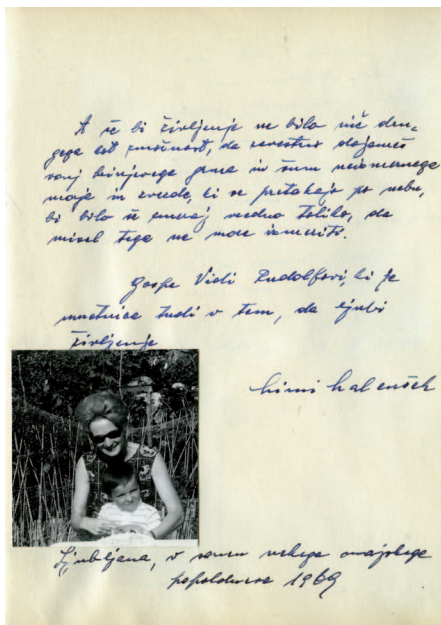

Pesnico Vido Brestovo sem spoznala kot znanko brata Branka v Mariboru.

Pisateljica, pesnica in učiteljica Vida Brest (pravo ime Majda Peterlin) se je rodila 21. julija 1925 v Šentrupertu na Dolenjskem. Petrazredno osnovno šolo je obiskovala v domačem kraju, želja po gimnaziji pa se ji ni uresničila. V šoli so jo klicali Pekova Majda, ker je bil oče pek. Po osvoboditvi je delala kot novinarka pri Ljudski pravici in v založbi Mladinska knjiga. Opravila je tudi učiteljske izpite in poučevala v Dolu pri Ljubljani, Tuhinju in v Ljubljani. Umrla je 10. novembra 1985 na Golniku.

Mimi Malenšek, pesnica in prevajalka, se je rodila 8. februarja 1919 v Dobrli vasi na Koroškem. Zaradi stiske jo je mati kot dojenčka predala očetu in njegovim staršem v Dolenjo vas pri Podbrezjah na Gorenjskem. Ljudsko šolo je obiskovala v Podbrezjah, meščansko v Trziču, gimnazijo pa v Kranju. V Ljubljani je opravila trgovski tečaj in se zaposlila kot bančna uradnica v Vzajemni zavarovalnici. Pri devetnajstih letih se je poročila z Rihardom Malenškom, lastnikom tovarne pohištva na Celovski cesti v Ljubljani. Po vojni je bila nekaj časa zaposlena pri Filmservisu, nato je delovala kot svobodna pisateljica in prevajalka. Umrla je v Ljubljani, 13. aprila 2012.

Literarna zgodovinarica Marja Boršnikova se je rodila 23. januarja 1906 v Borovnici. Po očetovi smrti sta morali z materjo prodati veliko hišo v Borovnici in se odseliti v Ljubljano. Marja se je sprva vpisala na licej, kjer jo je za literaturo navduševal dr. Ivan Lah. Maturirala pa je na realni gimnaziji leta 1925. Na Filozofski fakulteti je vpisala študij slavistike. Diplomirala je leta 1929. Nekaj časa je študirala tudi v Pragi. Najprej je poučevala na Ptuju, od koder so jo leta 1932 kazensko premestili v Leskovec v Srbijo. Leta 1933 se je vrnila najprej v Celje in nato v Ljubljano, kjer je leta 1938 doktorirala. Med vojno je bila obsojena na 12 let ječe. Po vojni je najprej poučevala na gimnaziji, bila zaposlena v NUK-u in bila nekaj časa strokovna inšpektorica pri Ministrstvu za prosveto. Od 1948 do upokojitve leta 1964 je bila profesorica slovenske književnosti na Filozofski fakulteti. Umrla je 10. avgusta 1982 na Mljetu.

Stani Vinškovi
Marlenka Stupica
27. VI. 1967

Slikarka in ilustratorka Marlenka Stupica (roj. Muck) se je rodila 17. decembra 1927 v Mariboru. Po osnovni šoli se je vpisala na III. žensko realno gimnazijo, kjer je maturirala leta 1946. Slikarstvo je študirala na Akademiji za likovno umetnost v Ljubljani, pri Francetu Miheliču in Antonu Gojmirju Kosu. Diplomirala je leta 1950. Največ riše ilustracije (risba in akvarel), poizkusila pa se je tudi kot scenografka. Iz zakona s slikarjem Gabrijelom Stupico je imela hčerko, ilustratorko Marijo Lucijo (1950–2002).

... brez lune potuje velika črda,
kadar ob poti le redki pelini cveto,
v duhu nove zgodbe in pašnika
glede...

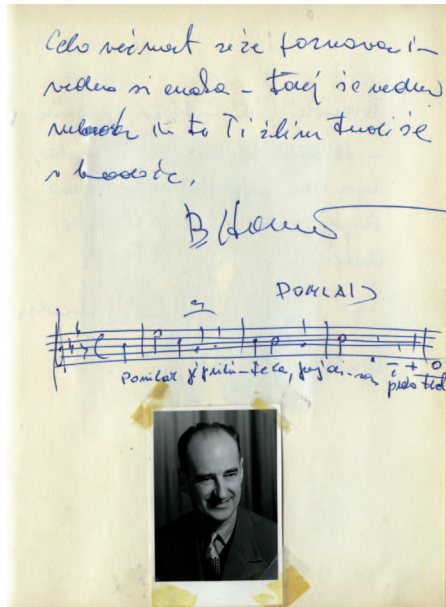
Stani Vinškovi
v prijateljski spomin
Kajetanovi
Ljubljana, 27. junija 1969

Pesnik, pisatelj in prevajalec Kajetan Kovič je bil rojen 21. oktobra 1931 v Mariboru. Osnovno šolo je obiskoval v Vučji vasi in v Gornji Radgoni, klasično gimnazijo pa v Mariboru. Maturiral je leta 1950. Vpisal je študij primerjalne književnosti na ljubljanski Filozofski fakulteti. Diplomiral je leta 1956. Nekaj časa je preživel kot štipendist v Parizu in v Pragi, nato se je zaposlil kot novinar pri časopisih Ljubljanski dnevnik in Ljudska pravica. Od 1958 do upokojitve leta 1992 je bil urednik pri Državni založbi Slovenije. Umrli je 7. novembra 2014 v Ljubljani.

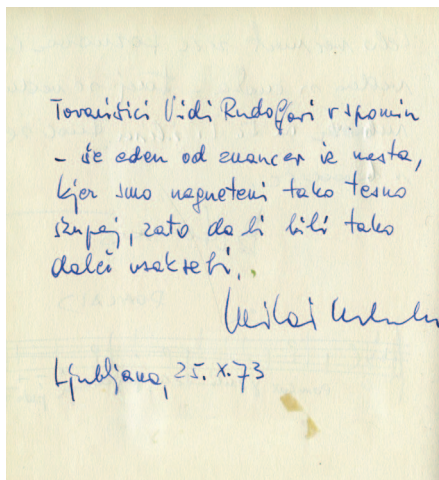
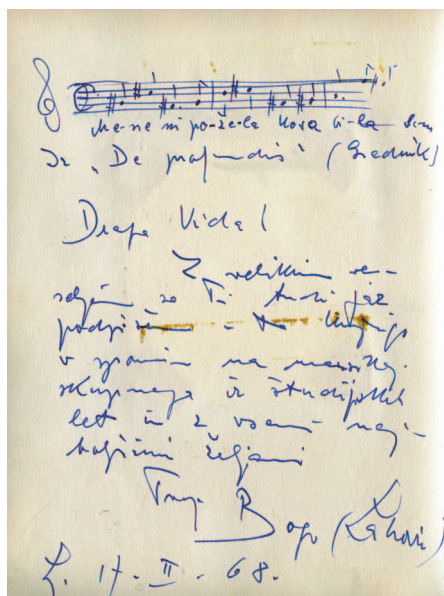
Slikar in ilustrator Leon Koprnc se je rodil v Ljubljani, 16. oktobra 1923. Osnovno šolo je obiskoval v Višnji Gori, kjer je preživel otroštvo. V Ljubljani se je vpisal na Akademijo za likovne umetnosti, kjer je diplomiral leta 1950. Čez dve leti, leta 1952, je zaključil še specialko. V začetku je deloval kot svobodni umetnik, leta 1959 pa se je zaposlil kot likovni pedagog. Poučeval je osemnajst let. Kasneje je ponovno deloval kot svobodni umetnik. Največ je upodabljal krajino. Umril je v Ljubljani, 22. oktobra 2003.

Skladatelj, dirigent in aranžer Bojan Adamič je bil rojen 9. avgusta 1912 v Ribnici na Dolenjskem. Tam je opravil šestrazredno osnovno šolo. V Ljubljani se je vpisal na poljansko gimnazijo. S trinajstimi leti se je vpisal še na Državni konservatorij, na klavir. Študij je nadaljeval na Akademiji za glasbo, kjer je leta 1941 diplomiral iz klavirja, orgel in kompozicije. Na željo staršev se je vpisal še na Pravno fakulteto, kjer je končal dva letnika. Med vojno je v partizanih vodil več glasbenih skupin. Po vojni je od leta 1945 do upokojitve deloval na RTV Slovenija, kjer je bil dirigent Plesnega orkestra in direktor glasbene produkcije. Pisal je filmsko glasbo in glasbo za različne skupine, največ za plesni orkester. Imenovali so ga "Mojster Bojan Adamič". Umril je v Ljubljani, 3. novembra 1995.

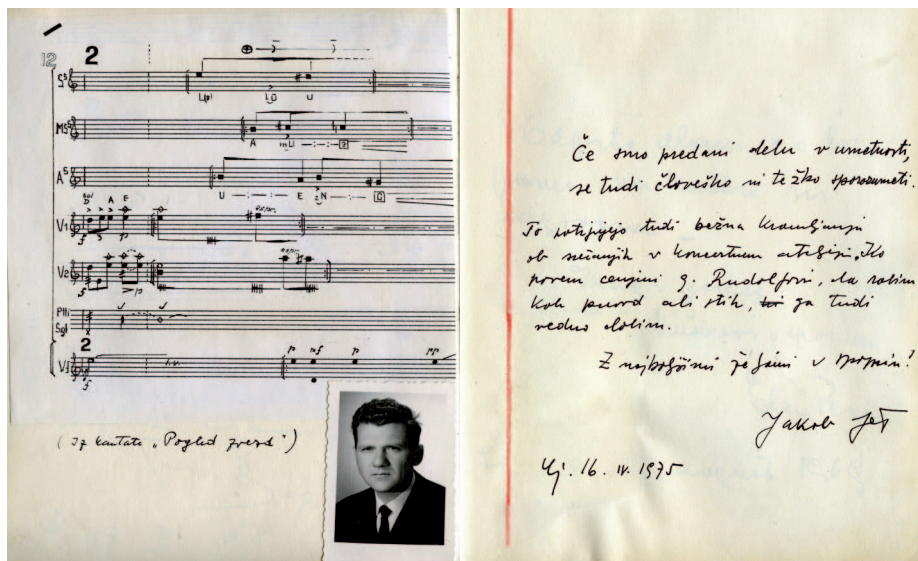

Pisatelj, režiser in novinar Miloš (Alojz Martin) Mikeln se je rodil 23. maja 1930 v Celju, kjer je končal osnovno šolo in prvi letnik gimnazije. Med vojno je obiskoval nemško šolo, po vojni pa dva razreda v Celju in zadnja dva v Ljubljani. Maturiral je leta 1947. Vpisal je primerjalno književnost na Filozofski fakulteti, leta 1952 pa še režijo na takratni Akademiji za igralsko umetnost. Še med študijem je bil leta 1955 zaposlen kot režiser in umetniški vodja v Prešernovem gledališču v Kranju. V letih od 1958 do 1965 je bil novinar in urednik pri Gorenjskem glasu, Ljubljanskem dnevniku, Delu in Naših razgledih. V letih 1966–1967 je bil direktor Mestnega gledališča v Ljubljani, nato direktor Cankarjeve založbe in Časopisnega podjetja Pavliha. Umrli je v Ljubljani, 1. aprila 2014.

Bogo Leskovic, skladatelj, dirigent, violončelist, tenorist in pedagog, je bil rojen 29. novembra 1909 na Dunaju. Osnovno šolanje je opravil na Dunaju. Leta 1920 se je vpisal na II. gimnazijo (Poljane) v Ljubljani. Maturiral je leta 1928. Leta 1927 se je vpisal na Državni konservatorij, oddelek violončelo. Leta 1928 je vpisal še študij matematike in fizike. Študij je po dveh letnikih zaključil. Študij violončela in kompozicije je zaključil na Dunaju v letih 1932–33. Leta 1934 je postal vodja Operne šole na konservatoriju v Ljubljani. Leta 1937 je na Dunaju študiral solopetje. Leta 1941 se je zaposlil v Mestnem gledališču v Badnu kot tenorist in violončelist. Po naključju je postal še dirigent. Leta 1946 je v dunajski Konzerthaus izvedel svojo simfonijo Domočina. Leta 1949 je postal stalni dirigent Slovenske filharmonije v Ljubljani, čez nekaj let pa je postal še dirigent in za nekaj časa direktor v Operi SNG. Umrli je v Ljubljani, 22. oktobra 1995.

Skladatelj Jakob Jež je bil rojen 23. novembra 1928 v Boštanju. Leta 1954 je na Akademiji za glasbo diplomiral iz zgodovine glasbe. Deloval je kot glasbeni pedagog na Srednji glasbeni in baletni šoli in Pedagoški akademiji. Kompozicije se je učil pri M. Lipovšku in K. Pahorju. Tudi njegova hči Brina Jež Brezavšček je skladateljica.

Če smo predani delu v umetnosti,
se tudi človeško ni težko spravovati.

To ustajajo tudi besna Kraunšungni
ob mišnih v komentem ateljeji, tlo
porum cengini g. Rudolphi, da natim
koti poud ali stih, vni za tudi
neolu elotim.

Z najboljimi je Jaim v 1707min!

Jakob Jež

4. 16. 11. 1975

(Z kantate "Pogled z vrha")

Pisateljica Ela Peroci se je rodila 11. februarja 1922 v Svetem Križu pri Rogiški Slatini. Osnovno šolo je obiskovala v Šentvidu pri Grobelnem, Šmarju pri Jelšah in Rogatcu, gimnazijo in meščansko šolo pa v Celju in Kočevju. Leta 1942 je maturirala na učiteljski šoli. Po vojni je poučevala v Kočevju in pri Svetem Križu. Bila je urednica revije Ciciban. Diplomirala je iz pedagogike na Filozofski fakulteti. Od leta 1955 do upokojitve leta 1978 je bila zaposlena na RTV Slovenija v mladinskem uredništvu. Njeni najbolj znani pravljici sta Muca copatarica in Moj dežnik je lahko balon.

Umrla je v Ljubljani, 18. novembra 2001.

Če prste abeni so belo
pisano, na katero mi
odgovorila -

Truči gmej
Stani Viškovci v epovim,
Ela Peroci

Ljubljana, avgust 1969

Gličina spominov
 Ležim
 med bilkami.
 Trški stebri
 se rahlo sločijo
 in kažejo naogled
 v globoko peno
 planinskega neba.
 Zakiplje roka,
 objame loka drevesnih vrškov
 in kvadrata se namože,
 da vavalove porušeni oboki
 njeni belim spominov.
 (25. julij 1961)

*Vidi Rudolfovi v spominu
 na kratka, a lepa pričanja
 Alenka Glazer*

V Ljubljani, 22. januarja 1973

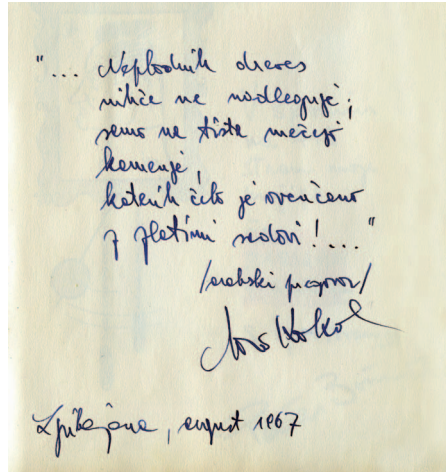
Pesnica, literarna zgodovinarica, urednica in prevajalka Alenka Glazer se je rodila 23. marca 1926 v Mariboru. Med vojno so jo skupaj z družino (očetom – pesnikom Jankom Glazerjem) izgnali v Srbijo, kjer je leta 1944 opravila privatno maturo v Kragujevcu. Po vojni se je v Ljubljani vpisala na študij južnoslovanskih jezikov in slovenščine na Filozofski fakulteti. Diplomirala je leta 1950. Od leta 1962 do upokojitve je bila predavateljica novejšje slovenske književnosti in mladinske književnosti na mariborski Pedagoški akademiji. Bila je tudi urednica revije *Otrok* in knjiga. Izdala je pesniške zbirke: *Ujma*, *Branike*, *Jerebika* in otroško *Žigazaga*.

Slikar Janez Vidic se je rodil 8. februarja 1928 v Ljubljani. Po osnovni šoli se je leta 1933 vpisal na meščansko šolo v Ljubljani in kasneje od 1938 do 1941 obiskoval šolo za aranžerje. Leta 1942 so ga zaprli Italijani in ga internirali v Gonarsu. Po kapitulaciji Italije se je pridružil partizanom. Leta 1945 se je zaposlil kot vzorčni slikar v tovarni Svila v Mariboru. Že pred vpisom na Akademijo upodablja-jočih umetnosti v Ljubljani je pričel likovno ustvarjati. Med leti 1947 in 1950 je študiral slikarstvo, leta 1952 pa je zaključil še specialko za zidno slikarstvo. Po študiju se je zaposlil kot pedagog na gimnaziji v Slovenski Bistrici. Od leta 1956 do upokojitve 1973 je bil zaposlen kot urednik pri založbi Obzorja v Mariboru. Umrl je 19. maja 1996 v Mariboru.

Glasbenik Miro Kokol je bil rojen 31. avgusta 1937 na Ptuju. Otroštvo je preživel na Ptujski gori. Leta 1948 se je vpisal na gimnazijo in glasbeno šolo na Ptuju, kjer se je učil violino. Jeseni 1949 se je na pobudo Rada Simonitija in Avgusta Šuligoja pridružil Mladinskemu pevskeemu zboru Slovenske filharmonije in šolanje nadaljeval v Ljubljani. Vpisal se je na študij klavirja. Leta 1954 se je vpisal na Srednjo glasbeno šolo, ki jo je leta 1958 končal z odliko iz harmonije in kontrapunkta. Vmes je leta 1956 opravil maturo na gimnaziji. Prišel je poučevati glasbo na osnovni šoli in se hkrati vpisal na študij kompozicije na Akademiji za glasbo v Ljubljani, ki ga je zaključil leta 1963. Leta 1961 je ustanovil in vodil dekliški zbor Radia Ljubljana. Po odsluženi vojaščini se je zaposlil v Pionirskem domu, kjer se je načrtno ukvarjal z mladinskim zborovstvom. Bil je tudi svetovalec za kulturo pri Skupščini mesta Ljubljane in sekretar Zveze kulturnih organizacij v Ljubljani. Vodil je tudi več zborov.

Arhitekt, pisatelj, ilustrator, karikaturist in orodni telovadec Borut Pečar se je rodil 28. februarja 1931 v Petrovčah pri Celju. Z očetom učiteljem se je družina preselila v Škocjan na Dolenjsko, kjer je obiskoval osnovno šolo. Po vojni se je v Ljubljani vpisal na gimnazijo, katero je zaključil v Beogradu. Tam je vpisal študij arhitekture in ga končal v Ljubljani, kamor se je družina preselila. Že v srednji šoli se je pričel ukvarjati z gimnastiko. Z izbrano državno vrsto se je udeležil svetovnega prvenstva v Rimu leta 1954. Zaposlen je bil kot projektant. Svoje karikature je objavljaval v

TT in Pavlihi, kjer je bil nekaj časa tudi urednik. Njegove knjižne izdaje so: Obrzarisan v čas, Pogovori s slovenskimi pisatelji (avtor karikatur), Iz oči v oči, Slovenska pomlad, Slovenski Parnas, Podobe zdravnikov: malo za šalo, malo zares. Umril je 8. novembra 2009 v Ljubljani.

Arhitekt, konservator in pisatelj Marjan Mušič je bil rojen v Kandiji v Novem mestu, 16. novembra 1904. Osnovno šolo in gimnazijo je obiskoval v domačem kraju. Po maturi leta 1923 se je vpisal na arhitekturo na ljubljanski univerzi. Bil je eden prvih Plečnikovih učencev. Že kot gimnazijec je leta 1920 v Novem mestu opozoril nase z razstavo risb na Prvi pokrajinski umetnostni razstavi. Po diplomu je služboval v Ljubljani, Splitu in Mariboru. Leta 1946 je postal profesor zgodovine arhitekture na oddelku za arhitekturo ljubljanske univerze. Veliko se je ukvarjal z urbanizmom in konzervatorstvom. Kot strokovnjak za spomeniško varstvo je veliko prispeval k obnovi Novega mesta. Umril je 6. januarja 1984 v Portorožu.

Dragi teti Vidi v spomin
Janez Rotman

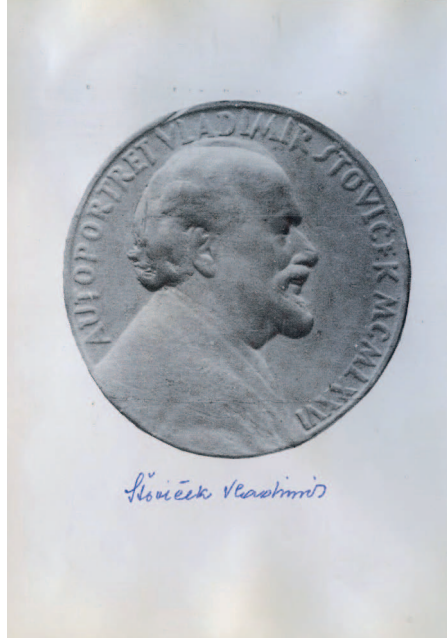
1977

Slikar, scenograf in grafični oblikovalec Janez Rotman je bil rojen 23. junija 1953 v Mariboru. Po srednji šoli se je vpisal na Akademijo za likovno umetnost in oblikovanje v Ljubljani. Diplomiral je leta 1978. Zaposlen je kot vodja scenskega ateljeja v Slovenskem narodnem gledališču v Mariboru. Ukvarja se z grafičnim oblikovanjem, slikarstvom in scenografijo. Poročen je s sestro Frančka Rudolfa.

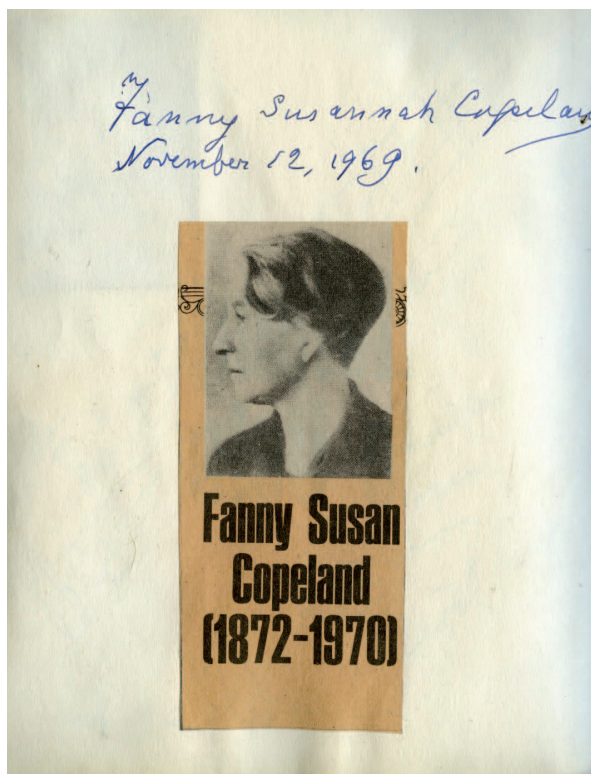
Skladatelj in muzikolog Samo Vremšak se je rodil 29. maja 1930 v Kamniku. Njegov oče Ciril je bil skladatelj in zborovodja. Osnovno šolo in nižjo gimnazijo je obiskoval v Kamniku. Leta 1945 se je vpisal na Srednjo ekonomsko šolo v Ljubljani. Po zaključku je obiskoval še Srednjo glasbeno šolo (1948–1951). Na Akademiji za glasbo je študiral kompozicijo (1951–1956) in solo petje (1956–1960). Po diplomi je poučeval teoretske predmete na Srednji glasbeni šoli v Ljubljani in na osnovni šoli v Kamniku. Med leti 1974 in 1978 je bil zborovodja v Slovenski filharmoniji. Od leta 1978 do upokojitve je bil profesor za solfeggio in izobrazbo glasu na Akademiji za glasbo. Umril je 7. oktobra 2004 v Ljubljani.

Kipar in medaljer Vladimir Štoviček je bil rojen 26. junija 1896 v Boštanju pri Sevnici. Osnovno šolo je obiskoval v Leskovcu, meščansko pa v Krškem. Leta 1908 se je vpisal na Umetno-obrtno šolo v Ljubljani. Po končanem šolanju je odšel v Prago, kjer je sprva opravljal pomočniška dela v ateljeju Rodinovega učenca Josefa Maratka. Vpisal se je na praško umetnostno akademijo. Že med študijem je prejel nekaj pomembnih nagrad. Po diplomi se je za kratek čas vrnil domov in se nato preselil v Pariz, kjer je ustvarjal in razstavljal. Veliko se je posvečal medaljerstvu. Leta 1931 se je vrnil domov in v svojem ateljeju izdeloval medalje in odlikovanja. Umril je 11. decembra 1989 v Brežicah.

Pisateljica, raziskovalka, novinarka, jezikoslovka, planinka, glasbenica in univerzitetna profesorica Fanny Susan(nach) Copeland je bila rojena 27. julija 1872 v Parsonstownu (danes Birr) na Irskem. Njen oče je bil astronom in je pogosto menjaval službe. Šolala se je malo na Irskem in malo na Škotskem. Starša sta jo nato poslala na višjo dekliško šolo v Berlin, ki jo je zaključila leta 1888. Postala je glasbenica in pevka. Leta 1894 se je poročila s profesorjem glasbe in skladateljem Johnom Edmundom Barkworthom. Leta 1902 se je z družino preselila najprej v Kanado in nato v ZDA. Po nekaj letih se je z možem razšla in se z otroki preselila v London. Poleg klasičnih, zahodno- in severnoevropskih jezikov je govorila tudi slovanske jezike. V letih 1915–19 je delala v Londonu pri Jugoslovanskem odboru. Leta 1921 je postala lektorica za angleški jezik na Filozofski fakulteti v Ljubljani. Med vojno se je umaknila v Toskano, kjer je zelo pogrešala slovenske gore. Po vojni je nekaj časa bivala v Londonu. Ljubezen do slovenskih gora jo je leta 1953 pripeljala nazaj v Ljubljano, kjer se je nastanila v hotelu Slon. Občasno je poučevala in prevajala. Umrla je v Ljubljani, 27. julija 1970.

V zapuščini, katero je Vida Rudolfova podarila Slovanski knjižnici, so tudi osebna pisma pesnika in šolnika Ernesta Tirana⁵.

Pesnik in šolnik Ernest Tiran se je rodil 22. decembra 1899 v Ljubljani, kjer je obiskoval osnovno šolo in klasično gimnazijo. Maturiral je leta 1918. Po maturi je opravil polletni učiteljski tečaj na ženskem učiteljišču. V Zagrebu se je nato vpisal na medicino, a opravil le dva semestra. Odločil se je raje za študij slavistike na Filozofski fakulteti v Ljubljani (1919–23). Študij je končal po vojni kot izredni študent na Višji pedagoški šoli (1947–51), kjer je tudi diplomiral. Med leti 1918 in 1920 je poučeval v Zgornji Velki v Slovenskih goricah, 1920–21 v Preboldu, 1924–41, 1948–51, 1953–59 na Ljubečni pri Celju, 1922–24 v Moravčah, 1941–45 na Zgornji Kapli na Kozjaku, 1945–48 na gimnaziji v Starem trgu pri Ložu in 1959–61 na Hudinji pri Celju. Vmes je bil od leta 1950 do 1952 ravnatelj gimnazije v Preboldu in med letoma 1952 in 1953 v Laškem.

Ernest Tiran

Vir: Strašek, M., Tiran, E. (1990).
Razbojnik Guzaj. Celje: Perfekta

Pisal je pesmi, črtice, novele in mladinske igre. Objavljal je v mladinskih revijah. V zrelejših letih se je bolj ukvarjal s pedagoško problematiko. Svoje prispevke je objavil v Prosvetnem delavcu, Sodobni pedagogiki in Učiteljskem tovarišu. Večino svojih prispevkov je strnil v knjigi Pomenki.

Umril je 27. novembra 1966 v Vojniku.

Bil je polbrat igralca in prvega direktorja Mestnega gledališča, Jožeta Tirana.

Ohranjenih je 44 pisem in 4 dopisnice, katere je Ernest Tiran poslal Vidi Rudolfovi v obdobju od 1919 do 1924 in zadnje leta 1929. V navedenih letih je služboval v odmaknjenih šolah pri Mariji Snežni v Slovenskih Goricah, pa v Št. Pavlu, Ljubečni in Moravčah.

Pisma je podpisoval s »Tvoj Ernest!« ali samo »Ernest«. V njih popisuje bivanje mladega, življenja polnega učitelja, v osami, nekje na obrobju sveta. Počuti se samotno,

odmaknjeno, v pomanjkanju sočutne osebe. Nemalokrat potarna nad nemogočimi bivalnimi razmerami. Tema in mrz, ki ga obdajata, se zajedata tudi v njegovo dušo. Očitno je, da si od »Vide«, kakor jo naslavlja, obeta več kot le prijateljstvo in ji to poizkuša na svoj pesniški način tudi povedati.

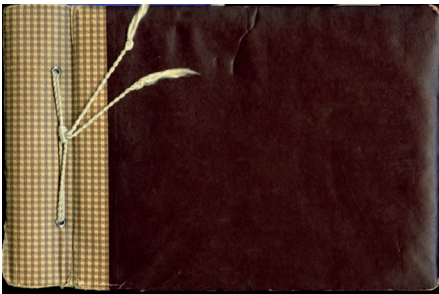
Ali tvoje mladi, - to je moč! Tako si pisala...
 Da, mlad sem, - a kaj mi moja mladost, ko ne smem
 zarisati in mimam utopar, da bi me stisnil
 roko in bi ga objel in bi z njim ispil to tvojo
 mladost, ne o skrivnih očeh za zaklenjenimi vratni
 in gastritni zavesami, ampak sredi svetle ravni,
 rabi jasnih obrazov, v jani dan da bi zarisal
 in bi me čel ves svet in bi zarisal bremej, jas
 pa bi vedel, da nisem sam, da je s mevoj mladost
 mlajša!
 Tolsko mešerje moč je danes v meni in dobre voje...
 Vsta, stimi to moje oko! Ne daj, Ti, ki me
 razumeš - še kaj bo od vseh, da mi postane to
 moje bogastvo pla usoda...
 Joi se mi, da me razumeš - še kaj bo od vseh Ti.
 Jato Ti moram pisati. I reči me občutka,

Del pisma Ernesta Tirana Vidi Rudolfovi
 Vir: Zapuščina Vide Rudolfove, Slovanska knjižnica.

Kako je »Vida« doživljala njun odnos, se iz pisem ne da razbrati. Dejstvo, da jih je hranila vse življenje, pa nas napeljuje k misli, da ji je bilo njuno prijateljstvo všečno. Po letu 1924 dopisovanje presahne. Njuno razmerje se konča. Ernest to v zadnjem pismu močno obžaluje: »Zdaj vem, da sem se motil in – tudi Ti. Čemu bi iskal?! Odveč je, tudi že prepozno, kajti mladost je minila z onimi dnevi in zdaj vem sam bolj kot prej... Glej, ljubim Te še danes! Za tvoje sanje Te ljubim, ki so bile tedaj moje...«

Iz zadnjega pisma lahko sklepamo, da je zvezo prekinila Vida in Ernestu svetovala, naj gre med ljudi in živi naprej. On ji odgovori: »Doslej sem sanjal, odslej bom živel.« V letu 1929 prejme »Vida« zadnja štiri pisma, v katerih jo Ernest prosi, naj mu uglasbi njegovo igro. Katero, ne vemo, ker žal ni priložena.

Pismom je priloženih deset pesniških listov. Pesmi so ostale v rokopisu in niso bile objavljene.

Jaz nisem shasver!
 Ne spim.
 Potlan sem, v celo gorim.
 Na vono sem steklo
 naslonil glavò
 In v temo struim.
 Po oknom, tik pred menò
 k olajšo sence meglene.
 Vanje pojejo burje
 Verže ledene.
 Te sire koprene so
 kakor verige hvincene.
 V vovratku polnoè bevi.
 Težek vzdihi tujcem omes.
 Te imkrat. In spet? Kdo je?
 Kot da je kdo
 prokletstvo sveta
 javalil naujo,
 na dušo mi legla
 je misel težka:
 Pisem večnega Vida!

Ena od neobjavljenih pesmi Ernesta Tirana
 Vir: Zapuščina Vide Rudolfove, Slovanska knjižnica

Vida Rudolfova je k spominskim knjigam dodala tudi album, v katerega je nalepila svoje časopisne bodice in aforizme. Napisane so večinoma v verzih, nemalokrat tudi ilustrirane. Objavljala jih je v Totem listu, Pavlihi, Slovenskem poročevalcu in drugod

Vir: Zapuščina Vide Rudolfove, Slovanska knjižnica

Pod tovrstne časopisne prispevke se je podpisovala kot »Čmrlj«. Ohranjenih jih je 64 v obliki časopisnih izrezkov in 57 v tipkopsni obliki. Zadnje je poslala prof. Dobrovoljcu iz doma na Taboru, 3. maja 1989.

Seznam oseb, vpisanih v spominske knjige Vide Rudolfove

Priimek in ime	stran		
Ačko, France	59	Godina, Ferdo	70
Ahačič, Konči	43	Golar, Cvetko	63
Albreht, Fran	86	Golia, Pavel	56
Adamič, Bojan	115	Gorinšek, Danilo	65
Albrehtova, Vera	109	Gradnik, Alojz	64
Arnič, Blaž	48	Grafenauer, Niko	102
Bambič, Milko	67	Gregorin, Edvard	66
Bartol, Vladimir	83	Gspan, Alojz	81
Bazelj, Jakob	85	Hlavaty, Robert	82
Bevk, France	97	Hribar, Liza	84
Bitenc, Janez	73	Hudovernik, Josipina	45
Bor, Matej	100	Jakac, Božidar	29
Borko, Božidar	78	Jarc, Miran	55
Boršnikova, Marja	113	Jeraj, Karel	60, 78
Bravničar, Matija	24	Jež, Jakob	117
Brestova, Vida	112	Jontez, Angela Gelč	72
Bučar, Danilo	41	Jurca, Branka	81
Bulovec Mrak, Karla	95	Juvanec, Ferdo ml.	105
Copeland, Fanny Susan	122	Kačičeva, Mila	67
Cvetko, Ciril	31	Kalan, Ludovika	108
Cvetko, Dragotin	45	Kimovec, Franc	47
Černejeva, Anica	63	Klemenčič, Dore	50
Čufar, Tone	56	Klemenčič, Milan	44
Debenjak, Riko	32	Klopčič, Mile	94
Dobriča, Saša	68	Kmetova, Marija	78
Dobrovoljc, France	110, 126	Koblar, France	88
Dolinar, Anton	42	Kokol, Miro	119
Dular, Jože	69	Komanova, Manica	26
Faturjeva, Lea	61	Koporc, Leon	115
Finžgar, Fran Saleški	36	Koporc, Srečko	50
Gaspari, Anton	24, 42	Kos, Božo	106
Gaspari, Maksim	24	Kos, Gojmir Anton	25
Glazer, Alenka	118	Kovič, Kajetan	114
Glazer, Janko	98	Kozak, Juš	87
Gobec, Radovan	103	Krakar, Lojze	96
		Kralj, Tone	97

Kraljeva, Mara	59	Pirnat, Janez	105
Kranjc, Jože (?)	91	Pirnat, Nikolaj	25
Kranjec, Miško	58, 94	Piščanec, Elda	27
Kreft, Bratko	53	Potrč, Ivan	92
Kreft, Ivan	96	Pregelj, Ivan	37
Krek, Gojmir	58	Pregelj, Marij	38
Kuhar, Janez	87	Premrl, Stanko	48
Lajovic, Anton	26	Prenner, Ljuba	99
Lesjak, Borut	110	Prevoršek, Uroš	46
Leskovic, Bogo	116	Prunk, Ksenija	74
Levstik, Vladimir	51	Prunk, Ljudmila – Utva	74
Lipovšek, Marijan	28	Ramovš, Primož	76
Luževič, Franjo	66	Ravnik, Janko	57
Magolič, Srečko	54	Remec, Bara	35
Malenšek, Mimi	113	Ribičič, Josip	71
Maleš, Miha	108	Rogelj, Bine	106
Maurer, Neža	81	Rotman, Janez	120
Mav, Alojzij	32	Rudolf, Branko	79
Menart, Janez	107	Rudolf, Franček	100, 120
Meško, Franc Ksaver	89	Sajovic, Evgen	74
Mihelčič, Slavko	39	Seliškar, Tone	40
Mihelič, France	52	Simončič, Maks	93
Mihelič, Mira	104	Simoniti, Rado	88
Mikeln, Miloš	116	Skrbinšek, Milan	93
Minatti, Ivan	52	Slokanova, Ina	38
Mirk, Vasilij	62	Souvan, Nada	77
Mlakar, Janko	70	Stupica, Marlenka	114
Mrak, Ivan	95	Šali, Severin	76
Mrzel, Ludvik	41	Šantel, Augusta	34
Murko, Vladimir	91	Šantel, Henrieta	34
Mušič, Marjan	120	Šantel, Saša	33
Novy, Lili	52, 77	Šček, Breda	23
Obereigner-Kastl, Elza	85	Šest, Josip	36
Osterc, Lidija	109	Širok, Albert	112
Osterc, Slavko	51	Škerjanc, Lucijan Marija	37
Pavčič, Josip	58	Škerlj, Božo	75
Pečar, Borut	119	Štoviček, Vladimir	121
Peroci, Ela	117	Šubic, Mirko	23

Šuklje, Rapa	101
Švara, Danilo	30
Taufer, Vida	92
Tiran, Ernest	123
Tomc, Matija	57
Tozon, Tomaž	90
Ukmar, Vilko	72
Vaštetova, Ilka	62
Vavpotič, Bruno	111
Vavpotič, Ivan	55
Vidic, Janez	118
Vidmar, Drago	39
Vidmar, Josip	77
Vilfan, Jela	80
Vodopivec, Marjan	78
Vodušek, Božo	82
Vogelnik, Marica (?)	83
Vombergar, Jože	61
Vremšak, Samo	121
Vuga, Saša	107
Vurnik, Helena	54
Vurnik, Ivan	54
Weingerl, Albin	98
Wirgler, Marija	73
Zlobec, Ciril	101
Zorman, Ivo	104
Zornik, Ivan Klavdij	31
Željeznov-Kokalj, Marijana	47
Žnidaršič, Marička	110
Župančič, Oton	53

Opombe:

- ¹ Anja Dular, Prvi dve knjigi obiskovalcev Kranjskega deželnega muzeja 1837-1918, Argo 50/1, 2007, str. 33–39.
- ² Slikovno gradivo brez omembe vira je vzeto iz spominskih knjig Vide Rudolfove, Slovanska knjižnica. Avtor prispevka se je pri biografskih podatkih naslanjal predvsem na Slovenski biografski leksikon in v manjši meri na Wikipedijo.
- ³ Original volila (testamenta) žal ni dostopen.
- ⁴ Tretjo knjigo je Vida Rudolfova poklonila kasneje kot prvi dve. K njej žal ni priložila novih komentarjev.
- ⁵ Omenjamo z dovoljenjem hčerke pokojnega Ernesta Tirana, gospe Frančiške Ksaverije Tiran.

Uporabljeni viri:

- https://fr.wikipedia.org/wiki/Liber_amicorum
- https://books.google.si/books?id=tRCkc8VEmgQC&pg=PA191&lpg=PA191&dq=album+amicorum&source=bl&ots=omfJIsqCTk&sig=lAMPwnxYNJDXy65PEjwXswBzq5c&hl=sl&sa=X&ei=IwB_VPLEG8LjasKigKgP&ved=0CEgQ6AEwBTgU#v=onepage&q=album%20amicorum&f=false
- <http://csumc.wisc.edu/mki/virtualex/Stammbuecher/Stammbuecher.htm>
- https://en.wikipedia.org/wiki/Autograph_book
- [https://de.wikipedia.org/wiki/Stammbuch_\(Freundschaftsalbum\)](https://de.wikipedia.org/wiki/Stammbuch_(Freundschaftsalbum))

mestna
knjižnica
ljubljana

Slovanska knjižnica,
center za domoznanstvo
in specialne
humanistične zbirke

